

HAY GAWGAWÀ NIN HAWHOGÒ NI APO HISOS

¹ Anlabiyen kon Tiyopilo,

Ha primiron libroy ginawà ko ay inholat koy tongkol ha kaganawan bagay ya ginawà boy intorò ni Apo Hisos, pa-ibat hin babayo ya nag-ompisan nanorò ² angga hin gintan ya ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Biha gintan hi Apo Hisos bayro, ha panggogomawà nin Ispirito nin Diyos ay nagbibilin ya ha lawlalaki ya pinili na nin mag-in hawhogò na. ³ Hi Apo Hisos ya nagdanas kadya-dya-an hin pinatin impakò ha koroh ay nabiyyay oman, biha ha loob nin apatapò ya allo ay malakè ya bisis yan napakit ha hawhogò na. Pinaptegan na konla ya hiya ay talagan nabiyyay oman, boy imbalità na konla ya tongkol ha pamomo-on nin Diyos ha tawtawo. ⁴ Minghan, kalamo et ni Apo Hisos ya aw-alagad na ay hinalitá na konla ya ombayri: “Akgawo pon mog-alih bayri ha siyodad nin Hirosalim, ta anti-en moyo baytoy impangakò komoyo nin Tatay ya Diyos. Hay tongkol bayri ay nalengè moyoyna ta hinalitá koyna komoyo ya ⁵ hi Howan Mamiminyag ay naminyag ha lanom piro ahè maboyot, hay Ispirito nin Diyos ya anti-en moyo ya ibinyag komoyo.”

Hi Apo Hisos ay gintan ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos

⁶ Hin nangapititipon oman ya aw-alagad ay pinastang la hi Apo Hisos, “Pangino-on,” wanla, “hana-eg ana nayı ya pangilibri mo konnawen emen hitamoynay mamo-on bayri ha nasyon Israyil bilang nin ombayro ha pamomo-on hin hato nin kawka-apo-apowan tamo?”

⁷ Tinombay konla hi Apo Hisos, ya wana, “Tatay koy Diyos ya ma-in kapangyariyan magdisisyon no makano. Habayto ay alwa moyoynan ka-ilangan matanda-an. ⁸ Piro pan-omaypà nin Ispirito nin Diyos komoyo ay biyan kawon kapangyariyan emen kawo mamapteg ha tawtawo nin tongkol kongko bayri ha siyodad nin Hiros-alim, ha kaganawan dogal bayri ha probinsyan Hodiya, kateng ha probinsyan Samarya, boy ha kaganawan dogal bayri ha babon lotà.” ⁹ Hin nayarì nin hinalità bayto ni Apo Hisos ay nakit la yay angkagtag patag-ay anggan nahalimbengan ya nin leem.

¹⁰ Mintras ambiliwen la hi Apo Hisos ya ampagpatag-ay, ma-in loway lalaki ya nakadolò nin mapotì ya biglà nilomwah nin ampireng ha dani nin hatoy aw-alagad ni Apo Hisos. ¹¹ Naghalità konla baytoy loway lalaki, ya wanla, “Hikawoy tawtaga Galiliya, antà ampireng kawo bayri nin ampaninglà ha langit? No pangno nin gintan hi Apo Hisos ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos ay magbira ya nin ombayro ha nakit moyoy pamako na ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos.”

Hay kahagiliyan ni Hodas Iskariyoti

¹² Hapa-eg hay aw-alagad ya na-ibat ha Bakil nin Aw-olibo ay nagbira ha siyodad nin Hiros-alim ya mangamihay kilomitroy dayò. ¹³ Hin ni-abot hila bayro ay nolì hila ha tag-ay ha kowarto ya anhanda-an la. Hila ay hi Pidro, Howan, Santiyago, Andris, Pilipi, Tomas, Bartolomi, Matiyo, Santiyago ya anak ni Alpiyo, hi Simon ya mapagmalasakit ha nasyon nin Israyil, boy hi Hodas ya anak ni Santiyago. ¹⁴ Hila ay nilalamo boy pirmi hilan ampanalangin. Main et bayro nin bawbabayi kalamo hi Mariya ya nanay ni Apo Hisos kateng pawpatel ni Apo Hisos ya lawlalaki.

¹⁵ Nalabah ya ongnoy allo, hatoy gropon mangama-in katetpel ha Pangino-on ya mangamagato boy lowampò katawo ay anti et bayron ampititipon. Hapa-eg, nireng hi Pidro ta naghaliità, ya wana, ¹⁶ "Pawpatel ko, ka-ilangan magkapeteg baytoy nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ya impahaliità nin Ispirito nin Diyos koni Ari Dabid ya tongkol koni Hodas Iskariyoti ya nangigiya do ha nipandakep koni Apo Hisos. ¹⁷ Hi Hodas Iskariyoti ay kalamo tamo pon ta hiya ay kapariho tamon pinilì para magsirbi."

¹⁸ (Piro ha kala-etan nin ginawà ni Hodas, hay napaglako-an na koni Apo Hisos ay pinanaliw nin lotà. Bayro ya nagdabò nin patalin-orong. Banà bayro ay nilomtoh ya tiyan na boy hay bitoka na ay nilomwah. ¹⁹ Kaganawan tawo bayro ha siyodad nin Hirosalim ay nakatandà nin tongkol ha pagkamati na. Kayà hatoy paliyan ya kinamatyan na ay iningat la nin Akildama ya

hay labay totolen ay Dogal Dayà.)

20 Hapa-eg hi Pidro ay naghalità, ya wana, “Hay nakaholat ha libron Kawkanta ay ombayri:

‘Hay bali na ay pa-olayan ana, boy agana pa-iriyen nin hinoman.’

Nakaholat et ya ombayri:

‘Ma-in dayi nin pomahili ha nag-in katongkolan na.

21-22 “Kayà hapa-eg,” wani Pidro, “dapat tamoynan mamilì nin kahagiliyan ni Hodas Iskariyoti nin makilamo kontamon mamapteg nin tongkol ha pangabiyay oman ni Apo Hisos. Hay pili-en tamo ay miha ha kalamowan tamo ya naboyot anan nakilamo koni Apo Hisos pa-ibat hin bininyagan ni Howan hi Apo Hisos angga hin gintan ya ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos.”

23 Kayà namilì hila nin loway lalaki. Hay miha ay hi Hosi Barsabas ya an-ingaten et nin Hosto; hay miha ay hi Matiyas. **24** Hapa-eg, nanalangin hila nin ombayri: “Pangino-on, tandà moy pag-nanakem nin kaganawan tawo. Kayà, Pangino-on, ipatandà mo dayi konnawen no hino bayri konlan Iowa ya pinili mon **25** mag-in alagad ya homagili ha katongkolan ni Hodas Iskariyoti ya nipalako ha ayin anggay kaparosawan ya nararapat kona.” **26** Hin nayarì hilan nanalangin ay nanggawà hila nin palabonotan. Hi Matiyas ya nabonot la; kayà hiya ya napabilang do ha labimmihay alagad.

2

Hay Ispirito nin Diyos ay nag-aypà

¹ Hin nalabah ya pitoy dominggo pa-ibat hin nabiyyay oman hi Apo Hisos ay Pistan Pintikostis. Habayton allo ay nititipon ya kaganawan nin ampipantompel koni Apo Hisos. ² Ha pamititipon la ay biglà hilan nakalengè nin tonoy ya nangibat ha tag-ay langit ya bilang howeng nin makhaw ya angin. Kayà nahwengan ya kaganawan nin hatoy nititipon ya ampipampiknò bayro ha lo-ob bali. ³ Hapa-eg, nakakit hila nin bilang dawdeket apoy ya ampandilot biha nangapihihiyay nin nagpalako ha balang miha konla. ⁴ Hilay kaganawan ay napnò nin Ispirito nin Diyos, biha hila nipaghhalità nin hari-hari ya hawhalità ya agla angka-intindiyan ya impahalità konla nin Ispirito nin Diyos.

⁵ Hin habayto, bayro ha siyodad nin Hirosalim ay ma-in ampa-iri ya Hawhodiyyoy rawrilihyoso ya nika-ibat ha hari-hari ya nasyon bayri ha babon lotà. Kayà alwa hila nin pariparihon halità. ⁶ Hin nalengè nin hatoy rawrilihyosoy Hawhodiyo baytoy telek do ha bali ya ampititiponan nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on ay nowayo hilan nako nin nakitipon bayro. Hila ay nipag-ispan ta balang miha konla ay ampakalengè nin sarili lan halità ya anhalitaen nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on. ⁷ Banà ha pag-ispan ta ay nahalità lay ombayri: "Warì alwan tawtaga Galiliya bayti? ⁸ Pangno hila ampakapaghhalità nin hawhalità nin balang miha kontamo? ⁹ Bayri kontamo ay ma-in taga

Partiya, ma-in taga Midya, ma-in taga Ilam, ma-in taga Misopotamyà, ma-in taga bayri ha Hodiyà, ma-in taga Kapadosya, ma-in taga Ponto, ma-in taga Asya,¹⁰⁻¹¹ ma-in taga Prigya, ma-in taga Pampilya, ma-in taga Ihipto, ma-in taga Sirini ha dogal nin Libya, ma-in taga Krita, ma-in taga Arabya, boy ma-in et ampakipa-iri ha siyodad nin Roma. Hay kanayon kontamo ay lipì Hodiyò boy hay kanayon ay nag-in Hodiyò nin banà ha panhohomonol la ha kawkapanogaan nin Hawhodiyo. Piro hila bayti ya tawtaga Galiliya ay ampipaghalità nin hawhalità tamo ya tongkol ha kapapa-ispantay gawgawà nin Diyos.”¹² Masyadoy pag-ispanta la; kayà hilahila ay ampipapastang. “Anya,” wanla, “ya labay totolen nin habayti ya ampangyari?”

¹³ Hay kanayon ay naghalità nin ma-in lamoy panginginsolto do ha tawtawoy ampipantompel, ya wanla, “Lawlahing ba-in.”

Hi Pidro ay nangaral do ha kalak-an

¹⁴ Hapa-eg, nireng hi Pidro kateng hatoy labimmihay alagad biha na impakakhaw ya bosis na nin naghalità, ya wana, “Hikawoy Kawkahodiyo ko boy hikawoy kaganawan ampa-iri bayri ha siyodad nin Hirosalim, pakaleng-en moyo boy paka-intindiyen moyon mahampat bayti ya halita-en ko. ¹⁵ Alwan lahing bayti ya tawtawo nin bilang ombahen ha ola-lem moyo, ta alas nowibin bongat nin bayombokah. ¹⁶ Habayti ya nangyari hapa-eg ay nagkapeteg baytoy holà hin hato ni propita Dyowil ya om-bayri ya pagkahalità:

17 'Ombayri ya gaw-en ko ha hoyot ya allo, wan-an Diyo: Igwà koy Ispirito ko ha kaganawan tawo. Hay Halità ko ay ipahalitá ko ha aw-anak moyoy lawlalaki boy ha aw-anak moyoy bawbabayi. Hay mangalagò ya lawlalaki ay makakit nin bawbagay ya ahè makit nin kanayon. Hay mangato-ay lawlalaki ay mipanaynep nin ipataynep ko konla. 18 Ha allon habayto, hay Ispirito ko ay igwà ko ha lawlalaki boy bawbabayi ya ampagsirbi kongko, biha ko hila pahalita-en. 19 Ipakit koy kapangyariyan ko ha panggawà kon pawpapag-ispantawan ha langit boy ha babon lötà, ta magkamain dayà, apoy, boy makodpaw ya ahok. 20 Hay allo ay domeglem boy hay bowan ay omorit nin bilang dayà, biha lomateng ya allon panonosga ko. Habayton allo, hiko ya Pangino-on ay ipakit koy kanganayariyan ko. 21 Piro hinoman ya tawoy makirawat ha ngalan nin Pangino-on ay malibri.'

Habayti ya holà ni propita Dyowil hin hato.

22 "Kayà hikawoy kawkapara kon Hodijo," wana et ni Pidro, "leng-en moyo bayti! Hi Apo Hisos ya taga Nasarit ay inhogò nin Diyo. Napaptegan bayti ha panggawà ni Apo Hisos nin pawpapag-ispantawan boy pawpalatanda-an ya impagawà kona nin Diyo. Tandà moyo bayti ta nangyari bayri komoyo. 23 Habayti ya tawo ya hi Apo Hisos ay pinayagan nin Diyo nin inggawà ha kapangyariyan moyo, ta talagan ombayroy plano na pa-ibat hin hato. Hikawoy nangigwà

boy nangipapati koni Apo Hisos ha mangala-et ya tawtawo ya nangipakò kona ha koroh.²⁴ Piro hi Apo Hisos ay biniyay oman nin Diyos boy pinatalayà na ya ha kapangyariyan nin kamatyan, ta hay kamatyan ay ahè makapangyayari kona.²⁵ Ombayri ya impahalità nin Diyos koni Arì Dabid ya hinalità ni Apo Hisos:

‘Pirmi kon angkakit ya Pangino-on ha dani ko. Hiya ay pirmin anti ha wanana ko; kayà ahè magoloy nakem ko.²⁶ Maligay nakem ko boy angkatowà, ta maski nati anay nawini ko ay ma-in akon pag-asa.²⁷ Hay kalolowa ko ay agmo pa-olayan manatili ha dogal nin nikati, boy agmo payagan mabolok ya nawini nin magsisirbi mo ya ayin kapintasan.²⁸ Impakit mo kongko ya daan nin palako ha biyay ya ayin anggawan, boy banà ta hika ya kalamo ko ay masyadoy kaligawan ko.’

²⁹ “Pawpatel ko,” wani Pidro, “dapat kon ipalinaw komoyon mahampat ya tongkol koni Arì Dabid ya ka-apo-apowan tamo. Nati ya biha intabon boy anggan hapa-eg ay angkakit tamoy tinabon na.³⁰ Hi Arì Dabid ay propita hin angkabiyay ya et. Tandà na ya impangakò kona nin Diyos ya miha ha i-alalak na ay mag-in arì nin bilang kona.³¹ Na-intindiyan ni Arì Dabid ya tongkol ha pangabiyay oman ni Kristo ya impangakò nin Diyos. Kayà hinalità na ya hi Kristo ay ahè manatilin nati, boy ahè mabolok ya nawini.³² Habayti hi Apo Hisos ay biniyay oman nin Diyos, boy hikayi ya kaganawan ay

ampamapteg nin tongkol bayri. ³³ Hiya ay gintan ha tag-ay ha bandan wanen nin Diyos, boy tinanggap na ya Ispirito nin Diyos ya impangakò kona nin Tatay nay Diyos. Habayti ya angkakit moyo boy angkalengè moyo hapa-eg ay gawà nin Ispirito nin Diyos ya inggawà konnawen ni Apo Hisos. ³⁴ Hi Ari Dabid ay ahè nako ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos, piro hiya ya naghalità nin ombayri:

'Hinalità nin Pangino-on Diyos ha Pangino-on ko:

Miknò ka ha bandan wanen ko ³⁵ anggan hay kawka-away mo ay talowen ko boy igwà ko hila ha hilong nin kapangyariyan mo.'

³⁶ "Kayà an-ipalinaw kon mahampat komoyon kaganawan Kawkahodiyo ko ya hi Apo Hisos ya impakò moyo ha koroh ay hiya ya ginawà nin Diyos nin Pangino-on boy hiya hi Kristo ya impangakò nin Diyos."

³⁷ Hin nalengè bayti nin tawtawo ay masyadon nagoloy nakem la. Kayà hinalità la koni Pidro boy ha kanayon ya aw-alagad, "Pawpatel, anya," wanla, "ya gaw-en nawen?"

³⁸ Tinombay konla hi Pidro, ya wana, "Balang miha komoyo ay maghehe boy pabinyag ha ngalan ni Pangino-on Hisokristo emen hay kawkasalanan moyo ay patawaren nin Diyos. Ha ombayro ay igwà komoyo nin Diyos ya Ispirito na. ³⁹ Hay impangakò nin Diyos ya Ispirito na ay para komoyo boy para ha aw-inalalak moyo kateng ha kaganawan tawoy anti ha mangarayò ya dawdogal. Talagan igwà nay Ispirito na ha hinoman ya tawoy tompel kona."

⁴⁰ Malakè ya hinalità ni Pidro ha panwawali na do ha tawtawo. Ha pamaki-ilgo na konla ay hinalità na ya ombayri: “Mag-atap kawo ha iparosa nin Diyos ha mangala-et ya tawtawo.” ⁴¹ Hapa-eg, malakè ya tawoy ninto-o ha hinalità ni Pidro; kayà napabinyag hila. Habayton allo ay mangatatlon libo katawo ya nipahan ha gropo nin ampipantompel ha Pangino-on. ⁴² Habayti ya tawtawoy babayo tinompel ha Pangino-on ay pirmin ampakon manlengè nin an-itorò nin aw-alagad ni Apo Hisos. Mahampat ya pamakilamo la konla boy ampakitipon hila konla nin mangan tinapay ya ampamanemteman la nin pagkamati ni Apo Hisos. Ampakilamo hila et ha aw-alagad nin manalangin ha Diyos.

Hay pamilalamo nin ampipantomepl ha Pangino-on

⁴³ Ha kapangyariyan nin Diyos ay malakè ya papag-ispanawan ya nangyari ya impagawà ha aw-alagad. Kayà kaganawan tawoy anti bayro ay masyadon nipag-ispanata. ⁴⁴ Lalò hinomene ya pamilalamo nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on, boy nangapimimihay nakem lan pi-a-agemen ya kamama-in la ta gamiten nin balang miha konla ya manga-ilangan. ⁴⁵ An-ilakò lay kanayon ya kamama-in la, ta hay napaglako-an ay an-igwà la ha ampipanga-ilangan. ⁴⁶ Allo-allo, hay ampipantompel ha Pangino-on ay ampititipon ha bali nin Diyos. Maliga hilay ampangapimimiha nin makon mangan ha bawbinali. ⁴⁷ Pirmi lan amporiyen ya Diyos, boy an-igalang hila nin kaganawan tawo. Allo-allo ay ma-in

ampipahan ha gropo la ya antompel ya an-ilibri nin Pangino-on.

3

Hinomampat ya lalaki ahè ya maka-owako

¹ Mihay allo, manga-alas tris nin mahilem, hi Pidro boy hi Howan ay nako ha bali nin Diyos nin manalangin, ta ombayroy oras ya panalangin nin Hawhodiyo. ² Bayro ha bali nin Diyos ay ma-in an-ingaten Maganday Polta. Ha poltay habayto ay ma-in mihay lalaki ya ahè maka-owako pa-ibat hin in-anak. Allo-allo, hiya ay anggitan bayro ta makilimoh ha tawtawo ya anlomo-ob do ha bali nin Diyos. ³ Hin nakit na hi Pidro boy hi Howan ya anlomo-ob bayro ay nakilimoh ya konla. ⁴ Tinegteg ya ni Pidro boy Howan biha hinalità ni Pidro kona, “Manegteg ka konnawen,” wana. ⁵ Kayà nanegteg ya konla, ta hay pag-asna ay ma-in hilan igwà kona.

⁶ Hinalità ni Pidro kona, ya wana, “Ayin akon kowalta ya ma-igwà komo, piro ma-in akon igwà komo. Ha ngalan ni Pangino-on Hisokristo ya taga Nasarit ay mireng ka ta mowako ka.”

⁷ Hapa-eg, inoligtanán ni Pidro ya wanán gamet nin hatoy lalaki ya ahè maka-owako, ta tinam-bayan na ya nin nireng. Antimano, pinoma-hey ya bitih na boy pawpilpo-an na. ⁸ Kayà ni-owako ya. Hapa-eg, nakilako ya koni Pidro boy koni Howan nin lomo-ob do ha bali nin Diyos. Ha panlomo-ob la ay ampitatakompaw yay ampowako boy ampamori ha Diyos. ⁹ Kaganawan tawo bayro ay nakakit kona ya ampowako boy

ampamori ha Diyos. ¹⁰ Nabalayan la ya hiya baytoy mamakilimoh ya ampiknò bayro ha Maganday Polta. Masyado hilan nipag-ispanta ha nangyari kona.

Hay intorò ni Pidro ha tawtawoy anti ha balinin Diyos

¹¹ Bayro ha bali nin Diyos ay ma-in aningaten balkon ni Solomon. Hi Pidro boy hi Howan ay anti bayron kalamo nin hatoy lalaki ya hinomampat ya ha kaligawan na ay am-pangoligtan ya konla. Hapa-eg kaganawan nin hatoy tawtawo ya anti bayro ay nipampowayon nagpalako koli Pidro ta ampiag-ispanta hila ha nangyari do ha tawoy mamakilimoh pon. ¹² Hin nakit ni Pidro baytoy tawtawo ay hinalità na konla, "Kawkapara kon inalalak ni Israyil, antà ampag-ispantawan moyo bayti ya pangyayari, boy antà ampakategtegen moyo kayi? An-ihipen moyo nayì nin banà ha kapangyariyan boy kahampatan nawen ay naka-owako bayti ya lalaki? ¹³ Alwa! Hinomampat bayti ya tawo banà ha kapangyariyan nin Diyos. Hay Diyos ya pinahimala-an ni Abraham, Isak, boy Hakob kateng kanayon ya kawka-apo-apowan tamo ay hiya ya nambin karangalan koni Apo Hisos ya magsisirbi na. Habayti hi Apo Hisos ya inggawà moyon patyen maski agya sinintinsyawan ni Pilato nin para mati ay agkawo kinomompormi. ¹⁴ Piro hi Apo Hisos ya ayin kapintasan boy pinakamahampat ay agmoyo labay, ta hay dinawat moyo koni Pilato nin palwanan ay hatoy mapamatin tawo. ¹⁵ Pinati moyo hi Apo Hisos

ya ampangibatan nin biyay ya ayin anggawan, piro biniyay yan oman nin Diyos. Mismon hikayi ya ampamapteg nin habayti, ta nakit nawen hi Apo Hisos hin nayari yan biniyay oman nin Diyos. ¹⁶ Hay namakahampat nin habayti ya tawo ya ahè pon ampaka-owako ay kapangyariyan nin ngalan ni Apo Hisos. Banà ha pantotompel nawen koni Apo Hisos, habayti ya tawo ya balay moyo boy angkakit moyo hapeg ay hinomampat ta ma-in kayin katetpel koni Apo Hisos.

¹⁷ "Hapa-eg, pawpatel ko, tandà ko ya hikawo kateng ampipamo-on komoyo ay ahè naka-intindi no hino hi Apo Hisos; kayà pinati moyo ya. ¹⁸ Piro nangyari bayti emen magkama-in katoparan baytoy impaholà nin Diyos ha pawpropita na ya hi Kristo ya impangakò na ay magdanas nin kadya-dya-an. ¹⁹ Kaya maghehe kawo boy pakarani ha Diyos emen na alienen ya kawkasalanan moyo, ²⁰ boy emen kawo magkama-in ka-inawawan ya mangibat ha Pangino-on, boy emen na ihogò nin oman hi Apo Hisos ya Kristoy impangakò na ya da-an naynan pinili nin para komoyo. ²¹ Hi Apo Hisos ay dapat manatili ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos angga ha lomateng ya oras ya mabayoy kaganawan bagay ya impabalità nin Diyos ha pawpropita na hin hato. ²² Ombayri ya hinalità ni Moysis hin hato ha kawka-apo-apowan tamo: 'Hay Pangino-on ya Diyos moyo ay mangihogò nin propita ya mangibat komoyo nin bilang ha pangihogò na kongko. Kaganawan bagay ya

halita-en na komoyo ay dapat moyon honolen.
²³ Hinoman ya ahè homonol ha halita-en nin habayti ya propita ay ihiyay ha tawtawo nin Diyos ta apo-en.’”

²⁴ Hinalità et ni Pidro, ya wana, “Hay pawpropita pa-ibat koni Samwil angga ha nipanhomonon kona, Diyos ya nangipaholà konla nin tongkol ha ampangyari hapa-eg pana-on. ²⁵ Hitamo ay awinalalak nin habaytoy pawpropita. Kayà kalamo tamo ha pawpangakò ya impangakò nin Diyos do ha kawka-apo-apowan tamo. Ombayri ya hinalità nin Diyos koni Abraham: ‘Kaganawan tawo bayri ha babon lotà ay magkama-in nin maganday kakalma-an ya mangibat ha alalak mo.’” ²⁶ Ombayri et ya hinalità ni Pidro: “Banà bayro ha hinalità nin Diyos koni Abraham ay pinili nin Diyos hi Apo Hisos ya magsisirbi na nin inhogò pon kontamon Hawhodiyo emen na tamo matambayan nin halibokotan ya panggogomawà nin kawkala-etan.”

4

Hi Pidro boy hi Howan ay in-arap ha Hawhodiyoya ampipamo-on

¹ Ampaghalità et hi Pidro boy hi Howan hin napakarani konla ya pawparì kalamoy kapitan ya ampmamo-on ha ampipagbantay nin bali nin Diyos, boy ma-in ongno ha gropon Sadosiyoy rilihyoso ya ahè ampinto-o nin mabiyay oman ya nikati. ² Hay pahang la koni Pidro boy koni Howan ta anhalita-en nili Pidro ya hi Apo Hisos

ay nabiyay oman. Ha ombayro ay angkapaptegan ya hay nikati ay mabiyay oman. ³ Hapaeg, dinakep la hi Pidro boy hi Howan. Banàta anyomabi ana ay impahok hila ha pirisowan anggan na-abot ya ika-ibokah. ⁴ Piro kalak-an do ha tawtawoy nanlengè koni Pidro ay tinompel koni Apo Hisos. Kayà inomabot nin liman libo ya kalak-an nin lawlalaki.

⁵ Ika-ibokah, hay Hawhodiyoy ampipamo-on, mawmato-ay mangama-in katongkolan, boy mawmangitorò nin kawkapanogo-an ay nititipon ha siyodad nin Hirosalim. ⁶ Kalamo la bayro hi Anas ya pinakapo-on nin pawparì, hi Kaypas, hi Howan, hi Aliandro, boy kalamo et bayro ya kaganawan lalaki ha pamilya ni Anas. ⁷ Hi Pidro boy hi Howan ay gintan nin in-arap konla ta pinastang la, “Hino,” wanla, “ya nambi komoyo nin kapangyariyan, boy hinoy ma-in ngalan ya ginamit moyo nin namakahampat do ha tawoy ahè pon maka-owako?”

⁸ Hapaeg hi Pidro ya napnò nin Ispirito nin Diyos ay naghalità konla, “Anggalangen kon ampipamo-on boy mawmato-ay mangama-in katongkolan, leng-en moyo bayti ya halita-en ko. ⁹ Pinastang moyo kayi nin tongkol ha mahampat ya nangyari bayri ha tawoy ahè pon maka-owako. Pinastang moyo kayi simpri no pangno ya hinomampat. ¹⁰ Hikawo boy kaganawan inalalak ni Israyil, paka-intindiyen moyo bayti ya halita-en ko. Habayti ya lalaki ya hinomampat ya anti bayrin ampireng ha arapan moyo ay napakahampat nin kapangyariyan nin ngalan

ni Pangino-on Hisokristo ya taga Nasarit. Hi Pangino-on Hisokristo ya impakò moyo ha koroh, piro biniyay yan oman nin Diyos. ¹¹ Hiya simpri bayti ya binanggit ha Halità nin Diyos ya ombayri ya pagkahalitá:

'Hay bato ya ahè tinanggap nin manggagawà bali
ay nag-in pinakama-alagà ya bato.'

¹² Ayin kanayon ya makapilibri kontamo ha kasalanan no alwan hi Pangino-on Hisos bongat, ta ayin kanayon ya ngalan ya inggawà ha tawtawo bayri ha babon lotà ya ma-ari mangilibri."

¹³ Nag-ispansta baytoy tawtawoy ampipamo-on hin nakit lay katapangan ni Pidro boy Howan nin mag-ilgo, ta tandà la ya hila ay pangkaraniwan bongat tawo boy ayin pinag-aralan. Hapa-eg, napanemteman la ya hi Pidro boy hi Howan ay nakilamo koni Apo Hisos hin angkabiyay ya et. ¹⁴ Piro ayin hilan mahalitá ta hatoy lalaki ya hinomampat ay anti bayro nin ampireng ha arapan la ha dani ni Pidro boy Howan. ¹⁵ Kayà pinilikol la hili Pidro do ha kowartoy ampititiponan la biha hila nididiskosyon. ¹⁶ "Anya," wanla, "ya gaw-en tamo bayri ha loway tawoy habayti? Agtamo ma-ipogla-oh ya nakagawà hilan papag-ispanawan, ta kaganawan tawo ha siyodad nin Hirosalim ay nakatandà ana nin tongkol ha ginawà la. ¹⁷ Piro emen agana mibahwag bayti ay ha-aren tamo hilan maghalitá ha hinoman ya tawo nin tongkol ha ngalan ya habayti."

¹⁸ Hapa-eg, impa-ingat la hi Pidro boy hi Howan ta inhigpit lan hinalitá konla ya aghila

maghalità o mangi-arat nin tongkol koni Hisos. ¹⁹ Piro tinombay hi Pidro boy hi Howan, ya wanla, "Ihipen moyo no anyay tamà gaw-en ha tegteg nin Diyos; homonol kayi komoyo o Diyos ya honolen nawen? ²⁰ Agnawen ma-arì itegen ya pangibalità nin habayti ya tongkol ha nakit nawen ya ginawà ni Apo Hisos boy hawhalità nay nalengè nawen."

²¹⁻²² Hapa-eg hili Pidro ay lalò binawalan nin hatoy ampipamo-on. Pinalayà la hila ta ayin hilan makit ya bara-nan nin pamarosawan la koni Pidro boy koni Howan, ta kaganawan tawo ay ampipamori ha Diyos banà ha pangyayari ha pamakahampat nin hatoy lalaki ya maigit anan apatapò ya idad.

Hay panalangin nin ampipantompel ha Pangino-on

²³ Hin napalayà hi Pidro boy hi Howan ay nagbira hila do ha kawkalamo lay ampipantompel ha Pangino-on, ta imbalità la baytoy hinalità nin hatoy pawpo-on nin pawparì boy hatoy mawmato-ay mangama-in katongkolan. ²⁴ Hin nalengè la bayto ay nilalamo hilan nanalangin ha Diyos, ya wanla, "Pinakamakapangyariyan ya Pangino-on, hika ya namalsa nin langit, lotà, dagat, boy kaganawan bagay ya anti bayro. ²⁵ Hi Arì Dabid ya ka-apo-apowan nawen ay magsisirbi mo. Impahalità kona nin Ispirito mo ya ombayri:

'Antà masyadon ampamahang ya tawtawoy alwan Hodijo, boy antà ampangihip hila nin ayin kawkakokowintan bagay? ²⁶ Hay

aw-arì ha babon lotà boy kaganawan ampipamo-on ay nakahandà ana boy nititipon nin lomaban ha Pangino-on Diyos boy koni Kristo ya impangakò na.'

²⁷ Habayti ay talagan nangyari ana bayri ha siyodad nin Hirosalim ta hi Hirodis ya arì, hi Ponsyo Pilato ya gobirnador, tawtawoy alwan Hodiyo, boy kawkapariho nawen Hodiyo ay nangapimimiha nin nilomaban koni Apo Hisos ya magsisirbi mo ya ayin kapintasan ya hi Kristo ya impangakò mo. ²⁸ Hay ginawà la koni Apo Hisos ay talagan kalabayan mon mangyari ta habayti ay plano mo hin hato et. ²⁹ Hapa-eg, Pangino-on, tandà moy ampalimowen la kayi. Kayà hikayi ya mawmagsisirbi mo ay tambayan mo emen kayi magkama-in nin katapangan mangiaral nin Halità mo ha tawtawo. ³⁰ Ipakit moy kapangyariyan mon mamakahampat nin tawtawo, boy manggawà ka nin pawpapag-ispantawan ha ngalan ni Apo Hisos ya magsisirbi mo ya ayin kapintasan."

³¹ Hin nayarì hilan nanalangin, do ha ampititiponan la ay nayegyè. Hilay kaganawan ay napnò nin Ispirito nin Diyos boy nag-in hilan matapang ha pangiaral nin Halità nin Diyos.

*Nangapimimihan nakem nin mitatambayya
ampipantompel ha Pangino-on*

³² Kaganawan antompel ha Pangino-on ay nangapimimihan pagnanakem boy pangingihip. Ayin konlan nangibilang nin hay anti konla ay sarili lan ikon, no alwan hay anti konla ay para ha kaganawan. ³³ Hay aw-alagad ay

ma-in kapangyariyan mamapteg nin tongkol ha pangabiyay oman ni Apo Hisos, boy inggawà nin Diyos ha kaganawan antompel kona ya ka-hampatan ingangalo na.³⁴ Ayin ampakakolang konla ha panganga-ilangan, ta hay kawkalamowan la ya ma-in lotà o bali ay an-ilakò la, ta hay napaglako-an³⁵ ay an-igwà la ha aw-alagad, biha itaman an-igwà nin aw-alagad ha balang miha ya ampanga-ilangan kompormi ha panganga-ilangan na.³⁶ Ombayro itaman ya ginawà ni Hosi ya taga islan Sipri. Hiya ay lipì ni Libi ya hay impangalan kona nin aw-alagad ay Birnabi ya hay labay totolen ay ampakapakhaw nakem.³⁷ Inlakò ni Birnabi ya paliyan na ta hay napaglako-an ay inggawà na ha aw-alagad.

5

Hi Ananyas boy hi Sapira

¹ Ma-in mita-ahawa ya naglakò nin lotà. Hay ngalan nin lalaki ay Ananyas; hay ngalan itaman nin babayi ay Sapira. ² Napisondo-an lan mita-ahawa ya hay napaglako-an la ay baw-ahan la. Hapa-eg hay tilà ay gintan ni Ananyas nin inggawà ha aw-alagad. ³ Piro hinalità kona ni Pidro, “Ananyas,” wana, “binongkok moy Ispirito nin Diyos ta hi Satanas ya ampamo-on ha nakem mo. Hay kanayon ya sintimos ya napaglako-an moyo nin lotà ay impapawà moyo nin para ha sarili moyo. ⁴ Hin ahè et inlakò ya lotà, alwa nayì nin hikawo ya ma-in ikon nin habayto? Hin na-ilakò ana, alwa nayì nin hikawo

simpri ya ma-in ikon nin napaglako-an? Antà naihipan moyon gaw-en ya ombayroy bagay? Agka nagbongkok ha tawo balè ta nagbongkok ka ha Diyos.”

⁵ Hin nalengè bayto ni Ananyas ay natomba yan biglà ta nati ya. Kaganawan tawoy nakalengè nin hatoy nangyari koni Ananyas ay nikalimo. ⁶ Hapa-eg, pinakaraniyan ya nin ongnoy mangalagò ya lalaki. Pinotot la ya biha la ya gintan nin intabon.

⁷ Mangatatloy oras ya nalabah ay nakalateng hi Sapira ya ahè nakatandà nin nangyari ha ahawa na. ⁸ Hinalità kona ni Pidro, “Ombayri nayı,” wana, “ya kantidad ya tinanggap moyoy kabayaran nin lotà moyo?”

“Awò,” wani Sapira, “haba-in ya kaganawan kantidad.”

⁹ “Antà,” wani Pidro, “nin napisondo-an moyon mita-ahawa nin hoboken ya Ispirito nin Diyos no parosawan na kawo ha pamongkok moyo kona? Hay tawtawoy nangitabon ha ahawa mo ay anti ana ha polta ta hika ya kowen la nin ihono.”

¹⁰ Antimano, natomba hi Sapira ta nati ya. Hatoy tawtawoy nangitabon ha ahawa na ay nilomo-ob. Nakit la yay nati; kayà kinwa la ya ta gintan la yan intabon do ha danin pinangitabonan nin ahawa na. ¹¹ Kaganawan tawoy antompel koni Apo Hisos ay masyadon nalimo kateng kaganawan nin hatoy nakalengè nin tongkol bayro ha nangyari.

Malakè ya papag-ispanawan ya angkagawànin aw-alagad ni Apo Hisos

¹² Hay aw-alagad ni Apo Hisos ay ampakagawà nin malakè ya papag-ispanawan nin tawtawo. Do ha an-ingaten balkon ni Solomon ha bali nin Diyos ay pirmin ampititipon ya ampiantan-tompel ha Pangino-on. ¹³ Maski an-igalang baytoy tawtawo ya ampititipon bayro ay ahè makaregdeg nin makitipon konla ya tawtawoy ahè antompel ha Pangino-on. ¹⁴ Ombayro man ay anlomakè hila ta ma-in lawlalaki boy bawbabayi ya antompel ha Pangino-on ya ampomahan konla. ¹⁵ Banà ha pawpapag-ispanawan ya anggaw-en nin aw-alagad, hay mangama-in masakit ay gintan ha pingit daan nin impa-irà ha amak emen pagdaan ni Pidro ay madanan hila nin maski anino nan bongat. ¹⁶ Hapaeg, nakalateng bayro ha siyodad nin Hirosalim ya malakè ya tawoy na-ibat ha mangarani ya bawbanowa, ta gintan lay mangama-in masakit kateng tawtawoy pinahokan nin mangala-et ya aw-ispirito. Hilay kaganawan ay hinomampat.

Hay pamadya-dyà ha aw-alagad ni Apo Hisos

¹⁷ Hapaeg hay po-on nin pawparì kateng Sawsadosiyo ya kawkalamowan na ay masyadon angka-inggit ha aw-alagad. ¹⁸ Kayà imparakep la baytoy aw-alagad ta impiriso. ¹⁹ Piro habayton yabi, hay polta nin pirisowan ay nilo-atan nin anghil nin Pangino-on ta pinalikol na hila, boy naghalità konla, ²⁰ “Mako kawo,” wana, “ha bali nin Diyos ta bayro moyo halita-en ha tawtawo ya tongkol ha biyay ya ayin anggawan ya igwà

konla nin Diyos.” ²¹ Kayà hinonol la baytoy hinalità nin hatoy anghil. Hay hambak et ay nilomo-ob hilayna ha bali nin Diyos ta nag-ompisan manorò ha tawtawo.

Hatoy po-on nin pawparì kateng kawkalamowan na ay impa-ingat lan mititipon ya kaganawan Hodiyo ya mato-ay mangama-in katongkolan. Hapa-eg, nangihogò hilan mangwa nin hatoy aw-alagad bayro ha pirisowan. ²² Piro hin ni-abot do ha pirisowan baytoy inhogò ay ayin hilan nakit ya aw-alagad bayro; kayà nagbira hila do ha nangihogò konla ta imbalità la, ya wanla, ²³ “Hin ni-abot kayi ha pirisowan ay nakit nawen ya hay polta ay nakakandado. Hay gawgowardya ay anti bayro ha polta nin ampagbantay; piro hin nilo-atan nawen ay ayin kayin nakit ya tawo bayro.” ²⁴ Hin nalengè bayti nin hatoy kapitan ya ampamo-on ha ampipagbantay ha bali nin Diyos boy hatoy pawpo-on nin pawparì ay agla makwan ihipen no anyay nangyari do ha aw-alagad boy no anyay homono nin mangyari.

²⁵ Hapa-eg, ma-in mihay lalaki ya nakalateng ya naghàlità konla, ya wana, “Leng-en moyo bayti! Hatoy lawlalaki ya impiriso moyo ay anti bayri ha bali nin Diyos ta ampanorò nin tawtawo.” ²⁶ Kayà nanigè baytoy kapitan kateng tawtawowan na, ta dinakep lan oman baytoy aw-alagad. Piro aghila nanggamit nin powirsa ha pandakep la konla, ta angkalimo hilan mabato nin tawtawo.

²⁷ Hatoy aw-alagad ay gintan lan in-arap ha ampipamo-on. Hapa-eg, naghàlità baytoy

pinakapo-on nin pawparì, ²⁸ “Mahigpit nawen anan imbawal komoyo ya agkawo mangaral ha ngalan nin haba-in ya tawoy anhonolen moyo. Piro biliwen moyoy ginawà moyo! Nibahwag ana ha siyodad nin Hirosalim ya in-aral moyo, boy ampapalwahan moyo et nin hikayi ya ma-in kasalanan ha pagkamatì nin haba-in ya tawo.”

²⁹ Tinombay konla hi Pidro kateng hatoy kanayon ya aw-alagad, “Ka-ilangan honolen nawen ya Diyos kisan homonol kayi ha tawtawo.

³⁰ Hay Diyos ya ampahimala-an nin kawka-apo-apowan tamo ay namiyay oman koni Apo Hisos hin pinati moyo yan impakò ha koroh. ³¹ Hapa-eg hi Apo Hisos ya Mapangilibri ay gintan nin Diyos nin miknò ha bandan wanana na nin mamo-on. Ginawà bayti nin Diyos emen hitamo ya aw-inalalak ni Israyil ay makapaghehe, boy emen tamo patawaren ha kawkasalanan tamo. ³² Hikayi boy Ispirito nin Diyos ya ampakapapteg ha bawbagay ya habayti. Inggawà nin Diyos ya Ispirito na nin mamo-on ha nakem nin tawtawoy anhomonol kona.”

³³ Hin nalengè bayto nin hatoy ampipamo-on ya hinalità nili Pidro ay masyado hilan namahang; kayà labay lan patyen ya aw-alagad.

³⁴ Piro miha konla ya nagngalan Gamalil ya mihay Parisiyoy mangitorò nin kawkapanogo-an boy anggalangen nin kaganawan tawo ay nireng ha arapan nin ampipamo-on ta immanda nay ilikol baytoy aw-alagad. ³⁵ Hapa-eg, hinalità na do ha kawkalamowan na, “Hikawo ya kapara kon aw-inalalak ni Israyil, pag-aranan moyon mahampat ya dapat moyon gaw-en bayri ha

lawlalaki ya habayti. ³⁶ Panemtemen moyo baytoy nangyari koni Tiyodas ya ongnoy pana-on anay nakaraan. Ha pagkakanwari na nin hiya ay makapangyariyan ay apat gato katawoy nakilamo kona. Hin pinati ya ay nangapihihiyay baytoy nipampakilamo kona; kayà ayin anan nangyari hin ayin yayna. ³⁷ Nalabah bayto, hin pana-on nin pagsinsos ay ombayro simpri ya ginawà ni Hodas ya taga probinsyan Galiliya. Nanagyat yan ongnoy tawoy paglamo na, piro pinati ya simpri nin kanayon ya tawtawo, biha nangapihihiyay ya kaganawan kalamowan na. ³⁸ Kayà hay mahalità ko komoyo hapa-eg ay paolayan moyo bayti ya lawlalaki, ta no habayti ya tawtorò la boy gawgawà la ay na-ibat konla ay ayin et bongat mangyari. ³⁹ Piro no nangibat ha Diyos ay agmoyo hila mapatgen no alwan lomwah et nin hikawo ay anlomaban ha Diyos."

⁴⁰ Hinomonol baytoy ampipamo-on do ha wawali ni Gamalil. Impakwa la baytoy aw-alagad ta binarog, biha la binawalan nin manorò oman ha ngalan ni Apo Hisos. Hin nayarì ay pinalwahan la hilayna.

⁴¹ Hapa-eg, nog-alih baytoy aw-alagad bayro ha pinititiponan nin hatoy ampipamo-on. Maliga hila ta imbilang nin Diyos nin hila ay narapat magdanas nin kareng-eyan alang-alang ha ngalan ni Apo Hisos. ⁴² Allo-allo ay ampako hila ha bali nin Diyos boy ha bawbinali, ta ampanorò boy an-i-aral lay Mahampat ya Balità ya tongkol koni Kristo ya impangakò nin Diyos.

6*Hay pamili nin pitoy lalaki ya mama-alà*

¹ Hapa-eg, mintras anlomakè ya ampiantompel ha Pangino-on, hay Hawhodiyoy am-panggamit nin halità Grigo ay ampagriklamo ha Hawhodiyo ya talagan taga bayro, ta anhalita-en la ya hay bawbawoy babayi ha gropo la ay ahè angkabiyan nin pamamangan ha allo-alloy pangipatpel nin ikabiyay. ² Banà bayro, kaganawan hatoy ampiantompel ha Pangino-on ay impa-ingat nin hatoy labinloway alagad nin mititipon ta ombayri ya hinalità la konla: “Alwan tamà nin para konnawen ya pa-olayan ya pangì-aran nin Halità nin Diyos emen nawen mapama-ala-an ya pangipatpel nin inggawà ya ikabiyay. ³ Kayà, pawpatel, mamili kawo ha lawlamo moyo nin pitoy lalaki ya balaybalay ha kahampatan, ma-in karonongan, boy pono-ponò nin Ispirito nin Diyos. Igwà nawen konla ya pamama-alà nin habayti, ⁴ ta hikayi itaman ay gamiten nawen ya kaganawan oras ha pananalangin boy ha pangì-aran nin Halità nin Diyos.”

⁵ Nalabayán nin hatoy ampititipon baytoy hinalità nin aw-alagad; kayà pinilì la hi Istiban ya makhaw ya pantotompel boy pono-ponò Ispirito nin Diyos, kateng hi Pilipi, Prokoro, Nikanor, Timon, Parminas, boy hi Nikolas. Hi Nikolas ya taga Antiyokiya ay alwan Hodiyò piro anhomonol ha ka-ogali-an nin Hawhodiyo. ⁶ Habayti ya pitoy lalaki ay in-arap do ha aw-alagad. Impanalangin hila nin aw-alagad boy

impababo lay gamet la konla ta kaptegan nin hila ay binyan katongkolan nin mama-alà.

⁷ Banà ha pamapteg nin aw-alagad boy hatoy tawtawoy kapariho lan katetpel ay nibahwag ya Halità nin Diyos. Ha siyodad nin Hiros-alim ay kapampopomahan nin tawtawoy ampi-pantompel ha Pangino-on, kateng pawparì nin Hawhodiyo ay malakè ya tinompel.

Dinakep hi Istiban

⁸ Hi Istiban ya ponò nin kahampatan boy kapangyariyan nin Diyos ay ampakagawà nin pawpapag-ispanawan ha tawtawo. ⁹ Hiya ay ma-in kawka-away ya ampi pangalaban kona. Hila bayti ay Hawhodiyyoy ampi panhomamba ha an-ingaten Himba-an Nin Tawtawoy Libri. Hay kanayon konla ay taga Sirini; hay kanayon itaman ay taga Alihandriya; ma-in taga Silisya boy ma-in et nin taga Asya. ¹⁰ Ha pandiskosyon la koni Istiban ay agla ya angkapatalo, ta Ispirito nin Diyos ya ampambi konan karonongan nin maghalità.

¹¹ Banà bayro, hay ginawà la ay nangopà hila nin ongnoy tawoy pinahalità lan kawk-abongkokan ya ombayri: “Nalengè nawen yay naghalità nin kontra koni Moysis boy ha Diyos.”

¹² Ha ombayroy hinalità la, hay tawtawo, mawmato-ay mangama-in katongkolan, boy mawmangitorò nin kawkapanogo-an ay nama-hang koni Istiban. Antimano, dinakep la ya ta gintan la yan in-arap ha Hawhodiyyoy ampi pamoon. ¹³ Hapa-eg, nangwa hilayna et nin ongnoy tawo ya pinahalità la nin kabongkokan

ya tongkol koni Istiban, ya wanla, “Habayti ya tawo ay pirmin ampaghalità nin kontra ha masagradoy bali nin Diyos boy kontra ha kawkapanogo-an nin Diyos ya inggawà kontamo ni Moysis; ¹⁴ ta nalengè nawen yay naghalità nin habayti ya bali nin Diyos ay hira-en ni Hisos ya taga Nasarit boy hagiliyan nay kawkaogali-an ya na-iknawan tamoy inggawà ni Moysis.” ¹⁵ Kaganawan nin hatoy ampipampiknò ya ampipamo-on ay nanegteg koni Istiban. Nakit lay kahawangan lopa na ya bilang kahawang lopa nin mihay anghil nin Diyos.

7

Hay tawtorò ni Istiban

¹ Hapa-eg hi Istiban ay pinastang nin pinakapon nin pawparì, “Peteg nayì,” wana, “bayti ya an-ibingga la komo?”

² Tinombay hi Istiban, ya wana, “Mawmato-antawo ko boy pawpatel, leng-en moyoy halita-en ko. Hay Diyos ya ma-in kagandawan ya ahè makwan ihipen ay napakit koni Abraham ya ka-apo-apowan tamo hin anti ya et ha dogal nin Misopotamya hin agya et nako ha banowan Haran. ³ Hinalità nin Diyos koni Abraham, ‘Alihan mo bayti ya sarili mon dogal kateng pawpartidos mo, ta mako ka ha dogal ya itorò kon lakwen mo.’

⁴ “Kayà hi Abraham ay nog-alih ha Misopotamya ya dogal nin Kawkaldiyo, ta nako yan napa-iri ha banowan Haran. Hin nati ana ya tatay na ay pinalako ya nin Diyos bayri ha

dogal ya habayti ya ampa-iriyan tamo hapa-eg.
⁵ Hin habayton pana-on, ni mayamò ya lotà bayri ay ayin inggawà ya Diyos koni Abraham nin pagsarili na. Ombayro man ay impangakò nin Diyos koni Abraham ya igwà na kona bayti ya lotà nin pag-ikon na boy mapag-ikon et nin i-alalak na. Hin impangakò bayto nin Diyos, hi Abraham ay ayin et anak. ⁶ Ombayri ya hinalità nin Diyos koni Abraham: ‘Hay i-alalak mo,’ wana, ‘ay pa-iri ha kanayon ya dogal ya alwa lan ikon. Bayro, hila ay gaw-en nin alilà ya ayin sowildo boy ha lo-ob nin apat gatoy ta-on, hila ay masyadon pa-irapan nin tawtawo bayro.
⁷ Piro parosawan koy tawtawoy mangitoring konla nin alilà, biha ko hila alienen bayro ha dogal ya habayto, ta bayri la ko pagsirbiyan ha dogal ya habayti.’ ” ⁸ Ombayri et ya hinalità ni Istiban: “Impanogò nin Diyos koni Abraham ya hay lawlalaki ay dapat toli-en ta ombayro ya pananda-an nin hay Diyos ay nakisondò konla. Kayà hi Isak ya anak ni Abraham ay tinolì hin na-abot ya ikawalon allo na ha kahawangan. Ombayro itaman ya ginawà ni Isak koni Hakob ya anak na. Ombayro simpri ya ginawà ni Hakob ha labinloway lalaki ya aw-anak na ya kawka-apo-apowan tamo.

⁹ “Hapa-eg hi Hosi ya miha do ha labinloway lalaki ya aw-anak ni Hakob ay pinag-inggitan nin kawkakà na. Kayà inlakò la ya ha tawtawoy mawmagninigoso emen ya mag-in alilà ha nasyon Ihipto. Piro hi Hosi ay ahè pina-olayan nin Diyos, ¹⁰ ta ha kaganawan nin angkaranasan

nay kadya-dya-an ay an-ilibri ya nin Diyos. Hiya ay binyan nin Diyos nin karonongan. Kayà nagkama-in konsowilo kona hi Para-on ya arì ha nasyon Ihipto. Banà bayro, hi Hosi ay ginawà ni Ari Para-on nin gobirnador, boy hiya ya nama-alà ha kaganawan angkasakopan nin ari.

¹¹ “Hapa-eg, nagkama-in nin pana-on bilil boy masyadoy ka-irapan ha nasyon Ihipto boy ha nasyon Kana-an. Kayà hay kawka-apo-apowan tamo ay ayin anan mapangwanan nin pamamangan. ¹² Hin nabalita-an ni Hakob ya mai-in malakè ya pamamangan ha nasyon Ihipto ay inhogò na bayro ya aw-anak nay kawka-apo-apowan tamo. Habayto ya primiro lan pamako bayro. ¹³ Hin ikalwan bisis lan pamako nin magdilihinsya bayro ha Ihipto ay napabalay ana hi Hosi ha pawpatel na; kayà natanda-an ni Ari Para-on ya tongkol ha pamilya ni Hosi. ¹⁴ Hapa-eg, impakwa ni Hosi hi Hakob ya tatay na kateng pawpamilya nin pawpatel na, ta hinagyat na hila nin pa-iri ha Ihipto. Hilay kaganawan ay pitompò boy lima. ¹⁵ Hapa-eg hi Hakob ay nakon napa-iri ha nasyon Ihipto. Bayro ya nati kateng aw-anak na ya kawka-apo-apowan tamo. ¹⁶ Hay bangkay la ay gintan nin intabon ha banowan Sikim ha panabonan ya hinaliw ni Abraham ha aw-anak ni Hamor.”

¹⁷ Hinalità et ni Istiban, ya wana, “Hin marani anay pana-on nin toparen nin Diyos ya pangakò na koni Abraham, hay kawka-apo-apowan tamo bayro ha nasyon Ihipto ay masyadon nilomakè ha kaboyutan la bayro. ¹⁸ Hapa-eg hay arì ya ampamo-on bayro ha Ihipto ay agna

tandà ya tongkol koni Hosi. ¹⁹ Habayti ya arì ay ampanloko ha kawka-apo-apowan tamo boy masyadoy pamadya-dyà na konla, ta ampiliten nay mawmato-antawo nin hay aw-anak lay mangayamò ay itapon emen mati.

²⁰ “Hin habayton pana-on ay in-anak hi Moysis ya maganday lalaki. Hiya ay inasiwà nin mawmato-antawo na ha bali la nin lo-ob tatloy bowan. ²¹ Piro hin agla yayna ma-itagò ay impalwah la ya. Hapa-eg, nakit ya nin dalagay anak ni Arì Para-on. Kinwa na ya ta inasiwà nin bilang sarin lin anak. ²² Natotowan ni Moysis ya kaganawan karonongan nin tawtaga Ihipto. Hiya ay nag-in magaling maghalità boy nag-in magaling gomawà.

²³ “Hin na-abot nin apatapò ya idad ni Moysis ay nagdisisyon ya nin tibawen ya Kawka-israylita na. ²⁴ Hin anti yayna bayro ay nakit nay mihay Ka-israylita na ya an-apiyen nin mihay taga Ihipto. Kayà nilako nan tinambayan. Ha pangidipinsa na nin hatoy Ka-israylita na ay pinati na baytoy taga Ihipto. ²⁵ Andap ni Moysis no ma-intindiyan nin Kawka-israylita na ya hiya ay gamiten nin Diyos nin mangilibri konla, piro agla na-intindiyan. ²⁶ Ika-ibokah, nakakit ana et hi Moysis nin ampi-away ya parihon Israylita. Hay ginawà na ay ampisondo-en na hila, boy hinalità na konla, ya wana, ‘Pawpatel, antà ampi-away kawo ya pariho kawon Israylita?’

²⁷ “Piro intolak hi Moysis nin hatoy ma-in kasalanan biha na hinalità, ‘Hino,’ wana, ‘ya nangihogò komo nin mamo-on boy manosga

konnawen? ²⁸ Labay mo ko nayı patyen nin bilang ombayro ha ginawà mo do ha taga Ihipto ya pinati mo na-apon?' ²⁹ Hin nalengè bayto ni Moysis ay naglayas ya nin nakon napa-iri ha dogal ya an-ingaten Madyan. Bayro ya nagahawa boy nagka-anak nin loway lalaki.

³⁰ "Hin nalabah ya apatapò ya ta-on, hi Moysis ay anti ha powiray dogal ya marani ha bakil nin Sinay. Bayro, napakit kona ya Anghil nin Diyos ya nagmalin apoy ya andongket ya anti ha ma-aypà ya po-on kayo. ³¹ Hin nakit ni Moysis baytoy po-on kayoy andongket ay nag-ispanta ya; kayà napakarani ya ta pinakalilili-o na. Hapeg, nalengè nay bosis nin Diyos ya nag-ilgo kona, ya wana, ³² 'Hiko ya Diyos ya pinahimala-an ni Abraham, Isak, boy Hakob ya kawka-apo-apowan mo.' Namegpeg hi Moysis nin banà ha kalimowan na boy agya makategteg bayro ha po-on kayo. ³³ Hapeg, hinalità et kona nin Diyos, 'Alihen mo,' wana, 'ya sapatos mo bilang panggalang mo kongko ta hapa-eg ay anti ko bayri ha dogal ya kama-inan mo. ³⁴ Angkakit koy masyadoy ka-irapan ya an-iparanas nin tawtaga Ihipto ha tawtawoy pinilì ko. Nalengè koy pamaki-i-ingalo la kongko. Kayà nako ko bayri ta ilibri ko hila. Homandà ka ta hika ya ihogò kon mako ha nasyon Ihipto nin mangilibri konla.' "

³⁵ Ombayri et ya hinalità ni Istiban, "Habayti hi Moysis ay hiya baytoy ahè binalay nin hatoy Kawka-israylita na hin hinalità la kona ya, 'Hinoy nangihogò komo nin mamo-on boy manosga konnawen?' Hiya simpri ya inhogò nin Diyos nin

mamo-on boy mangilibri ha Kawka-israylita na. Inhogò ya nin Diyos ha tambay nin hatoy Anghil ya napakit kona do ha po-on kayoy andongket. ³⁶ Hi Moysis ya nangona ha Kawka-israylita na hin nog-alih hila ha nasyon Ihipto. Malakè ya papag-ispantawan ya ginawà na hin anti hila et ha Ihipto boy hin nilomipay hila ha Dagat ya an-ingaten Ma-orit. Ha lo-ob nin apatapò ya ta-on hin ampowako hila ha powiray dogal ay malakè simpri ya pawpapag-ispantawan ya ginawà ni Moysis. ³⁷ Hi Moysis et ya naghaliità ha Kawka-israylita na nin ombayri: ‘Hay Diyos ay mangihogò komoyo nin mihay propita nin bilang ha pangihogò na kongko. Habaytoy propita ya ihogò na ay mangibat ha inalalak moyo.’ ³⁸ Hi Moysis ay kalamo nin kawka-apo-apowan tamo hin nititipon hila ha powiray dogal. Hin anti hi Moysis ha bakil nin Sinay ay hiya simpri ya binyan nin anghil nin hawhalità ya ampangibatan nin biyay. Habaytoy hawhalità ay para et kontamo.

³⁹ “Piro hay kawka-apo-apowan tamo ay ahè labay homonol koni Moysis, ta hay labay la ay magbira ha nasyon Ihipto. ⁴⁰ Kayà hin anti hi Moysis ha tag-ay bakil nin Sinay ay hinalità la koni Aron, ‘Panggawà mo kayi,’ wanla, ‘nin dawdiyos ya mangona kontamo. Agnawen tandà no anyaynay nangyari konan habayto hi Moysis ya nangi-alih kontamo ha nasyon Ihipto.’ ⁴¹ Hapa-eg, nanggawà hilan riboltoy kordin oybon bakà biha hila nagpati nin awayop, ta inggawà la ha arapan nin hatoy ribolto.

Nagligaliga hila nin banà bayro ha ribolto ya ginawà la. ⁴² Piro hinalibokotan hila nin Diyos ta pina-olayan na hila nin homamba ha allo, bowan, boy bawbito-en. Habayti ya ginawà la ay kompormi ha nakaholat ha libro nin pawpropita ya ombayri:

'Hikawoy aw-inalalak ni Israyil, ha lo-ob nin apatapò ya ta-on nin anti kawo ha powiray dogal ay alwan hikoy pinagpati moyon aw-ayop. ⁴³ Hay gintan moyon hambawan ay tolda ni Molok ya alwan peteg diyos, boy bito-en ya ribolto ni Ripan ya andiyosen moyo ya ginawà moyon hambawan moyo. Banà bayri ay ipalako katawo ha kagmang nasyon nin Babilonya.'

⁴⁴ Hinalità et ni Istiban, "Hin hay kawka-apo-apowan tamo ay anti et ha powiray dogal ay ma-in hilan tabirnakolo ya kaptegan nin anti konlay Diyos. Habayto ay ginawà la ta impanogò nin Diyos koni Moysis boy ginawà la nin bilang ombayro ha panalingan ya impakit nin Diyos koni Moysis. ⁴⁵ Hin natina hi Moysis, hi Hoswi ya hinomagili kona. Kayà hin hi Hoswi kateng kawka-apo-apowan tamo ya nako bayri ha dogal ya habayti ay gintan la baytoy tabirnakolo. Pinalih nin Diyos ya tawtawoy ampa-iri bayri hin hato ta habayti ya dogal ay pinag-ikon nili Hoswi, boy hatoy tabirnakolo ay nanatili bayri angga hin nag-ompisa hi Dabid nin mamo-on. ⁴⁶ Hi Ari Dabid ay nilabi nin Diyos. Hapa-eg, dinawat ni Ari Dabid ha Diyos ya payagan ya dayin mang-gawà bali ya para ha Diyos ya pinahimala-an ni Hakob ya ka-apo-apowan tamo. ⁴⁷ Piro hi Ari

Dabid ay ahè pinayagan nin Diyos nin manggawà bali ya para ha Diyos, ta hay nanggawà ay hi Solomon ya anak ni Ari Dabid.

⁴⁸ “Piro hay Pinakamakapangyariyan ya Diyos ay ahè ampa-iri ha bali ya ginawà nin tawo, ta hay impaholat nin Diyos ha mihay propita ay ombayri:

⁴⁹ ‘Hay kama-inan ko ay ha katatag-ayan ya trono ko, wana nin Pangino-on, boy hay babon lotà ay pagtorakan nin bitih ko. Anyay klasin bali ya gaw-en moyo nin para kongko o dogal ya pama-inawawan ko? ⁵⁰ Warì alwan hikoy nanggawà nin habayti ya kaganawan bagay?’ ”

⁵¹ Hinalità et ni Istiban, ya wana, “Talagan matyà ya nakem moyo, boy bilang kawo ha tawtawo ya ahè antompel ha Diyos. Ampag-teekteekan moyoy Halità nin Diyos. Paripariho kawo nin kawka-apo-apowan tamo ta hikawo ay anlomaban ha Ispirito nin Diyos. ⁵² Warì mai-in propita ya ahè pinadya-dya-an nin kawka-apo-apowan tamo? Pinati lay hawhogò nin Diyos ya nipanolà nin tongkol ha panlomateng nin Mahampat ya Magsisirbi nin Diyos. Hapeg itaman, hatoy Mahampat ya Magsisirbi ay insapakat moyo boy impapati. ⁵³ Tinanggap moyoy kawkapanogo-an nin Diyos ya inggawà komoyo nin anghil, piro agmoyo hinonol.”

Binato hi Istiban

⁵⁴ Hatoy ampipamo-on ya ampipanlengè nin anhalita-en ni Istiban ay masyadon namahang. Ha kapahangan la ay nangayeget hilan ngipen la.

⁵⁵ Hi Istiban balè ya pono-ponò Ispirito nin Diyos ay naninglà ha tag-ay. Nakit nay kagandawan nin Diyos boy nakit na hi Apo Hisos ya ampireng ha bandan wanana nin Diyos. ⁵⁶ Hinalità na konla, “Helken moyo,” wana, “angkakit koy langit ya naglo-at, boy hi Apo Hisos ya an-ingaten Anak nin Tawo ay angkakit koy ampireng ha bandan wanana nin Diyos.”

⁵⁷ Hapa-eg, ha kapahangan nin hatoy ampipamo-on ay hinerengan lay tolil la biha hila nambo-angaw, boy kaganawan la ay nandawohong koni Istiban. ⁵⁸ Pinaggoloygoloy la ya nin inlikol ha siyodad biha la ya pinagbabato. Habaytoy nipamato koni Istiban ya tawtistigos. Nag-alih hilan aw-alimenmen la ta habayto ay impabantayan la ha malagò ya lalaki ya nagngalan Sawlo.

⁵⁹ Mintras ampibabatowan la hi Istiban ay nanalangin ya, ya wana, “Pangino-on Hisos, tanggapen moy kalolowa ko.” ⁶⁰ Hapa-eg, nanalimokod ya biha na impakakhaw ya bosis nan naghalità, ya wana, “Pangino-on, agmo ipakasalanan konla bayti ya ginawà la kongko.” Hin nayarì yan naghalità ay nati ya.

8

¹⁻² Hi Sawlo ay miha ha tawtawoy nakikampi ha pamati koni Istiban. Piro ma-in ongnoy tawoy mangahampat ya masyadon nilomelè nin banà ha pagkamati ni Istiban. Hila baytoy nangitabon kona.

*Hay ampipantompel ha Pangino-on ay
ampadya-dya-an ni Sawlo*

Pa-ibat hin habayton allo nin pinati la hi Istiban, hay ampipantompel ha Pangino-on bayro ha siyodad nin Hirosalim ay nagdanas nin masyadoy kadya-dya-an. Kayà nangapikakatak hila ha kaganawan dogal ya angkasakopan nin probinsyan Hodiya anggan probinsyan Samarya. Hay aw-alagad balè ay nagkabalag ha siyodad nin Hirosalim. ³ Hay ampipantompel ha Pangino-on ay ampadya-dya-an ni Sawlo. Ampako ya ha bawbinali ta hay makit nay lawlalaki boy bawbabayi ay anggoloygoloyen nan gitan ha pirisowan.

Hay Mahampat ya Balità ay in-aral ha siyodad-nin Samarya

⁴ Hatoy ampipantompel ha Pangino-on ya nangapikakatak, maski ayri hila mako ay an-i-aral lay Mahampat ya Balità ya tongkol koni Apo Hisos.

⁵ Hapa-eg hi Pilipi ya miha ha pitoy lalaki ya pinilì nin mama-alà ay nako ha siyodad nin Samarya ta in-aral na ha tawtawo bayro ya tongkol koni Kristo ya impangakò nin Diyos.

⁶ Labaylabay leng-en nin tawtawo ya an-itorò ni Pilipi banà ha pawpapag-ispanawan ya angkakit lay anggaw-en na, ⁷ ta hay mangala-et ya aw-ispirito ya pinomahok ha tawtawo ay ampiang angaw ya ampa-alihen ni Pilipi. Malakè ya tawoy polonen boy pawpilay ya angkapakahampat na.

⁸ Kayà hay tawtawoy ampa-iri bayro ha siyodad ay masyadon nilomiga. ⁹ Hapa-eg, ma-in

lalaki ya nagngalan Simon ya ampa-iri bayro ha siyodad nin Samarya. Hay boyot pana-on nin hay tawtawo ay ampipag-ispanta kona banà ha salimangkay anggaw-en na, boy anhalita-en nay makapangyariyan ya. ¹⁰ Banà bayri, kaganawan tawo bayro ha siyodad, mag-in matag-ay o maaypà ya pagkatawo ay ampanlengè ha anhalita-en na. “Habayti ya tawo,” wanla, “ay main kapangyariyan nin Diyos, hsyoy kspsnhystiysn ys sn-inhsyrrn nsern nin masyadoy kapangyariyan.”

¹¹ Hay boyot pana-on nin hay tawtawo ay ampipag-ispanta kona banà ha pagsalimangka na; kayà anhonolen la ya. ¹² Piro hin in-aral ni Pilipi ya Mahampat ya Balità ya tongkol ha pamomo-on nin Diyos boy tongkol ha ngalan ni Pangino-on Hisokristo, habaytoy tawtawo ay nipantompel. Hay lawlalaki boy bawbabayi ay nipampabinyag. ¹³ Mismon hi Simon ay nintoo biha napabinyag. Pirmi yan anhomono koni Pilipi boy ampag-ispanta ha kawkapapa-ispantay anggaw-en ni Pilipi.

¹⁴ Hapa-eg, nabalita-an nin hatoy aw-alagad ya anti ha siyodad nin Hirosalim ya hay tawtawo ha probinsyan Samarya ay nananggap nin Halità nin Diyos. Kayà inhogò lan mako bayro hi Pidro boy hi Howan. ¹⁵ Hin ni-abot bayro hi Pidro boy hi Howan ay impanalangin la ya hatoy ampipantompel ha Pangino-on ay mananggap nin Ispirito nin Diyos, ¹⁶ ta hay Ispirito nin Diyos ay ayin et ha maski hino konla nin ampi-pantompel ha Pangino-on. Hila ay nabinyagan bongat ha ngalan ni Pangino-on Hisos. ¹⁷ Hapa-

eg, impababo ni Pidro boy ni Howan ya gamet la do ha amipantompel ha Pangino-on; kayà hay Ispirito nin Diyos ay tinanggap la.

¹⁸ Nakit ni Simon ya hay tawtawoy am-pababowan nin aw-alagad nin gamet la ay ambiyan nin Diyos nin Ispirito na. Kayà ambiyan nan kowalta hi Pidro boy hi Howan, ¹⁹ biha na hinalità, “Biyan moyo ko itaman,” wana, “nin kapangyariyan emen kaganawan tawoy mapababowan kon gamet ko ay biyan nin Diyos nin Ispirito na.”

²⁰ Piro hinalità kona ni Pidro, ya wana, “Hika boy kowalta mo ay milamo nin mako ha kaparosawan ya ayin anggawan, ta an-ihipen mo nin hay kapangyariyan nin Diyos ay mabayaran mo nin kowalta. ²¹ Agka makapaki-atag ha bagay ya habayti, ta hay nakem mo ay alwan mahampat ha tegteg nin Diyos. ²² Paghehean mo bayti ya kasalanan mo, boy makirawat ka ha Diyos emen na ka patawaren ha kala-etan nin paginanakem mo, ²³ ta na-intindiyen ko ya hika ay ponò nin inggit boy nakahe-el ka ha kasalanan.”

²⁴ Hinalità ni Simon koni Pidro boy koni Howan ya ombayri: “Ipanalangin moyo ko awod emen hay bawbagay ya hinalità moyo ay ahè mangyari kongko.”

²⁵ Hin nayari namapteg boy nangaral bayro hi Pidro boy hi Howan ay nagbira hila ha siyodad nin Hirosalim. Mintras amporong hila ay an-i-aral lay Mahampat ya Balità ha malakè ya banoway angkaranan la bayro ha probinsyan Samarya.

Hi Pilipi boy mihay opisyal ya taga nasyon Itopya

²⁶ Hapa-eg hay mihay anghil nin Pangino-on ay naghalità koni Pilipi, ya wana, “Magpahabagatan ka ta mako ka ha daan ya ampangibat ha siyodad nin Hirosalim ya magpalako ha banowan Gasa.” Habayti ya daan ay anti ha powiray dogal. ²⁷⁻²⁸ Nanigè ana hi Pilipi. Hapa-eg, mai-in ampagdaan ya mihay lalaki ya nakahakay ha karwahi. Habayti ya lalaki ay mihay opisyal ya taga nasyon Itopya boy hiya ya ampama-alà nin kayamanan ni Kandasi ya rayna bayro ha Itopya. Amporong bayti ya opisyal ya na-ibat ha siyodad nin Hirosalim nin namori ha Diyos. Mintras nakahakay ya ha karwahi ay ambahawen nay Halità nin Diyos ya hinolat ni propita Isayas. ²⁹ Hapa-eg, hinalità nin Ispirito nin Diyos koni Pilipi, “Pakarani ka,” wana, “ha karwahi.”

³⁰ Hi Pilipi ay nowayon napakarani do ha karwahi. Nalengè na baytoy opisyal ya ampamaha nin Halità nin Diyos ya hinolat ni propita Isayas. Pinastang ya ni Pilipi, “Angka-intindiyán mo nayı,” wana, “ba-in ya ambahawen mo?”

³¹ Tinombay baytoy opisyal, ya wana, “Pangno ko ma-intindiyán bayti no ayin mangipalinaw kongko?” Hapa-eg, hinagyat na hi Pilipi nin homakay boy pina-iknò na ya ha dani na.

³² Hay nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ya ambahawen nin hatoy opisyal ay ombayri: “Hiya ay bilang ha topa ya gitan patyen, boy bilang ya nin oybon topa ya maski an-orogan ay ahè ampambiyì; hiya man ay ahè nagtelek. ³³ Hiya ay pinareng-ey boy

maski ayin yan kasalanan ay hinosgawan yan patyen. Ayin ni miha ya makapaghallitâ nin tongkol ha aw-inalalak na, ta pinaanggawan lay biyay na bayri ha babon lotâ.”

³⁴ Hatoy opisyal ya taga Itopya ay naghaliità koni Pilipi, ya wana, “Ibalità mo pa kongko no hinoy antokoyen nin habayti ya propita. Sarili na nayì o kanayon ya tawo?” ³⁵ Hapa-eg, impalinaw kona ni Pilipi baytoy binaha na ha Kaholatan nin Diyos. Ha pangipalinaw ni Pilipi ay imbalità na do ha taga Itopya ya Mahampat ya Balità ya tongkol koni Apo Hisos.

³⁶ Ha paninigè la ay ni-abot hila ha ma-in lanom. Hapa-eg, hinalità nin hatoy lalaki ya taga Itopya, “Biliwen mo,” wana, “ma-in lanom. Marari mo koyna nayì nin binyagan?”

³⁷ “Binyagan kata,” wani Pilipi, “no leseb ha nakem mo ya pamiminto-o mo.”

Tinombay baytoy opisyal, ya wana, “Ampinto-o ko nin hi Pangino-on Hisokristo ay Anak nin Diyos.”

³⁸ Hapa-eg, integen nin hatoy opisyal baytoy anhakyan lay karwahi ta nako hila ha lanom, biha ya bininyagan ni Pilipi. ³⁹ Hin nakalakat hila do ha lanom ay biglà na-anam hi Pilipi ta kinwa ya nin Ispirito nin Diyos. Agyayna nakit oman nin hatoy opisyal, piro maliga yay nagpatoloy nin norong ha nasyon Itopya. ⁴⁰ Hi Pilipi balè ay ni-abot ha banowan Asoto. Pa-ibat bayro, hay Mahampat ya Balità nin Diyos ay ani-ral na ha kaganawan banowa ya angkaranan na anggan ni-abot ya ha siyodad nin Sisarya.

9

Hi Sawlo ay binayo ni Pangino-on Hisos

¹ Hapa-eg, ahè angka-alih ya inakit ni Sawlo ha tawtawoy ampipantompel koni Pangino-on Hisos anggan agna hila mapati; kayà nako ya ha pinakapo-on nin pawparì ya anti ha siyodad nin Hirosalim, ² ta ampangwa yan kawakaholatan ya mamapteg nin ma-in yan katongkolan nin lomo-ob ha hawhimba-an nin Hawhodiyo ha siyodad nin Damasko, ta no makakit ya bayro nin ampianhomonol ha Pangino-on ay dakpen na, mag-in lalaki o babayi, ta ibira na ha siyodad nin Hirosalim nin ipiriso. ³ Hapa-eg, hin maraninan mi-abot hi Sawlo bayro ha siyodad nin Damasko ay biglà ma-in hinomawang ya nangibat ha tagay ya nakahawang kona. ⁴ Natomba ya ha lotà boy nakalengè ya nin bosis ya naghalità kona nin ombayri: “Sawlo, Sawlo, antà ampadya-dya-an mo ko?”

⁵ “Hino ka, Pangino-on?” wani Sawlo.

“Hiko,” wana, “hi Pangino-on Hisos ya ampadya-dya-an mo. ⁶ Mireng ka ta mako ka ha siyodad, ta bayro ipatandà komo ya dapat mon gaw-en.”

⁷ Hay tawtawoy kalamo ni Sawlo ay natetegnan boy nipag-ispanta ta ma-in hilan nalengè ya bosis, piro ayin hilan makit ya tawo. ⁸ Hapa-eg, nibangon hi Sawlo piro hin immokat nay mata na ay agyayna makakit; kayà inakay la yayna nin gintan ha siyodad nin Damasko. ⁹ Ha lo-ob nin tatloy allo ay agya makakit boy agya ampangan ni ampinom.

¹⁰ Bayro ha siyodad nin Damasko ay ma-in lalaki ya nagngalan Ananyas ya antompel ha Pangino-on. Hapa-eg, emen nan nakit ya Pangino-on ya ampangingat kona nin ombayri: “Ananyas,” wana.

“Anyaya bayto, Pangino-on?” wani Ananyas.

¹¹ Hinalità nin Pangino-on, “Mako ka,” wana, “ha bali ni Hodas ya anti ha an-ingaten Mattoynong ya Daan. Tikapen mo bayro ya tawoy nagngalan Sawlo ya taga Tarso. Hiya ay ampanalangin, ¹² boy pinakitan ya nin Diyos nin mihay lalaki ya nagngalan Ananyas ya nakon nangipababo nin gamet na kona emen ya makakit oman.”

¹³ “Piro, Pangino-on,” wani Ananyas, “malakè anay tawo ya naghombong kongko nin tongkol bayri ha tawo, boy tongkol ha mangala-et ya ginawà na ha nag-in tawtawo mo ha siyodad nin Hirosalim; ¹⁴ boy hay pamako na bayri ha siyodad nin Damasko ay ma-in yan katongkolan ya na-ibat ha pawpo-on nin pawparì nin mandakep nin hinoman ya antompel komo boy ampakirawat ha ngalan mo.”

¹⁵ Hinalità nin Pangino-on koni Ananyas, “Manigè ka,” wana, “ta habayti ya tawo ay pinili ko nin magsirbi kongko. Hiyay mangiaral nin tongkol ha kalibriyan ha ngalan ko ha alwan Hawhodiyo boy ha aw-ari la kateng komoyon aw-inalalak ni Israyil. ¹⁶ Mismon hiko ya mangipatandà kona no pangno kalakè ya kadya-dya-an ya ka-ilangan nan danesen alang-alang ha ngalan ko.”

¹⁷ Hapa-eg, nakoya hi Ananyas. Nilomo-ob ya do ha bali biha na pinababowan nin gamet na hi Sawlo, boy hinalitá na, “Patel kon Sawlo,” wana, “hi Pangino-on Hisos ya napakit komo hin anti ka ha daan ya palako bayri ay nangihogò kongko nin mako komo emen ka makakit oman boy emen ka mapnò nin Ispirito nin Diyos.” ¹⁸ Antimano nakakit oman hi Sawlo ta ma-in bilang hikhik konà ya na-alih ha mata na. Hapa-eg, nireng ya ta napabinyag. ¹⁹ Nangan ya boy hinomkaw ya nawini na.

Hi Sawlo ay nangaral ha siyodad nin Damasko

Hi Sawlo ay nanatilin ongnoy allo ha siyodad nin Damasko nin kalamo nay ampipantompel ha Pangino-on. ²⁰ Peleg nan anti bayro ay ampako ya ha hawhimba-an nin Hawhodiyo ta an-i-aral na ya hi Apo Hisos ay talagan Anak nin Diyos. ²¹ Ampipag-ispanlay kaganawan tawoy ampakalengè ha an-i-aral na. “Alwa nayì,” wanla, “nin hiya bayti ya tawoy ampamadyadyà nin ampipantompel ha ngalan ni Hisos do ha siyodad nin Hirosalim? Alwa nayì hay baranan nin pamako na bayri ay dakpen na hila nin bilang pawpiriso ta gitan na hila ha pawpo-on nin pawparì?”

²² Piro lalò hinomkaw ya nakem ni Sawlo ha pangangaral, boy pinaptegan na ya hi Apo Hisos ay talagan Kristo ya impangakò nin Diyos. Kayà hay Hawhodiyyoy ampa-iri bayro ha siyodad nin Damasko ay ayin ma-itobay kona.

²³ Malakè ya alloy nalabah, hay Hawhodiyo ay nititipon ta pini-i-ilgowan la no pangno la patyen

hi Sawlo. ²⁴ Piro natanda-an ni Sawlo ya tongkol bayri. Allo yabi hay Hawhodiyo ay ampagbantay ha pawpolta nin siyodad ta an-abangan la hi Sawlo nin patyen. ²⁵ Piro mihay yabi, hay kawkalamo ni Sawlo ya ampiantompel koni Apo Hisos ay kinwa la hi Sawlo, ta ingkarga ha tiklis nin imparaan ha abirtoy lingling ya padir nin intohtoh ha kagmang.

Hay pamako ni Sawlo ha siyodad nin Hiros-alim

²⁶ Hi Sawlo ay nako ha siyodad nin Hirosalim ta labay nan makilamo ha ampiantompel ha Pangino-on. Piro angkalimo hila kona ta aghila ampinto-o nin hiya ay antompel koni Apo Hisos. ²⁷ Hapa-eg hi Sawlo ay kinwa ni Birnabi ta gintan ha aw-alagad. Imbalità na konla ya ha daan ya magpalako ha siyodad nin Damasko, hi Apo Hisos ay napakit boy naki-ilgo koni Sawlo. Hinalitá et ni Birnabi konla ya tongkol ha katapangan ni Sawlo nin nangaral ha tawtawo ha ngalan ni Apo Hisos do ha siyodad nin Damasko. ²⁸ Hapa-eg, hi Sawlo ay tinanggap nin aw-alagad; kayà kalamolamo la yayna nin makon mangaral ha kaganawan dogal ya angkasakopan siyodad nin Hirosalim. Hay tapang nan mangaral ha ngalan nin Pangino-on.

²⁹ Piro hi Sawlo ay amplanowen patyen nin hatoy angkapagkadiskosyon nay Hawhodiyyoy ampaghaliità nin halità Grigo. ³⁰ Hin natanda-an nin ampiantompel ha Pangino-on ya labay patyen hi Sawlo nin hatoy Hawhodiyo ay gintan

la ya ha siyodad nin Sisarya, biha la ya pina-orong ha siyodad nin Tarso ya sarili nan dogal.

³¹ Hapa-eg, nagkama-in katinekan ya ampi-pantompel ha Pangino-on ha angkasakopan nin probinsyan Hodiya, probinsyan Galiliya, boy probinsyan Samarya. Antomibay ya pantotompel la koni Apo Hisos ta antambayan hila nin Ispirito nin Diyos. Angkatoto hilan gomalang ha Pangino-on boy lalò hilan anlomakè.

Hay ginawà ni Pidro ha banowan Lidaboy ha banowan Hopi

³² Ha pantomalà ni Pidro nin mangaral ay nako ya ha banowan Lida nin manibaw ha nag-in tawtawo nin Diyos. ³³ Bayro ay nakit nay mihay lalaki ya nagngalan Inyas. Ha lo-ob waloy ta-on, hi Inyas ay pirmin ampirà ta polonen. ³⁴ “Inyas,” wani Pidro kona, “ampakahampaten ka ni Pangino-on Hisoskristo. Mibangon ka ta lolonen moy amak mo.” Antimano, hinomampat hi Inyas. ³⁵ Kaganawan tawo ya ampa-iri ha banowan Lida boy ha Patal Saron ay tinompel ha Pangino-on hin nakit lay naka-owako hi Inyas.

³⁶ Hapa-eg do ha banowan Hopi ay ma-in mihay babayi ya antompel koni Apo Hisos ya nagngalan Tabita ya ha halità Grigo ay Dorkas ya hay labay totolen ay oyha. Mahampat ya gawgawà na boy ampanambay ya ha mangairap. ³⁷ Hin habayton pana-on, hi Dorkas ay nagmasakit boy nati. Hay bangkay na ay pinaliyò boy in-olì la ha tag-ay bali nin inggawà ha mihay kowarto. ³⁸ Hay banowan Hopi ay alwan marayò ha banowan Lida. Hin nabalita-an nin hatoy

ampipantompel ha Pangino-on ya hi Pidro ay anti ha banowan Lida ay nangihogò hila nin loway lalaki ya maki-ilgo kona nin ombayri: “Manandalì ka ta makilako ka konnawen ha banowan Hopi.”³⁹ Kayà nakilako konla hi Pidro. Hin ni-abot hila ha banowan Hopi ay in-olì la hi Pidro ha tag-ay bali ha kowartoy pinangigwa-an nin bangkay ni Dorkas. Bayro, hi Pidro ay pini-o-opongan nin bawbawoy babayi ya ampipanangih koni Dorkas. An-ipakit la koni Pidro ya bawbaro boy sawsambray ginawà ni Dorkas hin angkabiyay ya et.

⁴⁰ Hapa-eg, pina-alih ni Pidro baytoy tawtawoy anti do ha lo-ob kowarto biha ya nanalimokod ta nanalangin. Hin nayarì yan nanalangin ay inomarap ya do ha bangkay biha na hinalità, ya wana, “Tabita, mibangon ka.” Hapa-eg, immokat ni Dorkas ya mata na boy hin nakit na hi Pidro ay nibangon ya ta niknò. ⁴¹ Inoligtanan ni Pidro ya gamet ni Dorkas ta tinambayan na yan nireng, biha na pinititipon nin oman baytoy tawtawoy ampipantompel ha Pangino-on kateng hatoy bawbawoy babayi ta in-arap na konla hi Dorkas ya angkabiyay. ⁴² Habayti ya pangyayari ay nibahwag ha kaganawan tawo ha banowan Hopi; kayà malakè ya tawoy tinompel ha Pangino-on. ⁴³ Hi Pidro ay naboyot bayro ha banowan Hopi, boy nakihandà ya koni Simon ya mananarabahon kawkatat nin ayop.

10

Hi Pidro boy hi Kornilyo

¹ Ha siyodad nin Sisarya ay ma-in lalaki ya nagngalan Kornilyo. Hiya ay kapitan nin hawhondalò ya taga Roma ya hay ingat konla ay gropon Italyano. ² Hi Kornilyo ya mahampat ya tawo ay alwan Hodiyo. Hiya kateng pamilya na ay anhomamba ha Diyos. Malhay et ya angka-itambay na ha manga-irap ya tawtawoy Hodiyo, boy pirmi yan ampanalangin ha Diyos. ³ Mihay allo, manga-alas tris nin mahilem, nakit nay mihay anghil nin Pangino-on ya nako konan naghalità, “Kornilyo!” wana.

⁴ Angkalimo yay ampanegteg do ha anghil, biha ya tinombay, “Anya,” wana, “ya labay mo, Pangino-on?”

Tinombay baytoy anghil, “Nalengè,” wana, “nin Diyos ya panalangin mo. Tandà na et ya ampanambay ka ha manga-irap ya tawtawo; kayà agka anliawan nin Diyos. ⁵ Hapa-eg, mangihogò kan lawlalaki ya mako ha banowan Hopi, ta lakwen lay mihay lalaki ya nagngalan Simon ya an-ingaten et Pidro. ⁶ Anti ya ha ambay dagat nin ampakihandà ha bali ni Simon ya mananarabahon kawkatat nin ayop.”

⁷ Hapa-eg, nog-alih baytoy anghil ya naghalità koni Kornilyo. Iningat ni Kornilyo ya loway alilà na kateng mihay hondalò ya bantay nay kapariho nan anhomamba ha Diyos. ⁸ Imbalità na konla ya hinalità nin hatoy anghil, biha na hila inhogò ha banowan Hopi.

⁹ Maga mi-ogtoy-allo nin ika-ibokah, hi Pidro ay nolì ha tag-ay bali ta nako ya ha balkon nin manalangin. Hato itaman ya inhogò ni Kornilyo

ay maraninan mi-abot bayro ha banowan Hopi.
¹⁰ Hapa-eg, binomitil hi Pidro; kayà labay nan mangan. Mintras an-ihandà ya pamamangan, hay Diyos ay ma-in impakit koni Pidro. ¹¹ Nakit nay bilang ampaglo-at ya langit, boy nakit nay bilang malhay ya oweh ya tinakel ya mitataligmang doyo ya an-itohtoh nin pa-aypà ha lotà. ¹² Bayro ha oweh ay ma-in kaganawan kalasin ayop, kateng ampipandakap ha lotà boy ampi-palompad. ¹³ Hapa-eg, ma-in yan nalengè ya bosis ya naghalità kona nin ombayri: “Pidro, mangwa ka,” wana, “nin patyen mo ta kona-en mo.”

¹⁴ Piro tinombay hi Pidro, “Agko,” wana, “Pangino-on. Nakakanoman ay agko et nangan nin anyaman ya bagay ya alwan malinis boy alwan nararapat kanen.”

¹⁵ Hapa-eg hatoy bosis ay naghalità oman kona, “Agmo ibilang nin alwan malinis ya hinalità nin Diyos nin malinis.” ¹⁶ Habayti ay katatloy bisis nin nangyari biha nipabira baytoy oweh ha langit.

¹⁷ Mintras an-ihipen ni Pidro no anyay labay totolen nin hatoy nakit na, hatoy lawlalaki ya in-hogò ni Kornilyo ay natanda-an lay bali ni Simon boy anti hilayna bayron ampireng ha arapan nin polta. ¹⁸ Ampambolyaw hilan ampagpastang no bayro nayıampakihandà hi Simon ya an-ingaten et Pidro.

¹⁹ Mintras an-ihipen et ni Pidro baytoy nakit na ay naghalità kona ya Ispirito nin Diyos, ya wana, “Ma-in,” wana, “nin tatloy lalaki ya ampanikap komo. ²⁰ Mona-oy ka boy agka mag-alangan

nin makilako konla, ta mismon hikoy nangihogò konla.”

²¹ Hapa-eg, nona-oy hi Pidro ta hinakbat na hila, biha na hinalità konla, “Hiko,” wana, “ya antikapen moyo. Anyay labay moyo kongko?”

²² “Inhogò kayi,” wanla, “ni Kapitan Kornilyo. Mahampat yay tawo boy anggomalang ya ha Diyos. An-igalang ya et nin kaganawan Hodíyo. Hinalità kona nin anghil nin Diyos ya hagyaten na kan mako ha bali na emen na malengè ya halita-en mo.” ²³ Hapa-eg, pinalo-ob hila ni Pidro ta pinakitotolan na hilan matoloy bayro nin habayton yabi.

Ika-ibokah ay nakilako hi Pidro konla kalamo ya ongnoy tawtaga Hopi ya kapariho nan antompel ha Pangino-on. ²⁴ Homonoy allo ay ni-abot hila ha siyodad nin Sisarya. Anti bayron ampangantì hi Kornilyo, kateng pawpartidos na boy aw-amigo nay hinagyat na. ²⁵ Hin anlomo-ob ana hi Pidro do ha bali ay hinakbat ya ni Kornilyo. Nanlokob hi Kornilyo ha danin bitih ni Pidro ta homamba ya dayi kona. ²⁶ Piro hinalità kona ni Pidro, “Mireng ka,” wana. “Agka homamba kongko ta hiko ay tawon bongat nin bilang komo.”

²⁷ Hapa-eg hi Pidro boy hi Kornilyo ay ampi-ilgo mintras anlomo-ob. Bayro, nakit ni Pidro ya malakè ya tawoy nititipon. ²⁸ Kayà hinalità konla ni Pidro, “Tandà moyo,” wana, “ya ha kawkapanogo-an nawen Hawhodiyo ay agkayi ma-ari makilamo o manibaw ha alwan Hodíyo. Piro impatandà kongko nin Diyos ya agko dapat ibilang nin alwan malinis ya hinoman ya tawo.

²⁹ Kayà hin impalako moyo ko ay agko nag-alangan nin nakilako bayri. Hapa-eg, pastangen katawo no anyay bara-nan nin pamalako moyo bayri kongko."

³⁰ Tinombay hi Kornilyo, "Nakatlo," wana, "hin ombayri ya oras, alas tris nin mahilem ay anti ko bayri ha bali ko nin ampanalangin. Hapa-eg, biglà akon nakakit nin mihay lalaki ya naka ireng ha arapan ko ya hay dolo na ay ampangislap. ³¹ Hinalità na kongko, 'Kornilyo,' wana, 'hay panalangin mo ay nilengè nin Diyos, boy agna angkaliawan ya panambay mo ha manga irap ya tawtawo. ³² Hapa-eg, mangihogò ka nin mako ha banowan Hopi ta lakwen hi Simon Pidro. Hiya ay ampakihandà ha bali ni Simon ya mananarabahon kawkatat nin ayop. Hay bali ni Simon ay anti ha ambay dagat.'

³³ Kayà impalako katan antimano; maganda ta nakilako ka. Hapa-eg ay anti kayi bayrin nititipon ta ampangantì kayi para manlengè nin Halità nin Diyos ya ipahalità na komo."

Hay pangaral ni Pidro

³⁴ Hi Pidro ay nag-ompisan nangaral, ya wana, "Hapa-eg ko natanda-an ya hay tegteg nin Diyos ha tawtawo ay pantaypantay. ³⁵ Antanggapen nin Diyos ya hinoman ya tawoy ampanggalang kona boy ampanggawà mahampat, mag-in Hodiy o alwa. ³⁶ Tandà moyoyna ya Mahampat ya Balità ya impatandà nin Diyos konnawen aw-inalalak ni Israyil ya hay tawtawo ay magkama-in pamakisondò ha Diyos nin banà ha ginawà ni Pangino-on Hisokristo, piro hiya ya

Pangino-on nin kaganawan tawo. ³⁷ Tandà moyo simpri ya kaganawan nangyari ha probinsyan Hodiya ya nag-ompisa ha probinsyan Galiliya hin nayarì nin in-arat ni Howan ya tongkol ha pagbinyag. ³⁸ Tandà moyo et ya kaganawan ginawà ni Apo Hisos ya taga banowan Nasarit. Ingawà nin Diyos ya Ispirito na boy kapangyariyan na koni Apo Hisos. Kayà ha pamako na ha maski ayrin dogal ay ampanggawà yan mahampat boy ampamakahampat yan kaganawan tawoy anti ha hilong kapangyariyan ni Satanas. Angkagawà na bayto ta Diyos ya ampanambay kona.

³⁹ “Hikayi ya aw-alagad ni Apo Hisos ay am-pamapteg nin kaganawan ginawà na ha dogal nawen nin Hawhodiyo angga ha siyodad nin Hirosalim. Hiya ay pinatin impakò ha koroh. ⁴⁰ Piro hin nalabah ya tatloy allo pa-ibat hin nati ya ay biniyay yan oman nin Diyos ta impatnag na ya konnawen. ⁴¹ Alwan kaganawan tawo ya nakakit kona no alwan hikayin bongat ya pinili nin Diyos ya nakakit kona. Ampaptegan nawen ya komoyo ta nakipangan boy naki-inom kayi kona hin nayarì yan biniyay oman nin Diyos. ⁴² Inhogò kayi ni Apo Hisos nin mangi-arat nin Mahampat ya Balità ha tawtawo, boy paptegan nawen ya hiya ay binyan nin Diyos nin karapatan nin manosga ha kaganawan tawoy angkabiyay kateng ha nikati pangabiyay lan oman. ⁴³ Pa-ibat hin hato, impahalità nin Diyos ha pawpropita na ya tongkol koni Apo Hisos. Hinalità la ya hinoman ya tawoy tompel kona ay patawaren ha kawkasalan na ha kapangyariyan nin ngalan ni Apo Hisos.”

Hay alwan Hawhodiyo ay nananggap nin Ispiritonin Diyos

⁴⁴ Mintras ampaghalità hi Pidro, hay Ispirito nin Diyos ay pinomahok do ha tawtawoy ampi-pantompel ha Pangino-on ya kalamo ni Pidro nin naibat ha banowan Hopi ay nipag-ispansta, ta hay tawtawoy alwan Hodiyo ay binyan nin Diyos nin Ispirito na. ⁴⁵ Nalengè la hili Kornilyo ya ampakapaghatalà nin kahalakoy halità boy ampamori hila ha Diyos.

Hapa-eg, hinalità ni Pidro ha kawkalamowan na, ⁴⁷ “Natanggap la,” wana, “ya Ispirito nin Diyos nin bilang kontamo. Ma-in et warì nin makapibawal konla nin binyagan ha lanom?”

⁴⁸ Hapa-eg, immanda ni Pidro ya binyagan hili Kornilyo ha ngalan ni Pangino-on Hisokristo. Hin nayari hilan bininyagan ay pinaki-ilgowan nili Kornilyo hi Pidro nin manatili bayron ong-noy allo.

11

Hay impalinaw ni Pidro ha tawtawoy ampi-pantompel ha Pangino-on ha siyodad nin Hiroslim

¹ Hay pangayari do ha alwan Hawhodiyo ya nananggap nin Halità nin Diyos ay tampol nabalita-an nin aw-alagad boy kanayon ya paw-patel ha Pangino-on ya ampa-iri ha probinsyan Hodiya. ² Hin nagbira hi Pidro ha siyodad nin Hiroslim ay pinintasan ya nin hatoy Hawhodiyyoy nipantompel ha Pangino-on, ta an-ihipen la et ya

maski hinoy tawoy tinompel ha Pangino-on ay dapat et homonol ha kaganawan an-ipanogò ha Hawhodiyo. ³ Ampintasan la hi Pidro, ya wanla kona, “Nakihandà ka ha alwan Hawhodiyo boy nakipangan ka konla.”

⁴ Kayà impalinaw ni Pidro do ha ampamintas kona ya kaganawan pangyayari pa-ibat ha ompisa. ⁵ “Minghan nin ampanalangin ako,” wana, “hin anti ko ha banowan Hopi ay ma-in impakit kongko ya Diyos. Nakakit akon malhay ya oweh ya tinakel ha mitataligmang doyo. Nag-aypà ha dani ko baytoy oweh ya nangibat ha katatagayan ha kama-inan nin Diyos. ⁶ Pinakalililio ko bayto. Bayro ay nakakit ako nin harihari ya klasin ayop ya agtamo angkona-en, mag-in balang o alwa, ampipandakap ha lotà boy ampipanlompad. ⁷ Hapa-eg, nakalengè ako nin bosis ya naghalità, ya wana, ‘Pidro, mireng ka. Mangwa kan patyen mo ta kona-en mo.’ ⁸ Tinombay ako, ‘Agko,’ wangko, ‘Pangino-on! Nakakanoman ay agko et nangan nin anyaman ya bagay ya alwan malinis boy alwan nararapat kanen.’ ⁹ Piro nalengè kon oman ya bosis ya naghalità ya nangibat ha langit, ya wana, ‘Agmo ibilang nin alwan malinis ya hinalità nin Diyos nin malinis.’ ¹⁰ Habayti ay katatloy bisis nin nangyari biha kaganawan nin habayto ay nipabira ha langit.

¹¹ “Hin habayto et, do ha bali ya ampakihanda-an ko ay ma-in nilomateng ya tatloy lalaki ya na-ibat ha siyodad nin Sisarya ya inhogò nin manikap kongko. ¹² Hapa-eg, impanakem

kongko nin Ispirito nin Diyos ya agko mag-alangan nin makilako konla maski alwa hilan Hodiyò. Kayà nakilako ko konla kateng habayti ya anem ya patel ha Pangino-on ya taga banowan Hopi. Hikayi ya kaganawan ay nako ha bali ni Kornilyo ha banowan Sisarya.¹³ Hinalità ni Kornilyo konnawen ya do ha lo-ob bali na ay napakit kona ya mihay anghil. Hinalità kona nin hatoy anghil, ya wana, ‘Mangihogò ka nin mako ha banowan Hopi ta kowen hi Simon ya an-ingaten et Pidro.¹⁴ Halita-en na komo no pangno ka malibri ha kasalanan kateng pamilya mo.’

¹⁵ “Hapa-eg, ampag-ompisa kon bongat nin maghalità, hay Ispirito nin Diyos ay pinomahok konla nin bilang ombayro ha nangyari kontamo hin ona. ¹⁶ Napanemteman ko baytoy hinalità ni Pangino-on Hisos, ya wana, ‘Hi Howan Mamiminyag ay naminyag ha lanom, piro hay ibinyag komoyo nin Diyos ay Ispirito na.’ ¹⁷ Malinaw ya hay tawtawoy alwan Hodiyò ay binyan nin Diyos nin Ispirito na nin bilang ha inggawà na kontamon Hawhodiyo ya tinompel koni Pangino-on Hisokristo. Ma-arì ako warì nin mana-ad ha Diyos?”

¹⁸ Hin nalengè la baytoy hinalità ni Pidro ay tinonggen hila ha pamintas la kona ta pinori lay Diyos. “Tamà,” wanla, “nin hay alwan Hawhodiyo ay binyan itaman nin Diyos nin opor-tonidad nin maghehe ha kawkasalanan emen hila magkama-in nin biyay ya ayin anggawan.”

Hay ampipantompel ha Pangino-on ha siyodadnin Antiyokiya

¹⁹ Hapa-eg, pa-ibat hin pinati hi Istiban, hay ampipantompel ha Pangino-on ay ampadya-dya-an. Kayà nangapihahabwag hila. Ma-in nipalako ha probinsyan Pinisya, ma-in nipalako ha islan Sipri, boy ma-in et nipalako ha siyodad nin Antiyokiya. Hay Mahampat ya Balità ya tongkol koni Apo Hisos ay ha kapariho lan bongat nin Hodyo ya ampangibalita-an la. ²⁰ Do ha islan Sipri boy ha siyodad nin Sirini ay ma-in et kanayon ya ampipantompel ha Pangino-on. Hila ay ampako ha siyodad nin Antiyokiya, ta hay tawtawo bayro ya alwan Hodyo ay an-aralan la. Hay an-i-aral la ay Mahampat ya Balità ya tongkol koni Apo Hisos. ²¹ Ha pangangaral la ay antambayan hila nin Pangino-on. Kayà malakè ya tawoy tinompel boy hinomonol koni Pangino-on Hisos.

²² Hapa-eg, hin nalengè bayti nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on ha siyodad nin Hiros-alim ay inhogò la hi Birnabi nin mako ha siyodad nin Antiyokiya. ²³ Hin ni-abot hi Birnabi ha Antiyokiya ay nakit nay kahampatan ingangalo nin Diyos ha tawtawoy ampipantompel koni Apo Hisos. Masyadon liga ni Birnabi, boy lalò nan ampakhawen ya nakem nin hatoy ampihan-homonol ha Pangino-on emen ahè ma-alih ya pantotompel la. ²⁴ Mahampat ya tawo hi Birnabi. Makhaw ya pantotompel na boy pono-ponò ya nin Ispirito nin Diyos. Banà koni Birnabi ay malakè et ya tawoy tinompel koni Pangino-on Hisos.

²⁵ Hapa-eg hi Birnabi ay nako ha siyodad nin Tarso ta tinikap na hi Sawlo. ²⁶ Hin nakit na hi Sawlo ay gintan na ya ha siyodad nin Antiyokiya. Ha lo-ob nin mihay ta-on ay anti hila bayro nin ampakilamo ha tawtawoy ampipantompel ha Pangino-on, boy malakè et ya tawoy antoro-an la. Bayro ha Antiyokiya nin ka-onsa-onawan iningat “Kristyano” ya ampipantompel ha Pangino-on.

²⁷ Hapa-eg, mintras anti et bayron ampa-iri hi Birnabi boy hi Sawlo ha siyodad nin Antiyokiya ay ma-in nilomateng ya ongnoy propita ya na-ibat ha siyodad nin Hirosalim. ²⁸ Miha bayro konla ha pawpropita ya nagngalan Agabo ay nireng, ta ha kapangyariyan nin Ispirito nin Diyos ay hinola-an nay ma-in lomateng ya masyadoy ka-irapan ta magkakolang ya pama-mangan ha kaganawan dogal bayri ha babon lotà. (Habayti ay nangyari hin ampag-ari hi Klawdyo.) ²⁹ Hay ampipantompel ha Pangino-on ay nagdisiyon nin mamagtan nin tambay ha abot kaya la do ha pawpatel ha Pangino-on ya ampa-iri ha probinsyan Hodiya. ³⁰ Ginawà la bayti boy hay tambay la ay impagtan la koni Sawlo boy koni Birnabi nin igwà ha ampipama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on bayro ha siyodad nin Hirosalim.

12

Lalò ampadya-dya-an ya ampipantompel ha Pangino-on

¹ Habayton pana-on, hay tawtawoy ampipantompel ha Pangino-on ay lalò ampadya-dya-an ni

Arì Hirodis. ² Impapotohan nan olo hi Santiyago ya patel ni Howan. ³ Nakit ni Arì Hirodis ya hay Hawhodiyoy ampipamo-on ay nilomiga nin banà bayro ha ginawà na. Kayà imparakep na et hi Pidro. Habayti ay nangyari hin Pistan pamangan tinapay ya ayin pampalbag. ⁴ Hin na-iparakep ni Arì Hirodis hi Pidro ay impapiriso na, boy impabantayan ha apat ya gropon hawhondalò ya balang gropo ay apat. Hay plano ni Arì Hirodis ay i-arap na hi Pidro ha tawtawo nin bistawen mayarì ya Pistan Pamamanemtem. ⁵ Piro mintras anti ha pirisowan hi Pidro, hay ampiantompel ha Pangino-on ay ampipanalangan ha Diyos para koni Pidro nin leseb ha nakem la.

Hi Pidro ay naka-alih ha pirisowan

⁶ Habayton yabi, biha ipakwa ni Arì Hirodis hi Pidro ta gitan nin i-arap ha tawtawo, hiya ay angkatoloy ha piha-etan nin loway hondalò. Hiya ay binalol nin loway tikalà boy do ha poltan pirisowan ay ma-in et nin hawhondalò ya ampagbantay kona. ⁷ Hapa-eg, mihay anghil nin Pangino-on ay biglà nin anti bayro ya naka-hawang nin habaytoy kolongan. Hi Pidro ay dinapikpik nin habaytoy anghil ta pinokaw na ya, biha na hinalità kona, ya wana, “Manandalì kan mibangon.” Antimano, hay tikalà ya pinamalol nin gamet ni Pidro ay nakalag.

⁸ Hapa-eg, hinalità nin hatoy anghil, “Magbaro ka,” wana, “boy magsapatos.” Hinonol ni Pidro ya hinalità nin hatoy anghil. Hinalità ana et nin hatoy anghil, “Mag-alimenmen ka,” wana, “ta

homono ka kongko.” ⁹ Hi Pidro ay hinomono do ha anghil, piro an-ihipen na no talagan peteg ya ampangyari kona. Andap na no ampanaynep yan bongat. ¹⁰ Nagdaan hila ha primiro boy ha ikalwan powistoy ma-in gowardya, biha hila ni-abot do ha poltay pahak ya pagdanan lomikol makon siyodad. Hatoy polta ay nagtarmolin naglo-at; kayà nilomikol hila. Hin naka-owako hilan amò, hatoy anghil ay biglà na-anam ha tegteg ni Pidro.

¹¹ Hapa-eg, napirakep ni Pidro ya nakem na; kayà hinalità na ha sarili na, “Talagan peteg,” wana, “bayti ya nangyari kongko. Inhogò nin Pangino-on ya anghil na ta inlibri na ko koni Ariì Hirodis boy ha kaganawan an-asawan nin kapariho kon Hawhodiyo nin mangyari kongko.”

¹² Hin napi-aweng ni Pidro ya nangyari kona ay nako ya ha bali ni Mariya ya nanay ni Howan ya an-ingaten et Markos. Bayro ay malakè ya ampititipon nin ampanalangin. ¹³ Hi Pidro ay nangatoktok ha poltan alal. Mihay alilà ya nagngalan Rodi ya nakon manlo-at polta. ¹⁴ Hin nabosisan na hi Pidro ay maliga yay nowayon nagbira ya agna nilo-at ya polta. Imbalità na konla ya hi Pidro ay anti bayron ampireng ha likol polta. ¹⁵ “Ayin ka,” wanla, “ha sarili mo.” Piro impilit na konla ya talagan peteg nin anti bayro hi Pidro. Kayà hinalità la kona, “Maka anghil na bayto,” wanla.

¹⁶ Insigi ni Pidro ya pangatoktok na. Hapa-eg, nilo-atan lay polta. Masyado hilan nag-ispana hin nakit la hi Pidro. ¹⁷ Minostrawan

hila ni Pidro nin ahè magtelek, biha na imbalità konla no pangno ya inlikol nin Pangino-on ha pisowan. “Ibalità moyo,” wana, “bayti koni Santiyago boy ha kanayon ya pawpatel tamo ha Pangino-on.” Hapa-eg, nog-alih ya ta nako ya ha kanayon ya dogal.

¹⁸ Lomateng ya bayombokah, hay hawhondalò ya ampipagbantay ha pisowan ay nagkagolo, ta agla natanda-an ya nangyari koni Pidro. ¹⁹ Hi Pidro ay impatikap ni Arì Hirodis. Hin agla ya makit ay impa-imbistigawan na baytoy hawhondalò ya pinabantay na koni Pidro biha na hila impapati. Hin nayarì bayti, hi Arì Hirodis ay nakon napa-iri ha siyodad nin Sisarya.

Hay pagkamati ni Arì Hirodis

²⁰ Masyadoy pahang ni Arì Hirodis ha tawtaga siyodad nin Tiro boy siyodad nin Sidon. Kayà hatoy tawtaga bayro ha loway siyodad ay nangapisosondò nin pakarani kona. Nakitol hila koni Blasto ya ampamo-on do ha bali ni Arì Hirodis nin tambayan hilan magkama-in nin kawayasan, ta hay pamamangan la ay bayro angkabat ha angkasakopan nin habaytoy arì.

²¹ Hi Arì Hirodis ay nambin taning nin pamia-arap la. Hin na-abot baytoy allo ay nititipon ya tawtawo. Hi Arì Hirodis ya nagdolo nin pinakamaganday dolon arì ay niknò ha pamikno-an nin arì biha ya naghalità. ²² Hapa-eg, nambolyaw ya tawtawo, ya wanla, “Habayti ya ampaghalaità ay diyos, alwan tawo.” ²³ Antimano, hay anghil nin Pangino-on ay nambin masakit koni Arì Hirodis.

Inowel ya anggan nati ya, ta tinanggap nay pamomori ya dapat ay ha Diyos.

²⁴ Habayton pana-on ay malakè ya tawoy nakalengè Halità nin Diyos. Kayà anlomakè anay ampipantompel ha Pangino-on.

²⁵ Hapa-eg hatoy kowaltay impagtan koni Birnabi boy koni Sawlo ay na-igwà layna. Kayà nogalih hila ha siyodad nin Hirosalim ta magbira hilayna et ha siyodad nin Antiyokiya. Gintan la hi Howan ya an-ingaten et Markos.

13

Hi Birnabi boy hi Sawlo ay napilì nin inhogò

¹ Do ha siyodad nin Antiyokiya ay ma-in malakè ya ampipantompel ha Pangino-on. Hay pawpropita boy mawmangangaral ya kalamo la ay hi Birnabi, hi Simyon ya an-ingaten Mangitit, hi Losyo ya taga Sirini, hi Sawlo, boy hi Mana-in ya kinandep nin tatay ni Arì Hirodis. ² Mihay allo, mintras anhomamba hila ha Pangino-on ay nagpalta hilan nangan ta ampanalangin. Hapa-eg hay Ispirito nin Diyos ay naghalità konla nin ombayri: “Ihogò moyo,” wana, “hi Birnabi boy hi Sawlo nin gaw-en ya an-ipagawà ko konla.”

³ Kayà hin nalabah baytoy agla pamangan ta ampanalangin ay pinababowan lan gamet la hi Birnabi boy hi Sawlo biha la hilayna nin pinatigè.

Ha islan Sipri

⁴ Banà ha Ispirito nin Diyos ya ampanogò koni Birnabi boy koni Sawlo ay nako hila ha banowan Silosya, biha hila hinomakay ha barko, ta nilomipay ha dagat nin mako ha islan Sipri.

⁵ Hin ni-abot hila ha banowan Salamis ay nako hila ha hawhimba-an nin Hawhodiyo ta in-aral lay Halità nin Diyos. Gintan lan pagkatambay hi Howan Markos.

⁶ Hapa-eg, tinalà la baytoy isla anggan ni-abot hila ha siyodad nin Papos. Bayro la nakit ya mihay Hodiyoy nagngalan Barhisos ya magsasalimangka boy ampagkakanwari nin hiya ay propita nin Diyos. ⁷ Hiya ay amigo ni Sirihyo Pawlo ya matalino boy gobirnador bayro ha islan Sipri. Hapa-eg hi Birnabi boy hi Sawlo ay impa-ingat nin hatoy gobirnador, ta labay nan manlengè nin Halità nin Diyos. ⁸ Piro hina-ad ya ni Barhisos ya magsasalimangka ya an-ingaten Ilimas ha halità Grigo, ta ahè labay ni Barhisos nin hatoy gobirnador ay manlengè ha an-i-aral ni Birnabi boy Sawlo, boy agna simpri labay nin hatoy gobirnador ay tompel koni Pangino-on Hisos. ⁹ Hapa-eg hi Sawlo ya an-ingaten et Pablo ay pono-ponò nin Ispirito nin Diyos. Pinakategteg na hi Ilimas, biha na hinalità, ya wana, ¹⁰ “Hika ay anak ni Satanas, ta kontra ka ha kaganawan bagay ya mangahampat. Manloloko ka ta anti komo ya kaganawan mangala-et ya pamamaraan. Antà ambaliktaren moy kaptegan nin Pangino-on ta anggaw-en mon kabongkokan? ¹¹ Mismon Pangino-on ya mamarosa komo. Hika ay mabowag; kayà agka makakit hawang nin ongnoy allo.”

Antimano, hi Ilimas ay agana nakakit ta dinomeglem anay tegteg na. Kayà mamadodokap-kap yan manikap nin mangakay kona. ¹² Hin nakit nin hatoy gobirnador bayti ya nangyari ay

tinompel ya koni Apo Hisos. Nag-ispana yan masyado ha torò ya tongkol ha Pangino-on.

Ha siyodad nin Antiyokiya ya angkasakopan-nin probinsyan Pisidya

¹³ Hi Pablo kateng kawkalamowan na ay nog-alih ha siyodad nin Papos ta nilomipay hilan nako ha siyodad nin Pirga ha probinsyan Pampilya. Bayro hila inalihan ni Howan Markos ta norong ya ha siyodad nin Hirosalim. ¹⁴ Hi Pablo bale boy hi Birnabi ay nog-alih ha siyodad nin Pirga ta nako ha siyodad nin Antiyokiya ha probinsyan Pisidya. Lomateng ya allon pama-inawa ay nilomo-ob hila ha himba-an nin Hawhodiyo ta niknò. ¹⁵ Hin nayarì binaha ya ongnoy partin kawkapanogo-an ya hinolat ni Moysis boy kanayon et ya hinolat nin pawpropita nin Diyos, hay ampama-alà bayro ha himba-an ay namagtan halità koli Pablo ya ombayri: “Paw-patel, no ma-in kawon i-arat bayri ha tawtawo ya makapakhaw nin pantotompel la ay halita-en moyoyna.”

¹⁶ Nireng hi Pablo biha ya nagmostra nin pakatinek ya tawtawo. “Hikawo,” wana, “ya Kawka-israylita ko boy hikawoy kaganawan nin alwan Hodiyò ya anti bayrin anhomamba ha Diyos, leng-en moyoy halita-en ko! ¹⁷ Hay Diyos ya ampahimala-an tamon aw-inalalak ni Israyil ay namili ha kawka-apo-apowan tamo, boy pinalakè na hila hin ampa-iri hila ha nasyon Ihipto ya alwa lan sarilin dogal. Hapa-eg, ha kapangyariyan nin Diyos ay inalih na hila ha nasyon Ihipto, ¹⁸ boy ha lo-ob nin apatapò ya

ta-on nin pamalibotlibot la ha powiray dogal ay pinagpasinsyawan hila nin Diyos. ¹⁹ Impatalo nin Diyos ya tawtawo ha pitoy nasyon ha dogal ya an-ingaten Kana-an, ta habaytoy dogal ay inggawà na ha tawtawo na nin pag-ikon la.

²⁰ “Ha lo-ob nin apat gato boy limampò ya taton, hay Diyos ay namilì nin tawtawoy miyahag-ilin mamo-on ya an-ingaten hawhowis. Hila ay namo-on angga hin pana-on nin nag-ompisa hi propita Samwil nin namo-on konla. ²¹ Hapa-eg, labay nin Aw-israylita nin magkama-in arì. Kayà inggawà nin Diyos konla nin mag-arì hi Sawlo ya anak ni Kis ya ibat ha lipì ni Binhamin. Hi Sawlo ay nag-arì nin lo-ob apatapò ya taton. ²² Hapa-eg, inalih ya nin Diyos ta impahili nan mag-arì hi Dabid. Ombayri ya hinalità nin Diyos ya tongkol koni Ari Dabid: ‘Nakit ko ya hi Dabid ya anak ni Dyisi ay nakab-in konswilo kongko; kayà kaganawan ipagawà ko kona ay gaw-en na.’” ²³ Hinalità et ni Pablo, “Miha,” wana, “ha aw-inalalak ni Ari Dabid ay hi Apo Hisos ya impangakò nin Diyos ya Mapangilibri kontamon aw-inalalak ni Israyil. ²⁴ Piro hin ahè et nag-ompisan nanorò hi Apo Hisos, hi Howan Mamiminyag ay nangaral ha kaganawan inalalak ni Israyil nin paghehean lay kawkasalanan la biha hila pabinyag. ²⁵ Hin marani anan mayarì ni Howan ya impagawà kona nin Diyos ay hinalità na ha tawtawo, ya wana, ‘Ha palagay moyo ay hino ko? Alwan hiko bayto ya an-anti-en moyo. Alwa! Hiya ay angkahoyot kongko, piro maski pag-alilà na kon mangokà nin sintas sapatos na ay alwa kon

karapatdapat.' "

²⁶ Hinalità et ni Pablo, ya wana, "Pawpatel ko ya aw-inalalak ni Abraham, boy kaganawan alwan Hawhodiyo ya anti bayrin anhomamba, leng-en moyo bayti: kontamo impatandà nin Diyos no pangno tamo malibri ha kaparosawan.

²⁷ Hay Hawhodiyo ya ampa-iri ha siyodad nin Hirosalim kateng pawpo-on la ay ahè magtandà nin hi Apo Hisos ya Mapangilibri; ni agla angka-intindiyen baytoy hinolat nin pawpropita maski angkalengè la no ambahawen ha lo-ob himban-an no allon pama-inawa. Tinopad lay hawholà nin pawpropita hin hato ha panintinsya lan kamatyan koni Apo Hisos. ²⁸ Maski ayin hilan nakit ya bara-nan nin pamatyan la kona ay pinaki-ilgowan la hi Pilato nin ipapati na ya.

²⁹ Hin nayarì lan ginawà baytoy kaganawan nin nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ya tongkol koni Apo Hisos, hiya ay in-aypà ha koroh biha la ya intabon. ³⁰ Piro biniyay yan oman nin Diyos. ³¹ Hin nabiyyay oman hi Apo Hisos ay malakè ya bisis yan napakit do ha tawtawoy kalamo nan na-ibat ha probinsyan Galiliya hin nako hila ha siyodad nin Hirosalim. Hila hapeg ya ampamapteg ha aw-inalalak ni Israyil nin tongkol kona.

³² "Hikayi ni Birnabi ay anti bayrin nantan Mahampat ya Balità para komoyo. Impangakò nin Diyos ha kawka-apo-apowan tamo ya mangihogò yan mangilibri kontamo. ³³ Habayto ay natopad ana kontamon aw-inalalak la, ta biniyay nan oman hi Apo Hisos. Ha ikalwan Kanta ha

Kaholatan nin Diyos ay ombayri ya hinalità nin Diyos koni Apo Hisos:

‘Hika ay Anak ko. Hapa-eg, ay impakit ko ha tawtawo ya talagan Anak kata.’

³⁴ Hin hato, impangakò nin Diyos ya hi Apo Hisos ay biyayen nan oman boy hay nawini na ay ahè mabolok, ta hinalità nay ombayri:

‘Hay kawkahampatan ya impangakò ko koni Arì Dabid ay toparen ko.’

³⁵ Hay kanayon et ya holà ya hinolat ni Arì Dabid ya hinalità ni Apo Hisos ha Diyos ay ombayri:

‘Agmo payagan nin hay nawini nin magsisirbi moy pinilì mo ay mabolok.’ ”

³⁶ Insigi et ni Pablo ya paghalità na, ya wana, “Anhomonol hi Arì Dabid ha kalabayan nin Diyos nin magsirbi ha tawtawoy angkasakopan na. Hin nati ya ay intabon ya ha pinangitabonan nin kawka-apo-apowan na, boy nabolok ya nawini na.

³⁷

Piro hatoy biniyay oman nin Diyos ya ayin kanayon no alwan hi Apo Hisos, hay nawini na ay ahè nabolok.

³⁸

Hikawoy kaganawan, pawpatel ko, dapat moyon matanda-an ya hi Apo Hisos ya an-i-arat nawen komoyo ya makapatawad nin kawkasalanan.

³⁹

Dapat moyo et matanda-an ya hinoman ya tawoy tompel koni Apo Hisos ay malibri ha kaganawan kasalanan, ta hay kawkapanogo-an ya inggawà kontamo ni Moysis ay ahè makapilibri komoyo.

⁴⁰

Kayà magatap kawo emen ahè mangyari komoyo baytoy hinalità nin pawpropita ya ombayri:

⁴¹ ‘Hikawoy ampandodostà nin Halità nin Diyos, ma-in akon gaw-en komoyo ya pag-

ispantawan moyo. Mag-ispanta kawo piro mati kawo ta agkawo minto-o maski ma-in mangipalinaw komoyo.' "

⁴² Hapa-eg, hin ampog-alih ana hi Pablo boy hi Birnabi do ha himba-an ay impaki-ilgo konla nin tawtawo ya magbira hilan oman ha homonoy allon pama-inawa, ta labay layna et manlengè nin ombayro ha bawbagay ya intorò la. ⁴³ Hin nayari anay pamititipon la boy hin anlomikol hilayna ay nakihono koni Pablo boy koni Birnabi ya malakè ya Hodiyò boy kanayon ya tawtawoy alwan Hodiyò ya anhomonol ha kawka-ogali-an nin Hawhodiyo. Naghalità konla hili Pablo boy pinakitotolan la hila nin isigi lay pamahimalà la ha kahampatan nin Diyos.

⁴⁴ Homonoy allon pama-inawa, halos kaganawan tawo bayro ha siyodad ay nakon nanlengè nin Halità nin Diyos. ⁴⁵ Hin nakit nin Hawhodiyo baytoy kalak-an tawo, hila ay masyadon na-inggit. Kayà naghalità hila nin kontra ha an-itorò ni Pablo boy ininsolto la ya.

⁴⁶ Piro hi Pablo boy hi Birnabi ay lalò tinomapang nin naghalità, ya wanla, "Talagan habayti ya Halità nin Diyos ay dapat nawen pon i-aryl komoyon Hawhodiyo. Piro banà ta agmoyo antanggapen ay an-ipakit moyoy alwa kawon karapatdapat magkama-in nin biyay ya ayin anggawan. Mog-alih kayi bayri komoyo ta mako kayi ha alwan Hawhodiyo; ⁴⁷ ta ombayri ya impaholat nin Diyos ya panogò na konnawen: Ginawà katan hawang ha tawtawoy alwan Hodiyò emen hay kalibriyan ha kaparo-

sawan ay mi-abot ha kaganawan tawo bayri ha babon lotà."

48 Nipagtowà baytoy alwan Hawhodiyo hin nalengè lay hinalità ni Pablo boy pina-alaga-an lay Halità nin Diyos. Hatoy talagan pinilì nin Diyos nin biyan biyay ya ayin anggawan ay tinompel ha Pangino-on.

49 Hapa-eg hatoy ampipantompel ha Pangino-on ay nako ha kaganawan dogal ya angkasakopan nin habaytoy siyodad, ta ani-aral lay Halità nin Diyos. **50** Piro ginolo nin Hawhodiyo ya nakem nin bawbabayi ya mangama-in matag-ay ya pagkatawo ya anhomamba ha Diyos. Ginolo la et ya nakem nin lawlalaki ya ampipamo-on bayro ha siyodad. Kayà hilay kaganawan ay namadya-dyá koni Pablo boy koni Birnabi, boy hila ay pina-alih bayro ha siyodad. **51** Hay ginawà nili Pablo ay impagpag lay gabok ha bitih la ta impakit lay alwan mahampat ya ginawà konla nin tawtawo bayro. Hilay lowa ay nako ha siyodad nin Ikonyo. **52** Hatoy ampipantompel ha Pangino-on ya inalihan la bayro ha siyodad nin Antiyokiya ay napnò kaligawan boy napnò Ispirito nin Diyos.

14

Ha siyodad nin Ikonyo

1 Bayro ha siyodad nin Ikonyo, hili Pablo ay ampako ha himba-an nin Hawhodiyo ta am-pangaral. Banà ta ma-in hilan kapangyariyan ha pangangaral la ay malakè ya kapariho lan

Hodiyo boy alwan Hodiyò ya tinompel koni Apo Hisos. ² Piro hay Hawhodiyo ya ahè antompel ha Pangino-on ay nanggolo nin nakem nin hatoy alwan Hawhodiyo emen hila mama-hang ha pawpatel ya antompel ha Pangino-on. ³ Ombayro man, hili Pablo ay naboyot nin nanatili bayro. Hay tapang lan mangiaral nin Halità nin Diyos, ta Pangino-on ya ampambi konlan kapangyariyan manggawà nin pawpapag-ispanawan ya kaptegan nin hay an-i-aral la ay nangibat ha Diyos. ⁴ Hay tawtawo bayro ha siyodad nin Ikonyo ay nangapihihiyay nin nakem. Hay kanayon ay inomayon ha Hawhodiyyoy ahè ampipantompel; hay kanayon ay inomayon koli Pablo.

⁵ Hapa-eg hatoy Hawhodiyo boy alwan Hawhodiyo, kateng nin pawpo-on la ay nangapisosondò nin manginsolto boy mamato koni Pablo boy koni Birnabi. ⁶ Hin natanda-an nili Pablo ya labay hilan batowen ay nog-alih hilan ayin nakatandà. Nako hila ha siyodad nin Listra boy ha siyodad nin Dirbi ha probinsyan Likonya. ⁷ Bayro la in-aral ya Mahampat ya Balità ya tongkol koni Apo Hisos.

Ha siyodad nin Listra

⁸ Ha siyodad nin Listra ay ma-in mihay lalaki ya naka-i-iknò. Hiya ay ahè maka-owako ta ma-in dipirinsyay bitih na pa-ibat hin in-anak ya. ⁹ Ampanlengè ya ha an-i-aral ni Pablo. Hapa-eg, na-intindiyan ni Pablo ya hatoy lalaki ya ahè maka-owako ay antompel nin hiya ay pakahampaten nin Diyos. Kayà tinegtek ya

ni Pablo ¹⁰ biha na impakakhaw ya bosis nan naghaliità, "Mireng ka," wana. Antimano, hatoy ma-in dipirinsyay bitih ay naka-ireng boy nakaowako.

¹¹ Hin nakit nin hatoy kalak-an tawo baytoy ginawà ni Pablo ay nambolyaw hila ha halità Likonya, ya wanla, "Hay dawdiyos ay nagmalin tawo boy nag-aypà bayri kontamo." ¹² Hi Birnabi boy hi Pablo ay iningat lan dawdiyos la. Hi Birnabi ay iningat la nin Siyos; hi Pablo itaman ay iningat la nin Hirmis, ta hiya ay magaling mag-ilgo nin bilang koni Hirmis. ¹³ Hay tawtawo bayro ay ma-in himba-an ya anti ha likol nin habaytoy siyodad. Bayro la anhambawen hi Siyos ya diyos la. Hapa-eg hay parì la ay nangwan tawtoroy bakà ya pinakolintawan lan bawbolaklak ta gintan la do ha poltan lomoob ha banowa. Labay nin parì boy labay nin tawtawo nin patyen baytoy tawtoroy bakà nin idolog koni Pablo boy koni Birnabi, ta an-ihipen la nin hila ay talagan dawdiyos la.

¹⁴ Piro hin na-intindiyán ni Pablo boy Birnabi ya anggaw-en nin hatoy tawtawo ay gininit ni Pablo boy Birnabi ya sarili lan dolo, ta impakit lay agla labay baytoy ombayro ya anggaw-en nin habaytoy tawtawo. Hay ginawà nili Pablo ay nanandalì hilan nako do ha kalak-an tawo ta imbolyaw lay ombayri: ¹⁵ "Antà nin ombahen ya anggaw-en moyo? Hikayi ay tawon bongat nin bilang komoyo! Nako kayi bayri ta ibalità nawen komoyo ya Mahampat ya Balità ya tongkol koni Apo Hisos, boy emen moyo halibokotan bayti ya bawbagay ya ayin kawkakokowinta, ta tompel

kawo ha talagan Diyos ya angkabiyay. Hiya ya namalsa nin langit, lotà, dagat, boy kaganawan bagay ya anti bayro. ¹⁶ Hin hato, kaganawan tawo ay pinayagan nin Diyos nin gomawà ha sarili lan kalabayan, ¹⁷ piro ha kahampatan gawgawà nin Diyos ay pirmi nan ampaptegan ya hiya ay talagan Diyos. Hiyay ampambin oran boy ampambin alawah komoyo ha tamà ya pana-on. Ambiyan na kawo et nin pamamangan boy ampon-en nan kaligawan ya nakem moyo." ¹⁸ Maski ombayro ya hinalità nili Pablo, hay tawtawo ay ma-irap ha-aren ha pamatin bakà ya idolog la dayi koli Pablo.

¹⁹ Hapa-eg, nilomateng ya Hawhodiyo ya nabit ha siyodad nin Antiyokiya ha probinsyan Pisidya boy ha siyodad nin Ikonyo. Inhogonhogon lay tawtawo nin manggolo koni Pablo boy koni Birnabi. Kayà hi Pablo ay binato nin tawtawo. Hin an-ihipen lan nati ana hi Pablo ay pinaggoloygoloy la ya nin gintan ha likol nin siyodad. ²⁰ Hapa-eg, mintras ambantayan hi Pablo nin ampipantompel ha Pangino-on ay nibangon ya biha ya nagbira ha siyodad. Ikaibokah, hi Pablo boy hi Birnabi ay nako ha siyodad nin Dirbi.

Hili Pablo ay nagbira ha siyodad nin Antiyokiyaha probinsyan Sirya

²¹ Bayro ha siyodad nin Dirbi ay in-aral nili Pablo ya Mahampat ya Balità ya tongkol koni Apo Hisos, boy malakè ya tinompel bayro. Hapa-eg hi Pablo boy hi Birnabi ay nagbira ha siyodad nin Listra, ha siyodad nin Ikonyo, boy ha

siyodad nin Antiyokiya ha probinsyan Pisidya.
²² Balang dogal ya anlakwen la ay ampakhawen lay nakem nin ampiantompel koni Pangino-on Hisos. Anhalita-en la konla ya pakatibolosen lay nakem lan homonol ha Pangino-on. “Talaga,” wanla, “nin magdanas tamon malakè ya panonobok biha tamo makapahok ha ampag-arian nin Diyos.” ²³ Hi Pablo boy hi Birnabi ay namilì nin ongnoy tawo ya mama-alà ha balang gropon antompel ha Pangino-on. Hapa-eg, hila ay nagpaltan nangan ta nanalangin, biha hinalità ni Pablo boy ni Birnabi konlan kaganawan ya hi Pangino-on Hisos ya pinahimala-an la ya mangasiwà konla.

²⁴ Hin na-ibat hi Pablo boy hi Birnabi ha probinsyan Pisidya ay nako hila ha siyodad nin Pirga ha probinsyan Pampilya. ²⁵ Bayro ha Pirga ay in-aral lay Halità nin Diyos, biha hila nako ha siyodad nin Atalya. ²⁶ Hin nog-alih hila ay hinomakay hila ha barko ya magpalakon siyodad nin Antiyokiya ha probinsyan Sirya ya ibatan la. Hin hato, biha hila nog-alih ha siyodad nin Antiyokiya ay impanalangin hila nin hatoy ampiantompel ha Pangino-on emen hila tambayan nin Diyos ha pangangaral la. Hapa-eg ay amporong hilayna ta ibalità lay nayari ana ya gawà la.

²⁷ Hin ni-abot hila ha siyodad nin Antiyokiya ay tinipon lay ampiantompel ha Pangino-on ta imbalità la konlay kaganawan ginawà la ha panambay konla nin Pangino-on. Imbalità la et ya hay tawtawoy alwan Hoduyo ay pinayagan

nin Diyos nin tompel kona. ²⁸ Hi Pablo boy hi Birnabi ay naboyot nanatili bayron kalamo lay ampipantompel ha Pangino-on.

15

Hay pamititipon ha siyodad nin Hirosalim

¹ Do ha siyodad nin Antiyokiya ay ma-in nilomateng ya lawlalaki ya na-ibat ha probinsyan Hodiya. Antoro-an lay pawpatel ya ampipantompel ha Pangino-on nin ombayri: “Agkawo,” wanla, “malibri ha pamarosa nin Diyos anggan agkawo patolì kompormi ha kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis.” ² Banà bayro, hi Pablo boy hi Birnabi ay masyadon nandiskosyon konla ta aghila inomawoyon ha ombayroy torò. Kayà hay nag-in risolta ay ihogò la hi Pablo kateng hi Birnabi boy kanayon ya tawtaga bayro ha Antiyokiya nin mako ha siyodad nin Hirosalim, ta ibalità la ha aw-alagad boy ha ampipama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on ya tongkol ha bawbagay ya habayti.

³ Hapa-eg hili Pablo ay pina-ibowat nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on. Ha paninigè la ay nagdaan hila ha probinsyan Pinisya boy ha probinsyan Samarya. Bayro ay imbalità la no pangno tinompel ha Diyos ya alwan Hawhodiyo. Kaganawan patel ha Pangino-on ya nakalengè ay masyadon nilomiga. ⁴ Hin ni-abot hili Pablo ha siyodad nin Hirosalim, hay ampipantompel ha Pangino-on kateng ampipama-alà konla boy aw-alagad ay maligay nananggap konla. Imbalità konla nili Pablo ya kaganawan no pangno hila

tinambayan nin Pangino-on. ⁵ Hapa-eg, ma-in ongnoy Parisiyo ya antompel ha Pangino-on ay nireng ta naghalitâ, ya wanla, “Hay ampi-pantompel ya alwan Hawhodiyo ay ka-ilangan toli-en boy ka-ilangan homonol ha an-ipanogò nin kawkapanogo-an ya inggawà kontamo ni Moysis.”

⁶ Hapa-eg hay aw-alagad kateng hatoy ampipama-alà ha ampi-pantompel ha Pangino-on ay nititipon ta pini-i-ilgowan la no anyay dapat lan gaw-en. ⁷ Hin naboyot anay pamididiskosyon la ay nireng hi Pidro ta naghalitâ, “Pawpatel ko,” wana, “tandà moyo ya hin hato ay hiko ya pinilì nin Diyos kontamo nin mangi-aryl Mahampat ya Balità ha tawtawoy alwan Hodiyem emen hila tompel ha Diyos. ⁸ Diyos ya ampakatandà nin nakem nin tawtawo. Napaptegan na kontamo ya tinanggap nay alwan Hawhodiyo ya tinompel kona, ta inggawà na konla ya Ispirito na nin bilang ombayro ha ginawà na kontamo. ⁹ Pantaypantay ya panlalabi nin Diyos kontamo boy ha tawtawoy alwan Hodiyem. Ayin yan ampili-en ta hay tawtawoy alwan Hodiyem ay nilinis nay nakem banà ha pantotompel la kona. ¹⁰ Kayà hapa-eg, antà agmoyo labay ya ginawà nin Diyos? Antà ampiliten moyo baytoy alwan Hawhodiyo ya nipantompel ha Pangino-on nin homonol ha ka-ogali-an tamo ya ma-irap gaw-en? Mismon hitamo ay ayin kakayawan nin honolen bayto, boy hila man ya kawka-apo-apowan tamo ay ahè simpri nakahonol nin habayto. ¹¹ Ampinto-o tamo nin hitamo ay magkama-in kalibriyan nin banà ha

kahampatan ingangalo ni Pangino-on Hisos. Hila man ya alwan Hodiyò ay ombayro simpri."

¹² Hin nayarì naghalità hi Pidro, hay tawtawoy nititipon bayro ay ayin telek. Anleng-en lay an-ibalità ni Birnabi boy Pablo ya tongkol ha kapapa-ispanlay gawgawà ya impagawà konla nin Diyos ha tawtawoy alwan Hodiyò. ¹³ Hin nayarì naghalità hi Birnabi boy hi Pablo ay naghalità hi Santiyago, "Pawpatel ko," wana, "leng-en moyoy halita-en ko. ¹⁴ Hinalità komoyo ni Simon Pidro no pangno nag-ompisan na-ingalowan nin Diyos baytoy alwan Hawhodiyo. Pinili nin Diyos ya kanayon konla nin tompel kona emen na hila mapag-ikon. ¹⁵ Habayti ya pantotompel nin alwan Hawhodiyo ay kompormi ha hinolat nin pawpropita ya ombayri ya hinalità nin Diyos:

¹⁶ 'Magbira kon oman ta ipa-ihip ko ha tawtawo ya homamba hilan oman kongko bilang panhomamba la hin angkabiyay et hi Ari Dabid. ¹⁷ Hiko ya Pangino-on ay tikapen nin kaganawan tawoy alwan Hodiyò ya pinili kon pag-ikon. ¹⁸ Habayti ya hinalità hin hato nin Diyos.'

¹⁹ "Ha palagay ko," wana et ni Santiyago, "ay alwan mahampat ya manggolo tamo nin alwan Hawhodiyo ya tinompel ana ha Diyos, ²⁰ no alwan holatan tamo hila. Hay halita-en tamo konla ay aghila mangan nin anyaman ya bagay ya indolog ha alwan peteg diyos. Halita-en tamo et konla ya aghila mamabayi o makilalaki; boy halita-en tamo et ya aghila mangnà nin ayop ya pinatin binikhe ta ahè

na-alih ya dayà, boy aghila mangnà nin maski anyay klasin dayà. ²¹ Pa-ibat hin hato, ha hawhimba-an nin Hawhodiyo, no allon pama-inawa ay ambahawen ya kawkapanogo-an nin Diyos ya inggawà kontamo ni Moysis, ta an-i-arat ya hawhalità na ha kaganawan banowa.”

Hay holat ha alwan Hawhodiyo ya ampipantompelha Pangino-on

²² Bayro ha Hirosalim, hay gropon mangama-in katetpel ha Pangino-on, kateng aw-alagad boy ampipama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on ay nangapisosondò nin mamilì nin ongnoy lalaki ya ihogò la nin kalamo ni Pablo boy Birnabi nin mako ha siyodad nin Antiyokiya. Hay pinilì la ay hi Hodas ya an-ingaten et Barsabas boy hi Silas ya parihon ampama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on. ²³ Hay holat ya impagtan la konla ha siyodad nin Antiyokiya ay ombayri:

“Hikayi ya ampipantompel ha Pangino-on, kateng aw-alagad boy ampipama-alà ha ampi-pantompel ha Pangino-on ay ampangomosta komoyon alwan Hawhodiyyoy pawpatel ha Pangino-on bahan ha siyodad nin Antiyokiya, ha probinsyan Sirya, boy ha probinsyan Silisya. ²⁴ Nabalita-an nawen ya ma-in tawtawoy nabat bayri konnawen ya nako bahan nin nambin kagolowan nin pangingihip moyo. Hikayi ay ahè nambi konla nin karapatan nin manorò nin ombahan ya tawtorò. ²⁵ Kayà hapa-eg ay nititipon kayi boy nangapisosondò nin mamilì nin ongnoy lalaki ya ihogò bahan komoyo. Hila ay makilako koni Birnabi boy koni Pablo ya anlabiyen tamon

pawpatel ha Pangino-on. ²⁶ Ahè pina-alaga-an ni Birnabi boy Pablo ya biyay la maski patyen hila banà ha pagsisirbi la koni Pangino-on Hisoskristo. ²⁷ Hi Hodas boy hi Silas ya an-ihogò nawen komoyo ya mangipalinaw nin habayti ya holat nawen komoyo. ²⁸ Ispirito nin Diyos ya nangipa-ihip konnawen nin mas mahampat no agnawen kawo biyan nin pawpanogò ya ma-irap gaw-en, no alwan habaytin bongat ya anti bayri ha holat ya impagtan nawen komoyo. ²⁹ Agkawo mangan nin pamamangan ya indolog ha alwan peteg diyos. Agkawo mangnà nin dayà, boy agkawo mangnà nin aw-ayop ya pinatin binikhe. Agkawo mamabayi o makilalaki. Habayti ay mahampat no honolen moyo. Angga tana bayri ya mahalità nawen komoyo.”

³⁰ Hapa-eg, nanigè ana hi Hodas, Silas, Pablo, boy hi Birnabi. Lomateng hila ha siyodad nin Antiyokiya ay pinatipon lay ampipantompel ha Pangino-on biha la inggawà baytoy holat. ³¹ Binaha nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on. Hin nabaha la bayto ay lalò nilomigay nakem la banà ha tawtorò ya anti bayro ha holat. ³² Mismon hi Hodas boy hi Silas ay pawpropita; kayà ha pangangaral la ay lalò hinomkaw ya pantotompel nin pawpatel ha Pangino-on. ³³ Nanatili hila bayron ongnoy allo, biha hila pina-orong nin hatoy pawpatel ha Pangino-on boy impanalangin lay magkama-in hilan katinekan ha paninigè la. ³⁴ Hi Silas ay ahè nakilako ta nagkabalag ya bayro.

³⁵ Hi Pablo man boy hi Birnabi ay nagkabalag

simpri bayro ha siyodad nin Antiyokiya. Hila boy malakè et ya kanayon ya anti bayro ay ampangi-aral nin Halità nin Diyos.

Hay bara-nan nin pamihiyay ni Pablo boy ni Birnabi

³⁶ Hapa-eg, nalabah ya ongnoy allo, hinalità ni Pablo koni Birnabi, "Magbira ta," wana, "do ha sawsiyodad ya pinangi-aran ta nin Halità nin Diyos emen ta matanda-an ya kapapa-hal nin pawpatel ha Pangino-on bayro." ³⁷ Hapa-eg, labay ni Birnabi nin gitan hi Howan Markos nin paglamo la. ³⁸ Piro ahè pinomayag hi Pablo nin gitan la ya, ta hin hato hin anti hila ha probinsyan Pampilya nin ampangi-aral Halità nin Diyos ay inalihan hila ni Howan Markos nin ahè nayari ya gawgawà la. ³⁹ Banà bayri, hi Pablo boy hi Birnabi ay napidiskosyon; kayà nihiyay hila. Gintan ni Birnabi hi Howan Markos boy hinomakay hila ha barko nin nako ha islan Sipri. ⁴⁰ Hi Pablo balè, hay pinili nan gitan ay hi Silas. Ha paninigè la ay impanalangin nin pawpatel ha Pangino-on ya tambayan hila dayi. ⁴¹ Nako hili Pablo ha probinsyan Sirya boy ha probinsyan Silisyà ta ampakhawen lay pantomoppel nin gawgropon mangama-in katetpel ha Pangino-on.

16

Nakilako hi Timotiyo koni Pablo boy koni Silas

¹ Hapa-eg hi Pablo boy hi Silas ay ni-abot ha siyodad nin Dirbi biha hila nako ha siyodad nin Listra. Bayro ay ma-in mihay tawo ya

nagngalan Timotiyo ya antompel ha Pangino-on. Hay nanay na ay Hodiyo boy antompel itaman ha Pangino-on. Hay tatay na balè ay Grigo. ² Hay pawpatel ha Pangino-on ya ampari bayro ha siyodad nin Listra boy ha siyodad nin Ikonyo ay ampaghalityà nin hi Timotiyo ay mahampat ya tawo. ³ Labay ni Pablo nin gitan hi Timotiyo; kayà tinolì na ya. Ginawà na bayti ta kaganawan Hodiyo ha dawdogal ya lakwen la ay magtandà nin hay tatay ni Timotiyo ay Grigo. ⁴ Ha pantotomalà nili Pablo ha binabanowa ay an-ibalità la baytoy nangapisosondo-an nin aw-alagad boy hatoy ampipama-alà ha mangama-in katetpel ha Pangino-on do ha siyodad nin Hiros-alim. Hinalità la et konla ya dapat lan honolen bayto. ⁵ Banà bayro, hay gawgropón mangama-in katetpel ha Pangino-on ay lalò anhomkaw ya katetpel. Allo-allo ay anlomakè hila ta malakè ya ampiahan konlay ampipantompel ha Pangino-on.

Hili Pablo ay pinalako nin Diyosha probinsyan Masidonya

⁶ Hapa-eg hili Pablo ay ahè pinayagan nin Ispirito nin Diyos nin mangaral ha probinsyan Asya. Kayà nako hilan nangaral ha siyodad nin Prigya boy ha probinsyan Galasya. ⁷ Hin ni-abot hila ha anggawan nin probinsyan Misya ay inihip lan mako ha mayanan ha probinsyan Bitinya, piro aghilayna et pinayagan nin Ispirito nin Diyos ya am pangibat koni Pangino-on Hisos nin makon mangaral bayro. ⁸ Kayà nagdaan hila ha probinsyan Misya, ta nagpalako hila ha siyodad

nin Trowas. ⁹ Hin yabi ana, hi Pablo ay pinakitan nin Diyos nin mihay lalaki ya taga probinsyan Masidonya. Habaytoy lalaki ay ampireng boy naki-ilgon ampanagyat kona, ya wana, "Mako ka bayri ha Masidonya ta tambayan mo kayi." ¹⁰ Banà bayri ha nakit ni Pablo, antimano, hikayi ay namiliw nin mahakyan nin lomipay nin mako bayro ha probinsyan Masidonya. Tandà nawen ya talagan kalabayan nin Diyos nin hikayi ay makon mangi-aran nin Mahampat ya Balità bayro konla.

*Ha siyodad nin Pilipos nin tinompel hi Lidya
Pangino-on*

¹¹ Hapa-eg, hinomakay kayi ha barko bayro ha siyodad nin Trowas ta nagpalako kayi ha islan Samotrasya. Ika-ibokah ay nilomipay kayin nako ha banowan Niyapolis ha probinsyan Masidonya. ¹² Pa-ibat bayro ha banowan Niyapolis ay nowako kayin nagpalako ha siyodad nin Pilipos ya pinakamalhay ya siyodad ha probinsyan Masidonya. Ha Pilipos ya ampa-iriyen nin tawtaga Roma ay nanatili kayi nin ongnoy allo.

¹³ Hin nilomateng ya allon pama-inawa ay nako kayi ha pingit balah, ta an-asawan nawen nin bayro ay ma-in dogal ya panalanginan nin Hawhodiyo. Niknò kayi ta naki-ilgo kayi ha bawbabayi ya nititipon bayro. ¹⁴ Miha ha bawbabayi ya anti bayro ay hi Lidya ya taga Tiyatira ya maglalakò nin mangaganday tawtila ya kolor obi. Hiya ay anhomamba ha Diyos. Ha panlengè na nin an-i-aran ni Pablo ay impanakem kona nin Diyos ya tompel ya. ¹⁵ Napabinyag hi

Lidya boy kaganawan kalamowan na ha bali na. Hapa-eg, hinagyat na kayi, ya wana, “No anibilang moyo nin hiko ay talagan tinompel ha Pangino-on ay mako kawon makihandà ha bali ko.” Hapa-eg, banà ha pamilit na konnawen ay nako kayin nakihandà ha bali na.

Hi Pablo boy hi Silas ay napiriso ha siyodadnin Pilipos

¹⁶ Mihay allo, hin nako kayi ha dogal ya panalanginan ay nakahakbat kayi nin mihay dalaga ya alilà ya ampakaholà banà ha kagagawan nin mala-et ya ispirito ya pinomahok kona. Hay aw-amo na ay ampagkama-in nin malakè ya kowalta nin banà ha panonolà na. ¹⁷ Habaytoy dalaga ay ampibobolyaw ya anhomono konnawen nili Pablo. “Habayti,” wana, “ya lawlalaki ay ampagsirbi ha Diyos ya Pinakamakapang-yariyan. Anibalità la komoyo no pangno kawo malibri ha kawkasalanan moyo.” ¹⁸ Allo-allo ay ombayroy anhalita-en na. Kayà hin nasorayna hi Pablo ha anhalita-en nin hatoy dalaga ay nagpeyeh yan inomarap kona, biha na hinalità ha mala-et ya ispirito ya pinomahok do ha dalaga. “Ha ngalan,” wana, “ni Pangino-on Hisokristo ay ammandawan kata nin mog-alih kona.” Habayto et oras ay nog-alih kona baytoy mala-et ya ispirito.

¹⁹ Hin nakit nin aw-amo nin hatoy dalaga ya ayin hilaynan pag-asa nin makakwan malakè ya kowalta ay dinakep la hi Pablo boy hi Silas, biha la hila pinilit nin gintan do ha dogal ya kaminan nin ma-in katongkolan. ²⁰ Inggawà la hila

ha tawtaga Roma ya mangama-in katongkolan boy wanla, "Habayti ya lawlalaki ay Hawhodiyo, boy ampanggawa hilan kagolowan bayri ha siyodad tamo. ²¹ An-itorò lay kawka-ogali-an ya kontra ha layih tamo nin tawtaga Roma."

²² Hapa-eg hay kalak-an tawoy anti bayro ay nakilamo do ha aw-amo nin hatoy dalaga nin namahang koni Pablo boy koni Silas. Hay dolo ni Pablo boy Silas ay nilognan inalih nin hatoy mangama-in katongkolan, biha la immanda ya barogen hili Pablo. ²³ Hin nayarì hilan pinababarog ay impiriso hila, boy hay ampama-alà bayro ha pirisowan ay binibilinan ya hi Pablo boy hi Silas ay bantayan nin mahampat. ²⁴ Kayà hatoy ampama-alà do ha pirisowan ay inggawà na hi Pablo boy hi Silas ha kalo-oblo-oban kowarto ya talagan aghila maka-alih. Hay bitih la ay hinipit nin loway tapi, biha la kinandadowan emen aghila makagalaw.

²⁵ Lomateng ya botlay yabi, hi Pablo boy hi Silas ay nanalangin boy nagkantan pamomori ha Diyos. Kaganawan nin piriso ya anti bayro ay ampanlengè konla. ²⁶ Hapa-eg, biglà nanlayon nin pagkahokaw; kayà nayegyeg baytoy pirisowan. Antimano, kaganawan polta ay nipaglo-at boy nakalag ya tawtikalà ya pinamalol ha kaganawan piriso. ²⁷ Naka-imata baytoy ampama-alà bayro ha pirisowan. Hapa-eg, hin nakit nay nakalo-at ya kaganawan polta ay andap na no nakalayas anay pawpiriso; kayà inanoh nay hondang na ta magpakamati ya dayi, ²⁸ piro binolyawan ya ni Pablo, ya magpakamati.

“Anti kayi bayri ya kaganawan.”

²⁹ Hatoy ampama-alà bayro ha pirisowan ay namegpeg nin banà ha kalimowan na. Kayà namakwa yan paghilag na boy nanandalì yan nilomo-ob, biha ya nanlokob ha danin bitih ni Pablo boy ni Silas. ³⁰ Hapa-eg, inlikol na hila, biha ya nagpastang konla, “Anya,” wana, “ya dapat kon gaw-en emen ako malibri ha kaparosawan nin Diyos?”

³¹ Hinalità kona ni Pablo boy Silas, “Hika,” wanla, “kateng pamilya mo ay tompel koni Pangino-on Hisos emen kawo malibri ha kaparosawan.” ³² Hapa-eg hay Halità nin Diyos ay inaral ni Pablo boy Silas do ha ampama-alà ha pirisowan boy ha kaganawan kalamowan na ha bali na. ³³ Habayto et yabi, hay hawhogat ni Pablo boy Silas ay inoyahan nin hatoy ampama-alà do ha pirisowan. Hin nayari ay napabinyag ya kateng pamilya na. ³⁴ Hapa-eg hi Pablo boy hi Silas ay in-olì na ha bali na biha na hila pinakan. Maliga ya kateng pamilya na banà ta hila ay nagkama-in nin pantotompel ha Diyos.

³⁵ Lomateng ya bayombokah, hatoy mangama-in katongkolan ya tawtaga Roma ay nangi-hogò pawpolis nin maghalità ha ampama-alà ha pirisowan nin ombayri: “Palwahan ba-in ya lawlalaki.” ³⁶ Hapa-eg, hinalità nin hatoy ampama-alà ha pirisowan koni Pablo, “Im-manda,” wana, “kongko nin hatoy mangama-in katongkolan ya hikawo ni Silas ay palwahan. Kayà ma-ari kawoynan lomikol, balè ha pan-lomikol moyo ay pakatinek kawo.”

³⁷ Piro tinombay hi Pablo ha mangama-in katongkolan, ya wana, “Ha layih nin tawtaga Roma ay ka-ilangan omarap pon ha hosgado, ta bistawen biha parosawan. Hapa-eg hikayi ya Rawromano ay binarog la ha arapan nin tawtawo. Agla pon pinastang konnawen ya kaptegan, no alwan antimano ay impiriso la kayi. Hapa-eg, labay la kayin palwahan nin ayin makatandà, piro ahè ma-ari. Dapat hila baytoy mangama-in katongkolan ya tawtaga Roma ya mangipalwah konnawen bayri ha pirisowan.”

³⁸ Hatoy hinalità ni Pablo ay imbalità nin hatoy pawpolis do ha mangama-in katongkolan. Hin natanda-an la ya hi Pablo boy hi Silas ay Rawromano ay nalimo hila. ³⁹ Kayà hatoy mangama-in katongkolan ay nako ha pirisowan ta nakikwa hilan tawad koli Pablo. Impalwah la hila ha pirisowan biha la hinalità, “No ma-ari dayi,” wanla, “ay mog-alih kawo bayri ha siyodad.” ⁴⁰ Hin naka-alih hi Pablo boy hi Silas bayro ha pirisowan ay nako hila ha bali ni Lidya. Pinagka-ilgo la bayroy pawpatel ha Pangino-on ya nititipon ta ampakhawen lay pantotompel la, biha hila nog-alih bayro ha siyodad.

17

Ha siyodad nin Tisalonika

¹ Hapa-eg hi Pablo boy hi Silas ay nagdaan ha siyodad nin Ampipolis boy ha siyodad nin

Apolonya, biha hila naglako ha malhay ya siyodad nin Tisalonika. Bayro ay ma-in himba-an ya pamititiponan nin Hawhodiyo. ² Ha loob nin tatloy dominggo, no allon pama-inawa, hi Pablo ay ampako do ha himba-an la, ta anti-aral na ha tawtawo ya ambahawen na ha Kaholatan nin Diyos ta ombayro ya kina-ogalian na. ³ An-ipalinaw na baytoy nakaholat ha Kaholatan nin Diyos, boy ampaptegan na ya hi Kristo ya impangakò nin Diyos ay kailangan matin magdanas nin kadya-dya-an, biha mabiyay oman. Hay hinalità konla ni Pablo ay ombayri, "Habayti," wana, "hi Apo Hisos ya anti-aral ko komoyo ay hiya hi Kristo ya impangakò nin Diyos." ⁴ Hay ongno ha Hawhodiyo ya ampipanlengè ay tinompel; kayà nakilamo hila koni Pablo boy koni Silas. Kateng Gawgrigo ya ampipanggomalang ha Diyos ay nipantompel, boy ma-in et nin bawbabayi ya mangama-in katongkolan ya tinompel koni Apo Hisos.

⁵ Banà bayri ha pantotompel nin habaytoy tawtawo ha in-aral konla ni Pablo, hay kanayon ya Hawhodiyo ay na-inggit. Hay ginawà la ay tinipon lay ongnoy ayin kawkowintan tawo ya anti bayro ha plasa ta pinagawà la nin kagolowan bayro ha intiron siyodad. Hapeg, pinahok lay bali ni Hason ta antikapen la hi Pablo boy hi Silas, ta labay la hilan kowen nin gitan i-arap ha mangama-in katongkolan. ⁶ Hin agla makit hi Pablo boy hi Silas, hi Hason kateng kanayon ya pawpatel ha Pangino-on ay pinowirsa lan dinakep nin gintan in-arap ha mangama-in katongkolan bayro ha siyodad.

Imbo-angaw nin hatoy nipandakep, "Hi Pablo," wanla, "boy hi Silas ay ampanggawà kagolowan ha maski ayrin dogal, boy hapa-eg ay anti hila bayri ha siyodad tamo nin ⁷ pinagkahandà ni Hason ha bali na. Hilay kaganawan ay kontra ha pawpanogò ni Ari Sisar ya ampamo-on bayri ha dogal tamo. Anhalita-en lay ma-in nin kanayon ya ari ya an-ingaten Hisos." ⁸ Hin nalengè bayto nin hatoy malakè ya tawo boy hatoy ampipamo-on bayro ha siyodad ay nagolo hilan masyado. ⁹ Hapa-eg, pinangwanan la hi Hason boy hatoy kanayon ya pawpatel ha Pangino-on nin piyansa la biha la hila pinayagan nin morong.

Ha siyodad nin Biriya

¹⁰ Hin yabi ana, hi Pablo boy hi Silas ay inhogò nin hatoy pawpatel ha Pangino-on nin mako ha siyodad nin Biriya. Hin ni-abot hila bayro ay nako hila ha himba-an nin Hawhodiyo. ¹¹ Hay Hawhodiyo ya ampa-iri bayro ha Biriya ay mas mapangabot kisa hatoy ampipampa-iri do ha siyodad nin Tisalonika, ta labaylabay lan manlengè Halità nin Diyos nin leseb ha nakem la. Allo-allo, hay Kaholatan nin Diyos ay ampag-aralan la emen la matanda-an no talagan peteg baytoy an-i-arat ni Pablo. ¹² Kayà bayro ay malakè ya Hodiyo ya nipantompel ha Pangino-on. Malakè et ya babayi boy lalaki ya Gawgrigo ya tinompel. Hatoy bawbabayi ay mangatag-ay ya pawpagkatawo.

¹³ Hapa-eg, nabalita-an nin hatoy Hawhodiyyoy ampa-iri ha siyodad nin Tisalonika ya hi Pablo ay ampangaral ha siyodad nin Biriya. Kayà nako

hila bayro ta ginolo lay tawtawo. ¹⁴ Piro hay ginawà nin hatoy pawpatel ha Pangino-on ay pinalako lan antimano hi Pablo ha ambay dagat. Hi Silas balè boy hi Timotiyo ay nagkabalag bayro ha siyodad nin Biriya. ¹⁵ Ma-in ongnoy tawoy nangi-atel koni Pablo angga ha siyodad nin Atinas. Hin magbirayna ha Biriya baytoy nangi-atel koni Pablo ay imbibilin na konla ya hi Silas boy hi Timotiyo ay tampol komamat kona.

Ha siyodad nin Atinas

¹⁶ Mintras an-anti-en ni Pablo hi Silas boy hi Timotiyo bayro ha siyodad nin Atinas ay nilomelè ya nin banà ha kalak-an ribolto ya nakit na ya anhambawan nin tawtawo bayro. ¹⁷ Kayà nako ya ha himba-an nin Hawhodiyo, ta impalinaw nan mahampat ya Halità nin Diyos ha tawtawoy kapariho nan Hodiyò kateng ha alwan Hawhodiyyoy anhomamba ha Diyos. Allo-allo ay ampako ya et ha plasa ta ombayroy anggaw-en na ha tawtawoy anti bayro. ¹⁸ Ma-in bayron loway gropo nin mawmanonorò. Hay mihay gropo ay an-ingaten Ipikoryo; hay mihay gropo ay an-ingaten Istowiko. Hay kanayon bayro ha loway gropo ay naghalità, ya wanla, "Anyay anhalita-en nin haba-in ya tawoy madaldal?" Hinalità itaman nin kanayon, "Hay an-i-aral nin haba-in ay tongkol ha andiyosen nin dawdayowan." Ombayri ya hinalità la ta hay an-i-aral konla ni Pablo ay tongkol koni Apo Hisos ya nabiyay oman, boy tongkol ha nikati ya biyayen oman nin Diyos. ¹⁹ Hapa-eg, gintan la hi Pablo ha dogal ya an-ingaten Ariyopago ya pamititiponan

nin tawtawoy ampipamo-on ha siyodad, biha la hinalità kona, "Labay nawen," wanla, "nin matanda-an ba-in ya bayoy aral ya an-itorò mo konnawen. ²⁰ Malakè ya bagay ya anhalita-en moy babayo nawen malengè; kayà labay nawen matanda-an no anyay labay totolen." ²¹ Kaganawan taga Atinas kateng dawdayowan ya ampa-iri bayro ay labaylabay makidiskosyon boy makalengè nin bawbagay ya bayo.

²² Hapa-eg hi Pablo ay nireng ha arapan nin hatoy nititipon ta naghalità, ya wana, "Hikawoy tawtaga bayri ha Atinas, angkakit ko ya hikawo ay talagan masyadon rilihyoso. ²³ Ha pantotomalà ko bayri ha siyodad moyo, nakit koy dawdogal ya ampaghambawan moyo. Nakakit ako simpri nin mihay altar ya ma-in nakaholat ya ombayri: 'Habayti ay para ha diyos ya ahè balay.' Mahampat itaman," wani Pablo, "ta haba-in ya agmoyo balay ya anhambawan moyo ay haba-in ya ibalità ko komoyo hapa-eg.

²⁴ "Hay Diyos ya ibalità ko komoyo ay hiya ya namalsa nin lotà boy kaganawan bagay ya anti bayro. Hiya ya Pangino-on ha langit boy ha lotà, boy agya ampa-iri ha hawhimba-an ya ginawà nin tawo. ²⁵ Hay tawo ay ahè ma-ariì mambi ha Diyos nin panganga-ilangan na, ta hiya ay ahè ampanga-ilangan nin maski anya. Hiyan mismo ya ampambi nin biyay, inanawa, boy kaganawan bagay ha kaganawan tawo. ²⁶ Nangibat ha mihay tawo ya pamalsa nin Diyos nin kaganawan tawo, boy ingkakatak hila nin Diyos ha kaganawan dogal bayri ha babon lotà. Hiya ya ma-in gawà

nin pagkama-in nin nawnasyon, boy hiya ya nambin pi-anggawan nin lotà nin balang nasyon.

²⁷ Habayti ay ginawà nin Diyos emen tamo ya tikapen, ta ha katicikap tamo kona ay maka makit tamo ya ta hiya ay alwan marayò ha balang miha kontamo. ²⁸ Banà ha Diyos, hitamo ay angkabiyay boy angkagawà tamoy balang labay tamon gaw-en. Bilang ombayro ha hinalità nin ongno komoyo ya magaling maghalità ya ombayri: ‘Hitamo ay aw-anak nin Diyos.’

²⁹ “No peteg nin hitamo ay anak nin Diyos ay agtamo ihipen nin hay Diyos ay ribolto ya yari ha gintò, pilak, o bato ya ginawà nin banà ha kagalingan nin tawo. ³⁰ Hin hato ay pina-olayan nin Diyos ya tawtawo nin ahè bomalay kona, piro hapa-eg ay an-imanda na ha kaganawan tawo ya maghehe hila ha kawkasalan la. ³¹ Intaning nin Diyos ya allon panonosga ha kaganawan tawo ya hay manosga ay hi Pangino-on Hisos boy hay ihosga na ay kaptegan. Hiya ay biniyay oman nin Diyos emen mapaptegan ya hiya ya pinilì nin Diyos nin manosga kontamo.”

³² Hin nalengè nin tawtawo baytoy hinalità ni Pablo ya tongkol ha pamiyay oman nin nikati ay pinagsistiyán ya nin ongnoy anti bayro. Piro hay kanayon ay naghalità, ya wanla, “Labay nawen malengè nin oman ba-in ya hinalità mo ya tongkol ha pamiyay oman nin nikati.” ³³ Hapa-eg hi Pablo ay nog-alih bayro ha pamititiponan la. ³⁴ Ma-in ongno bayro ya nakilako koni Pablo ta tinompel hila koni Apo Hisos. Kabilang bayro hi Diyonisyo ya miha ha mangama-in katongkolan

ha Ariyopago, boy ma-in mihay babayi ya nagn-galan Damaris, boy ma-in et kanayon.

18

Ha siyodad nin Korinto

¹ Hapa-eg hi Pablo ay nog-alih bayro ha siyodad nin Atinas ta nako ya ha siyodad nin Korinto. ² Bayro na napagkabalay hi Akila ya mihay Hodioyo ya in-anak ha Ponto. Habayti hi Akila ay kapilateng nin na-ibat ha Italia kalamo nay ahawa na ya hi Prisila, ta pinalayas ni Arì Sisar ya kaganawan Hodioyo ya ampa-iri bayro ha siyodad nin Roma. Hapa-eg, tinibaw ni Pablo hili Akila. ³ Banà ta hi Pablo ay manggagawà nin tolda nin bilang ha anggaw-en nili Akila ay nakipa-iri ya konla boy nagtrabaho yan kalamo la. ⁴ Hi Pablo, no allon pama-inawa nin Hawhodiyo ay ampako ha himba-an, ta ampalinawan nay Hawhodiyo kateng alwan Hawhodiyo emen hila tompel koni Apo Hisos.

⁵ Hin nakalateng hi Silas boy hi Timotiyo ya nabi bat ha probinsyan Masidonya, hi Pablo ay ayin anan kanayon ya anggaw-en no alwan ampanig-aral nin Halità nin Diyos ha pamapteg na ha Hawhodiyo nin hi Apo Hisos ay talagan Kristo ya impangakò nin Diyos. ⁶ Hin kinomontra hila koni Pablo, boy hin naghalitâ hila nin mangala-et ya bawbagay ya tongkol kona ay intiplag nay gabok ha dolo na biha na hinalitâ konla, “Kasalanan moyoyna,” wana, “no mipalako kawo ha kapparosawan. Agmoyo koyna mahehe. Pa-ibat

hana-eg ay mako koynan manorò do ha alwan Hawhodiyo.”

⁷ Kayà inalihan hila ni Pablo ta nako yan napa-iri ha bali ni Tisiyo Hosto ha dani nin himba-an. Alwan Hodiyo hi Hosto piro antompel ya ha Diyos. ⁸ Hi Krispo ya miha ha ampamo-on ha himba-an nin Hawhodiyo, kateng pamilya na ay tinompel koni Pangino-on Hisos. Malakè et ya tawo bayro ha siyodad nin Korinto ya nakalengè nin torò ni Pablo ay tinompel boy napabinyag.

⁹ Mihay yabi, hi Pangino-on Hisos ay napakit koni Pablo boy naghalità kona, “Agka,” wana, “malimo boy agmo itegen ya pangangaral mo, ¹⁰ ta hiko ay anti komo. Kayà hinoman ya tawo ay ahè mamakakhit komo, ta malakè ya tawo bayri ha siyodad ya antompel kongko.” ¹¹ Banà bayro ha hinalità ni Pangino-on Hisos, hi Pablo ay nanatili bayron lo-ob nin mihay ta-on boy kagitnà, ta ampangitorò ha tawtawo nin Halità nin Diyos.

¹² Piro hin hi Galyon ya gobirnador ha probinsyan Akaya, hay Hawhodiyo ay nangapisosondò nin komontra koni Pablo. Kayà dinakep la ya, biha la ya gintan nin in-arap ha hosgado. ¹³ “Habayti ya tawo,” wanla, “ay ampanorò ha tawtawo nin homamba ha Diyos ha kanayon ya paraan ya kontra ha layih nawen.”

¹⁴ Maghalità dayi hi Pablo, piro na-onawan ya ni Galyon nin naghalità ha Hawhodiyo, ya wana, “No hay kaso nin haba-in ya tawo ya gintan moyo kongko ay panggawà nin masyadoy kala-etan ay leng-en katawo; ¹⁵ piro banà ta hay

riklamo moyo ay tongkol ha labay totolen nin hawhalità, ngawngalan nin tawtawo, boy sarili moyon layih ay hikawoy ba-alà mangariglo nin haba-in ta agko labay manosga nin ombahen ya bawbagay.” ¹⁶ Hapa-eg, hila ay pina-alih na do ha panosgawan. ¹⁷ Hi Sostinis ya miha ha ampamo-on do ha himba-an nin Hawhodiyo ay dinakep nin tawtawoy alwan Hodiyo, ta binogbog la ha arapan nin hosgado. Maski angkakit ni Galyon baytoy anggaw-en la ay ampa-olayan na hila.

Hi Pablo ay nog-alih ha siyodad nin Korintota nakon nangaral ha kanayon ya dawdogal

¹⁸ Hi Pablo ay nanatili bayro ha siyodad nin Korinto nin ongnoy pana-on. Hapa-eg, napatawo ya ha pawpatel ha Pangino-on bayro biha ya nanigè ya hay kalamo na ay hi Prisila boy hi Akila. Hin ni-abot hila ha banowan Singkriya ay napa-orog hi Pablo, palatanda-an nin natopad anay pangakò na ha Diyos. Hapa-eg, hinomakay hila ha barko nin magpalako ha probinsyan Sirya. ¹⁹ Hin ni-abot hila ha siyodad nin Ipiso, hi Akila boy hi Prisila ay imbalag ni Pablo, ta nako ya ha himba-an nin Hawhodiyo nin nakipalinaw ha tawtawo bayro. ²⁰ Pinaki-ilgowan la hi Pablo nin maboyot ya pon bayro konla, piro agya pinomayag; ²¹ no alwan napatawo ya konla boy hinalità na ya ombayri: “No kalabayan nin Diyos,” wana, “ay magbira ko bayri.” Hapa-eg hi Pablo ay hinomakay ha barko nin nog-alih ha siyodad nin Ipiso.

²² Hin ni-abot ya ha siyodad nin Sisarya ay nako ya ha siyodad nin Hirosalim, ta tinibaw nay gropon mangama-in katetpel ha Pangino-on bayro; biha ya nagpalako ha siyodad nin Antiyokiya ha probinsyan Sirya. ²³ Nalabah ya ongnoy pana-on nin impanatili na bayro, hiya ay nagpalakoya et ha probinsyan Galasya boy ha probinsyan Prigya. Bayro ay ampakhawen nay pantotompel nin kaganawan antompel ha Pangino-on.

Hi Apolos ay nako ha siyodad nin I pisoboy ha siyodad nin Korinto

²⁴ Ma-in mihay Hodiyo ya nagngalan Apolos ya nako ha siyodad nin Ipiso. Hiya ay taga Alihandriya ya angkasakopan nin nasyon Ihipto. Hi Apolos ay magaling maghalitâ boy angka-intindiyen nan mahampat ya Kaholatan nin Diyos. ²⁵ Hay tongkol ha biyay ni Apo Hisos ay intorò kona; kayà leseb ya nakem na nin mangiaral boy mangitorò nin tongkol koni Apo Hisos maski hay natanda-an nan bongat ay tawtorò ya tongkol ha pamiminyag ni Howan. ²⁶ Nilomo-ob hi Apolos ha himba-an nin Hawhodiyo boy makhaw ya nakem nan manorò bayro. Hin nalengè ya ni Prisila boy Akila ay hinagyat la yan mako ha bali la, ta tinoro-an la yan malakè ya bagay ya tongkol koni Apo Hisos ya agna et tandà.

²⁷ Hapa-eg, labay ni Apolos nin mako ha probinsyan Akaya; kayà hatoy ampiantompel ha Pangino-on bayro ha Ipiso ay nanambay

kona nin nanolat ha pawpatel la ha Pangino-on ya ampa-iri ha probinsyan Akaya emen mahampat ya panananggap la koni Apolos. Hin ni-abot hi Apolos bayro ha probinsyan Akaya, hay ampipantompel ha Pangino-on nin banà ha kahampatan ingangalo nin Diyos ay malhay ya na-itambay na konla. ²⁸ Ha arapan nin tawtawo, hi Apolos ay diniskosyon nin Hawhodiyo, piro ha kagalingan na ay ayin hila nin magawà kona. Ha pangibaha na konla nin Kaholatan nin Diyos ay pinaptegan na ya hi Apo Hisos ay talagan hi Kristo ya impangakò nin Diyos.

19

Hin anti hi Pablo ha siyodad nin Ipiso

¹ Mintras anti hi Apolos ha siyodad nin Korinto, hi Pablo ay nagdaan ha dawdogal ya kabakilan anggan ni-abot ya ha siyodad nin Ipiso. Bayro na nakit ya ongnoy ampipantompel ha Pangino-on.
² Pinastang hila ni Pablo, “Tinanggap moyoyna nayı,” wana, “ya Ispirito nin Diyos hin tinompel kawo ha Pangino-on?”

Tinombay hila, “Ahè,” wanla, “ni agnawen et nalengè ya ma-in awod nin Ispirito nin Diyos.”

³ “No ombayro awod,” wani Pablo, “anyay klasin paminyag ya tinanggap moyo?”

“Napabinyag kayi,” wanla, “nin bilang ombayro ha paminyag ni Howan Mamiminyag.”

⁴ Hapa-eg, hinalità ni Pablo, ya wana, “Bininyagan ni Howan ya tawoy naghehe ha kawkasalan na, boy hinalità na et ha tawtawo

ya ka-ilangan hilan tompel do ha miha ya lomateng ya angkahoyot kona ya ayin kanayon no alwan hi Pangino-on Hisos.”⁵ Hin nalengè bayti nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on bayro ha Ipiso ay napabinyag hila ha ngalan ni Pangino-on Hisos.⁶ Hapa-eg, hin pinababowan ni Pablo nin gamet na ya balang miha konla, hay Ispirito nin Diyos ay pinomahok konla. Kayà nakapaghanità hila nin kahalakoy hawhalità, boy hinalità lay impahalità konla nin Diyos.⁷ Hila baytoy kaganawan ay mangalabinloway lalaki.

⁸ Ha lo-ob nin tatloy bowan, hi Pablo ay am-pako ha himba-an nin Hawhodiyo. Hiya ay mai-in katapangan nin mangipalinaw ha tawtawo, ta ampagsikapan na nin hila ay minto-o ha torò nay tongkol ha pamomo-on nin Diyos.⁹ Piro hay ongno konla ay ahè labay minto-o banà ha katya-an nin nakem la. Ampaghanità hila et nin mangala-et ya bawbagay ya tongkol ha pantom-tompel koni Pangino-on Hisos ha arapan nin tawtawo; kayà inalihan hila ni Pablo. Gintan nay ampipantompel ha Pangino-on, ta ha ampanoran ni Tirano ay bayro impagpatoloy ni Pablo ya pagpalinaw nan allo-allo.¹⁰ Ha lo-ob nin loway ta-on ay pirmin ombayro ya anggaw-en ni Pablo. Kayà ha probinsyan Asya, kaganawan tawo bayro mag-in Hodiyo o alwa ay nakalengè nin Halità nin Diyos.

¹¹ Hapa-eg hay Diyos ay namagawà koni Pablo nin malakè ya papag-ispanawan.¹² Kayà hay pawpanyò o maski anyay klasin dolo ya nipadnà ha nawini ni Pablo ay angkowen nin tawtawo

nin ipadnà ha mangama-in masakit. Kaganawan tawoy ma-in masakit ya napadna-an nin hatoy dolo ay anhomampat, boy hay mangala-et ya aw-ispirito ya pinomahok konla ay ampog-alih.

Hay lawlalaki ya aw-anak ni Siba

¹³ Ma-in ongnoy Hodiyo ya ampitala-talà nin mama-alih nin mangala-et ya aw-ispirito ya nanobok nin nanggamit nin ngalan ni Pangino-on Hisos. Ha pama-alih la nin mangala-et ya aw-ispirito, hay anhalita-en la ay ombayri: “An-imanda ko komoyo ha ngalan ni Hisos ya an-i-aral ni Pablo ay mog-alih kawo bahan.” ¹⁴ Ombayri simpri ya anggaw-en nin pitoy lalaki ya aw-anak ni Siba ya pinakapo-on nin pawparì Hodiyo.

¹⁵ Minghan, hin immanda la baytoy ombayro ay hinalità konla nin mala-et ya ispirito ya ombayri: “Tandà ko no hino hi Hisos boy no hino hi Pablo, piro hikawo ay agko tandà no hino kawo.” ¹⁶ Hapa-eg, dinawohong hila nin hatoy tawoy ma-in mala-et ya ispirito. Natalo na hila; kayà hila ay nowayon nilomikol bayro ha bali. Hila ay nalo-hokan boy hay nawini la ay nangahohogatan.

¹⁷ Habaytoy pangayayari bayro ha siyodad nin Ipiño ay nabalita-an nin kaganawan tawoy ampari bayro. Hilay kaganawan ay nalimo boy lalò lan inggalang ya ngalan ni Apo Hisos. ¹⁸ Malakè ya ampipantompel ha Pangino-on ya nangamin ha tawtawo nin tongkol ha gawgawà lay mangala-et. ¹⁹ Malakè ya magsasalimangka

ya nanipon nin lawlibroy anggamiten la ta pino-olan la ha arapan nin tawtawo. Hin kinowinta lay alagà nin hatoy lawlibro ay inomabot nin limampò ya liboy kowalta ya pilak. ²⁰ Ha pangyayari ya habayto ay nibahwag ya Halità nin Diyos. Kayà lalò nilomakè ya ampiantompel ha Pangino-on.

Nagkagolo ha siyodad nin Ipo

²¹ Hin nayarì bayto, hi Pablo ay nagdisisyon nin magdaan ha probinsyan Masidonya boy ha probinsyan Akaya, biha ya magdiritso nin mako ha siyodad nin Hirosalim. “Pamaka-ibat ko bayro,” wani Pablo, “ay ka-ilangan kon mako ha siyodad nin Roma.” ²² Hapa-eg, hay lowa ha kawkatambay ni Pablo nin ampanorò ya hi Timotiyo boy hi Irasto ay inhogò na nin ma-onsa ha probinsyan Masidonya, ta hiya ay nanatili pon ha probinsyan Asya.

²³ Hin habayto, hin anti et hi Pablo bayro ha siyodad nin Ipo ay nagkama-in nin malhay ya golo, ta hay tawtawo bayro ay agla labay ya anitorò ni Pablo ya tongkol koni Pangino-on Hisos.

²⁴ Habayti ya kagolowan ay nag-ompisa koni Dimitriyo ya manononaw nin pilak, ta anggaw-en nan mangayamò ya bawbali ya emen bali nin andiyosen lay babayi ya an-ingaten Diyana. Habayti ya anggaw-en ni Dimitriyo ay ampakakitan na nin malhay ya kowalta ha tambay nin tawtawo ya ampagtrabaho kona. ²⁵ Tinipon ni Dimitriyo ya kaganawan katambay na boy kanayon et ya kawkapariho la nin ombayroy trabaho ta wana konla, “Kawkalamowan, tandà

moyo ya angkatobò tamo ha kapanikapan ya habayti. ²⁶ Angkakit moyo boy angkabalita-an moyo et no anyay anggaw-en ni Pablo. Ha pangangaral na ay anhalita-en na ya hay rawribolto ya anggaw-en nin tawtawo ay alwan Diyos. Malakè anay tawo ya napapinto-o na, alwan bongat bayri ha siyodad nin Ipiso no alwan kateng ha intiron probinsyan Asya. ²⁷ Ha pangyayari ya habayti ay alwan bongat kapanikapan tamo ya ma-lihan kowinta, no alwan maka kateng bali nin andiyosen ya babayi ya an-ingaten Diyana ay ma-lihan kowinta. No magka-ombayro ay ma-lihan rispito ya tawtawo koni Diyana ya anhambawan nin tawtawo ha probinsyan Asya boy ha kaganawan dogal bayri ha babon lotà.”

²⁸ Hin nalengè bayti nin hatoy kawkalamowan ni Dimitriyo nin ampagtrabaho ay masyado hilan namahang. Imbo-angaw lay, “Makapangyariyan,” wanla, “hi Diyana ya anhambawan nawen nin tawtaga Ipiso.” ²⁹ Antimano, hay kaganawan tawo bayro ha siyodad nin Ipiso ay nagkagolo. Hi Gayò boy hi Aristarko ya taga probinsyan Masidonya ay anti bayro hin habayto ta kalamo hila ni Pablo nin antomalà. Hila ay dinawohong nin hatoy tawtawo nin gintan ha plasa ya pamititiponan nin tawtaga Ipiso. ³⁰ Labay dayi ni Pablo nin mako bayro ta kailgowen na baytoy tawtawo, piro agya pinaya-gan nin hatoy ampipantompel ha Pangino-on. ³¹ Kateng aw-amigo ni Pablo ya ongnoy opisyalis bayro ha probinsyan Asya ay namagtan pabalità kona ya agya pakit do ha plasa ya ma-in ampag-golo. ³² Hatoy tawtawoy ampipagkagolo ay ahè

antonggen mambo-angaw. Alwan pariparihoy halità ya an-ibo-angaw la, ta kalak-an konla ay ahè magtandà no antà anti hila bayro nin ampititipon.³³ Hi Aliandro ya miha ha Hawhodiyo ay intolak nin kawkapariho nan Hodiyo nin mako ha arapan nin hatoy kalak-an. Hiya ay nagmostra ha tawtawo nin pakatinek emen na ma-ipalinaw konla ya hiya boy kawkalamowan na ay ayin kasalanan ha ampangyari.³⁴ Piro hin natanda-an nin hatoy tawtawoy nititipon bayro ya hi Aliandro ay Hodiyo ay sabaysabay hilan nambo-angaw nin ombayri: "Makapang-yariyan," wanla, "hi Diyana ya anhambawan nawen bayri ha Ipiso." Sigisigi ya pangibolangaw la nin habayto anggan na-abot nin mangalloway oras.

³⁵ Hay pamibobo-angaw la ay napatinek nin sikritaryo nin habaytoy siyodad, biha na hinalitità konla ya ombayri: "Hikawoy kapara kon ampa-iri bayri ha Ipiso, tandà nin kaganawan tawo ha ayri paman ya dogal ya an-asiwa-en tamon mahampat ya bali ni Diyana ya anhambawan tamo. Katanda-an et nin kaganawan ya an-asiwa-en tamon mahampat ya ribolto ya na-ibat ha langit, hatoy riboltoy kawangis ni Diyana. ³⁶ Habayti ay ahè ma-arì pabongkoken nin maski hinoy tawo. Kayà pakatinek kawo, boy agkawo magpabigla-biglà nin manggawà nin maskianya. ³⁷ Habayti ya loway tawo ya gintan moyo bayri ay ahè nanakaw nin anyaman ya bagay ha bali ni Diyana ya anhambawan tamo, boy aghila naghilità nin mala-et ya kontra kona. ³⁸ No hi Dimitriyo boy kawkalamowan nan

magtatarabaho ay ma-in bara-nan nin mangidi-manda nin maski hino ay ma-in hosgado ya dapat lan lakwen, boy ma-in bayro nin mangama-in katongkolan. Bayro ay ma-ari magdimanda ya maski hino. ³⁹ Piro no ma-in kawo et nin kanayon ya labay nin ihombong ay ka-ilangan pi-i-ilgowan nin kalak-an. ⁴⁰ Alwan mahampat ya mangyari kontamo no ma-in mangiriklamo kontamo ha gobirno nin banà ha kagolowan bayri hapa-eg. Ayin tamon maganday rason ya ma-itobay konla.” ⁴¹ Hin nayarì nin naghalità baytoy sikritaryo ay pina-orong naynay tawtawo.

20

Hay pamako nili Pablo ha probinsyan Masidonyaboy ha probinsyan Akaya

¹ Hin nayarì baytoy kagolowan bayro ha siyodad nin Ipiso ay impa-ingat ni Pablo ya ampiantompel ha Pangino-on ta pinakhaw nay nakem la, biha ya napatawo konla nin mako ha probinsyan Masidonya. ² Balang dogal ya angkaranan na ay malakè ya an-i-arat nay pamakhaw nakem nin ampiantompel ha Pangino-on. Hapa-eg, ni-abot ya ha probinsyan Akaya. ³ Nanatili ya bayro nin tatloy bowan biha ya dayi homakay ha barko nin magpalakon probinsyan Sirya. Piro hin natanda-an na ya hiya ay labay patyen nin kawkapariho nan Hodiyò ya ahè antompel ha Pangino-on ay nagdisisyon yan magbira nin magdaan ha probinsyan Masidonya. ⁴ Hay nakilako koni Pablo ya taga Biriya ay hi Sopatro ya anak ni Piryo. Hay tawtaga Tisalonika itaman

ya nakilako ay hi Aristarko boy hi Sigondo. Nakilako simpri hi Gayò ya taga Dirbi, kateng hi Timotiyo, Tikiko, boy hi Tropimo ya tawtaga Asya. ⁵⁻⁶ Hiko itaman hi Lokas ya nanolat nin habayti ay hinakbat ni Pablo ha siyodad nin Pilipos. Hatoy pitoy lalaki ya nakilako koni Pablo ay na-oná ha siyodad nin Trowas ta bayro la kayi nin inantì. Hikayi balè ay nanatili bayro ha siyodad nin Pilipos anggan nayari ya Pistan pamangan tinapay ya ayin pampalbag. Hapa-eg, hinomakay kayi ha barko nin nagpalako ha siyodad nin Trowas. Limay allo nin pinowayon barko biha kayi ni-abot. Hikayi kateng hatoy pitoy kalamowan nawen ay nanatili bayro ha Trowas nin pitoy allo.

Hay panibaw ni Pablo ha siyodad nin Trowas

⁷ Hapa-eg, hin lomateng ya allon Dominggo ay nititipon kayi ya kaganawan ampiantompel ha Pangino-on, ta gaw-en nawen baytoy pamangan tinapay ya pamanemteman nin pagkamati ni Apo Hisos. Banà ta labay ni Pablo nin mog-alih nin ika-ibokah ay nangaral ya ha tawtawo anggan botlay yabi. ⁸ Ha tag-ay bali ya kowartoy pinititiponan nawen ay malakè ya kingki ya pinaghilag nawen. ⁹ Bayro ay ma-in malagò ya lalaki ya nagngalan Iyotiko ya ampiknò ha pasamano nin dorwangan. Banà ha kaboyutan pangaral ni Pablo, hi Iyotiko ay nakakatonggà anggan hiya ay talagan nakakatoloy. Hapa-eg, narabò ya nin pa-ibat ha ikatlon grado angga ha lotà. Hin nilako la yan kinwa, hiya ay nati ana. ¹⁰ Nona-oy hi Pablo ta nilokoban na

hi Iyotiko nin tinakeh, biha na hinalitâ do ha tawtawo, “Agkawo,” wana, “mahlak ta nabiyyay yan oman.” ¹¹ Hapa-eg hi Pablo ay nolì ana et ha tag-ay bali ta nilalamo kayin nangan tinapay ya pamanemteman nawen nin pagkamati ni Apo Hisos. Hin nayari kayin nangan ay insigi ni Pablo ya panonorò na anggan hinomilà ya allo biha kayi nog-alih. ¹² Hi Iyotiko ay angkabiyay ana ya in-orong la ha bali na. Banà ha pangabiyay nan oman, hila ay masyadon nilomiga.

Hin nog-alih hi Pablo ha siyodad nin Trowasay nako ya ha siyodad nin Milito

¹³ Hapa-eg hikayi ay hinomakay ha barko nin nagpalako ha siyodad nin Ason, ta bayro nawen iħakay hi Pablo ya nagdaan ha lakatan ya nowakon hinomakbat bayro. Ombayri ya gi-nawà nawen ta ombayro ya imbibilin na. ¹⁴ Kayà hin nangapipikit kayina bayro ay hinomakay yaynan kalamo nawen nin nako ha banowan Mitilini. ¹⁵ Ika-ibokah, nog-alih kayi bayro boy ni-abot kayi ha eteb islan Kiyo. Homonoy allo ay niparaan kayi ha islan Samos, biha homonoyna et ya allo ay ni-abot kayi ana ha siyodad nin Milito. ¹⁶ Agkayi nagdaan ha siyodad nin Ipiso ta ahè labay ni Pablo nin maboyotan kayi ha probinsyan Asya. Ampag-aporah ya ta labay nan mi-abot kayi ha siyodad nin Hirosalim biha Pistan Pintikostis.

Hi Pablo ay napatawo ha ampipama-alàha ampipantompel ha Pangino-onha siyodad nin Ipiso

¹⁷ Hapa-eg, hin ni-abot kayi ha siyodad nin Milito, hi Pablo ay namagtan pabalità ha ampipama-alà ha ampiantompel ha Pangino-on ha siyodad nin Ipiso ya hila ay homakbat kona ha siyodad nin Milito. ¹⁸ Kayà hin nangapipikit kayi ay hinalità ni Pablo konla, “Tandà moyo,” wana, “no pangnoy pamakilamo ko komoyo pa-ibat hin primiro kon nilomateng bayri ha probinsyan Asya. ¹⁹ Tandà moyo et ya ha pagsisirbi ko ha Pangino-on ay ampagmaka-aypà akon nakem boy ampanangih maski masyadoy panonobok kongko ya ginawà nin Kawkahodiyo ko ya ampanangkà nin mamati kongko. ²⁰ Tandà moyo simpri ya agko ampag-alangan nin mangaral komoyo nin maski anyay bagay ya ikahampat moyo. Antoro-an katawo ha arapan nin kalakan tawo boy anlakwen katawon toro-an ha bawbinali moyo. ²¹ Hay an-ipakatoro-torò ko ha Kawkahodiyo ko boy ha alwan Hawhodiyo ay dapat hilan pakarani ha Diyos boy paghehean lay kawkasalan la, ta tompel hila koni Pangino-on Hisos.

²² “Ha panhohomonol ko ha an-ipanogò kongko nin Ispirito nin Diyos ay mako ko ha siyodad nin Hirosalim ya agko tandà no anyay mangyari kongko bayro. ²³ Hay tandà kon bongat, balang siyodad ya lakwen ko ay an-ipatandà kongko nin Ispirito nin Diyos ya hiko ay mapiriso boy kawkadya-dya-an ya an-arapen ko. ²⁴ Piro agko ampa-alaga-an ya biyay ko. Labay kon mayari ya impahimalà kongko ni Pangino-on Hisos, hatoy pang-arat nin Mahampat ya Balità ya tongkol ha kahampatan ingangalo nin

Diyos.

²⁵ “Angga hapa-eg ay antomalà akon mangiaral komoyo nin tongkol ha pamomo-on nin Diyos. Piro hapa-eg ha mog-alih ako bayri komoyo ay agmoyo koyna makit oman. ²⁶ Kayà anhalita-en ko komoyo hapa-eg ya no hinoman komoyo ya mipalako ha impirno ay alwa koynan kasalanan, ²⁷ ta agko nagkolang ha pangibalità ko komoyo nin kalabayan nin Diyos para komoyo. ²⁸ I-atap moyoy sarili moyo kateng kaganawan ampipantompel ha Pangino-on, ta hikawo ya pinili nin Ispirito nin Diyos nin mangasiwà konla. Asiwa-en moyo ya gropo nin ampipantompel ha Diyos, ta mismon Anak nin Diyos ya hi Apo Hisos ay nantolò ya dayà ha pangakò na nin kawkasalanan la ta hila ay pag-ikon nin Diyos. ²⁹ Tandà ko ya no ayin akoya bayri ay ma-in mangabongkok ya tawtawoy mako komoyo. Hila ay bilang tawtigri ya manirà komoyo ta hay intinsyon la ay alien lay pantotompel moyo ha Pangino-on. ³⁰ Mismon bayri komoyo ma-ibat ya tawtawoy magtotol nin kabongkokan. Agla itorò ya kaptegan ta labay lan ayonan hila nin kanayon ya ampipantompel ha Pangino-on. ³¹ Kayà mag-atap kawo emen agla kawo maloko. Ihipen moyo ya ha lo-ob nin tatloy ta-on ay allo yabi katawon antoro-an boy ampanangih ako banà ta labay ko nin hikawo ay homonol koni Apo Hisos.

³² “Hapa-eg ay an-ipahimalà katawo ha Diyos boy ha Halità nay makapatibay nin pantotompel moyo. Ha kahampatan ingangalo na ay biyan

na kawo nin bawbagay ya para ha tawtawoy pinili na. ³³ Agko ampangamkam nin kowalta, gintò, o dawdolo ya ikon nin hinoman ya tawo. ³⁴ Mismon hikawo ya magtandà nin an-itrabaho koy sarili kon gamet para ha sarili kon pawpanganga-ilangan boy emen ako makatambay ha pawpanganga-ilangan nin kawkalamowan ko. ³⁵ An-ipakit ko komoyo ya alimbawà ya dapat moyon towaren. Ha ombayro ay makatambay tamo ha manga-irap. Ahè angka-alih ha nakem ko baytoy hinalità ni Pangino-on Hisos ya ombayri: ‘Mas maliga ya tawoy ampambi kisa tawoy ampananggap.’ ”

³⁶ Hin nayarì naghalià hi Pablo ay nanalimokod ya kateng hatoy ampipama-alà ha ampi-pantompel ha Pangino-on ta nanalangin ya. ³⁷ Hapa-eg, nanangih hilay kaganawan, biha la tinakeh hi Pablo boy inalekan. ³⁸ Masyadoy kalele-an la banà do ha hinalità konla ni Pablo ya agla yayna makit nin oman. Hapa-eg, in-atel la ya ha barko ya hakyen na.

21

Hili Pablo ay nako ha siyodad nin Hirosalim

¹ Hin nakapatawo kayi konla ay hinomakay kayi ha barko nin nagdiritso ha islan Kos. Homonoy allo ay ni-abot kayi ha islan Rodas, biha kayi nako ha banowan Patara. ² Hin ni-abot kayi bayro ay nakakit kayi nin barko ya mako ha probinsyan Pinisyá. Hinomakay kayi ta nanigè ana. ³ Ha pamowayo nin barko ya hinakyan nawen ay angkatamolawan nawen ya islan Sipri

ha bandan oki nawen, piro nagdiritso kayi nin nagpalako ha probinsyan Sirya. Lomateng ha siyodad nin Tiro ay nagtegen ya barko ta mangi-aypà nin kawkarga. Hapa-eg, nilomombah kayi. ⁴ Bayro ay nakakit kayi nin ongnoy antompel ha Pangino-on ya pinakihanda-an nawen nin pitoy allo. Impanakem konla nin Ispirito nin Diyos ya ma-in mangyari koni Pablo ha siyodad nin Hirosalim; kayà binawalan la yan mako bayro. ⁵ Piro hin na-abot ya ikapiton allo ay mog-alih kayina. Kaganawan lalaki ya ampi pantompel ha Pangino-on kalamoy aw-ahawa la boy aw-anak la ay nakilakon nangi-atel konnawen ha likol nin siyodad angga ha ambay dagat. Bayro ay nanalimokod kayi ta nanalangin. ⁶ Hapa-eg, napatawo kayi konla; hinomakay kayi ha barko; hila balè ay norong ana.

⁷ Pa-ibat bayro ha siyodad nin Tiro ay nagpatoloy kayi ha biyahi nawen anggan ni-abot ha siyodad nin Tolimayda. Bayro nawen kinomosta ya pawpatel ha Pangino-on boy bayro kayi natili nin mihay yabi. ⁸ Hinomonoy allo ay nagpatoloy kayi ha paninigè nawen anggan ni-abot kayi ha siyodad nin Sisarya. Nakihandà kayi ha bali ni Pilipi ya mangi-aryl nin Mahampat ya Balità. Hiya ay miha ha pitoy lalaki ya pinili hin hato ha siyodad nin Hirosalim nin manambay ha aw-alagad ni Apo Hisos. ⁹ Hi Pilipi ay ma-in apat ya anak ya dalagay mawmanonorò. Hay an-itorò la ay an-ipanakem konla nin Ispirito nin Diyos.

¹⁰ Peleg nawen bayro nin ongnoy allo ay nilomateng ya mihay propita ya nagngalan Agabo ya

na-ibat ha probinsyan Hodiya. ¹¹ Nilako na kayin tinibaw. Hapa-eg, kinwa nay tagkeh ni Pablo ta binalol nay sarili nan bitih boy gamet biha na hinalità ya impahalità kona nin Ispirito nin Diyos ya ombayri: “Hay ma-in ikon nin habayti ya tagkeh ay balolen nin Hawhodiyo ha siyodad nin Hirosalim nin bilang ombayri, biha la ya igwà ha gamet nin alwan Hawhodiyo.”

¹² Hin nalengè nawen baytoy hinalità ni Agabo, hikayi boy hatoy kanayon ya taga bayro ya ampi-pantompel ha Pangino-on ay naki-ilgo koni Pablo nin agnayna itoley ya pamako na ha siyodad nin Hirosalim. ¹³ Piro hinalità konnawen ni Pablo, “Antà,” wana, “nin ampanangih kawo? Ampakapeyen moyoy nakem ko. Nakahandà ako, alwan bongat balolen no alwan maskin patyen ha siyodad nin Hirosalim alang-alang ha ngalan ni Pangino-on Hisos.” ¹⁴ Banà ta ahè paha-ad hi Pablo ay integen nawen ana ya pamawal kona. Hay hinalità nawen tana ay “Mangyari ya kalabayan nin Pangino-on.”

¹⁵ Nalabah ya ongnoy allo ay naghanda kayi ta nanigè kayi nin nako ha siyodad nin Hirosalim. ¹⁶ Hay ongnoy ampi-pantompel ha Pangino-on ya taga bayro ha Sisarya ay nakilako konnawen, ta in-atel la kayi ha bali ni Mason ya pakihanda-an nawen. Hi Mason ay taga islan Sipri boy hiya ay naboyot anan tinompel ha Pangino-on.

*Hay pawpangayayari hin nilomateng hi
Pabloha siyodad nin Hirosalim*

¹⁷ Hin ni-abot kayi ha siyodad nin Hirosalim, hay pawpatel ha Pangino-on bayro ay maligan

nananggap konnawen. ¹⁸ Ika-ibokah, hikayi nili Pablo ay nako koni Santiyago. Kaganawan ampipama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on ay anti bayron ampititipon. ¹⁹ Kinomosta hila ni Pablo biha na imbalità konla ya kaganawan nangyari ya impagawà kona nin Diyos ha alwan Hawhodiyo.

²⁰ Hin nalengè la bayto, hila ay namori ha Diyos. Hapa-eg, hinalità la koni Pablo, ya wanla, "Tandà mo, patel, ya liboliboy Kahodiyo tamo ya tinompel ha Pangino-on, piro ampakahonol-honolen la et ya kawkapanogo-an ya inggawà kontamo ni Moysis. ²¹ Hapa-eg, nabalita-an la ya an-itorò mo ha kaganawan Hodiyø ya ampa-iri ha dawdogal nin alwan Hodiyø ya aghilayna nin homonol ha kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis. An-itorò mo et kano ya hay aw-anak la ay agana mistil toli-en, boy aghila homonol ha kawka-ogali-an tamon Hawhodiyo. ²² Anya," wanla, "ya gaw-en tamo hapa-eg emen la matanda-an ya hay nabalita-an la ay alwan peteg. Sigoradon matanda-an la ya hika ay nakalateng. ²³ Hay mahampat ay honolen mo bayti ya ibalità nawen komo. Bayri ay ma-in apat ya lalaki ya nagpangakò ha Diyos. ²⁴ Makilako ka konla emen ka makapakilamo konla ha ka-ogali-an lay paglilinis boy hika ya mamayad nin gawgastos la. Hapa-eg, pa-orog hilayna. Ha ombayro ay matanda-an nin kaganawan ya hay nabalita-an la ya tongkol komo ay alwan peteg, ta mismon hika ay anhomonol ha kawkapanogo-an ni Moysis. ²⁵ Hay tongkol itaman ha alwan

Hawhodiyo ya ampipantompel ha Pangino-on ay hinolatan nawen ana. Hinalità nawen konla ya aghila mangan nin pamamangan ya indolog ha alwan peteg diyos, boy aghila mangnà nin dayà boy ayop ya pinatin binikhe. Aghila simpri nin mamabayi o makilalaki.”

²⁶ Ika-ibokah, gintan ni Pablo baytoy apat ya lalaki ta ginawà lay paglilinis. Hapa-eg, nilomo-ob hila ha bali nin Diyos, ta impatandà la ya ma-in hila et nin pitoy alloy paglilinis angga ha mabot ya allo ya balang miha konla ay magpati nin ayop ya ma-idolog, kaptegan nin hay pangakò la ay natopad ana.

Hi Pablo ay dinakep ha lo-ob bali nin Diyos

²⁷ Hapa-eg, hin maraninan malabah baytoy pitoy allo ya paglilinis nili Pablo, ma-in ongnoy Hodiyò ya taga Asya ya nakakit koni Pablo bayro ha lo-ob bali nin Diyos. Pinapahang lay kalak-an tawo ta pagkatambay la nin mandakep koni Pablo. ²⁸ Kaya imbolyaw la ya ombayri: “Kawkapara nawen inalalak ni Israyil, tambayan moyo kayi. Hiya bayti ya tawo ya ampako ha kaganawan dogal nin manorò nin kontra kontamon aw-inalalak ni Israyil, boy kontra ha kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis. Ampanorò ya et nin kontra bayri ha bali nin Diyos, boy andemekan na bayti ta inlo-ob na bayri ya tawtawoy alwan Hodiyò.” ²⁹ (Ombayri ya hinalità la ta nakit la hi Tropimo ya taga Ipiso bayro ha siyodad nin Hirosalim nin kalamo ni Pablo. Kayà andap la no gintan ni Pablo hi Tropimo bayro ha bali nin Diyos.)

³⁰ Hapa-eg, halos kaganawan tawo bayro ha siyodad nin Hirosalim ay nagkagolo. Kayà hi Pablo ya anti bayro ha lo-ob bali nin Diyos ay pinowayo lan dinawohong, biha la ya pinaggoloygoloy nin inlikol bayro ha bali nin Diyos. Antimano, inharà lay polta nin hatoy bali nin Diyos. ³¹ Labay la dayi nin patyen hi Pablo piro ma-in nakon naghombong ha koronil nin hawhondalò nin taga Roma nin hay tawtawo ha siyodad nin Hirosalim ay ampipaggolo. ³² Antimano, nanigè baytoy koronil kalamo na ya ongnoy opisyal boy ongnoy hondalò ta nako hila bayro ha ampipaggolo. Hin nakit nin hatoy tawtawo ya anlomateng baytoy koronil kateng hawhondalò na ay integen lay pamogbog la koni Pablo.

³³ Napakarani baytoy koronil ta dinakep na hi Pablo biha na immanda ya hi Pablo ay balolen nin loway tikalà. Hapa-eg, pinastang nay tawtawo no hino hi Pablo boy no anyay ginawà na. ³⁴ Hay an-ibolyaw nin tawtawo ay alwan paripariho. Banà ha kagolowan ay ahè ma-intindiyán nin hatoy koronil no anyay nangyari. Kayà minandawan nay tawtawowan na nin gitan hi Pablo ha kowartil. ³⁵ Hin ni-abot hila ha aran nin kowartil, hi Pablo ay hinapwat nin hawhondalò ta labay yan ayowen nin hatoy tawtawoy masyadon ampamayani. ³⁶ Hinomono hilay kaganawan ta an-ibolyaw lay, “Patyen ya!”

Indipinsa ni Pablo ya sarili na

³⁷ Hin ilo-ob layna hi Pablo do ha kowartil ay nakitol ya do ha koronil ha halità nin Grigo, ya

wana, “Ma-in ako dayin labay halita-en komo; ma-ari nayı?”

Tinombay baytoy koronil, ya wana, “Tandà mo awod maghalitâ nin halitâ Grigo! ³⁸ Alwa nayı nin hika baytoy taga Ihipto ya nanagyat nin apat ya libo katawo ta paglamo mo nin mako ha powiray dogal ta lomaban ha gobirno?”

³⁹ Tinombay hi Pablo, “Hiko ay Hodiyò ya taga Tarso ha probinsyan Silisya. Hay siyodad nin Tarso ya pina-iriyen ko ay alwan basta siyodad. Hapa-eg, an-awoken ko komo ya payagan mo ko nin maki-ilgo bayri ha tawtawo.”

⁴⁰ Hi Pablo ay pinayagan nin hatoy koronil. Kayà hi Pablo ay nireng do ha aran nin kowartil, biha na minostrawan ya tawtawo nin pakatinek. Hin matinek hilayna, hi Pablo ay naghalitâ konla nin Hibriyo ya halitâ nin Hawhodiyo, ya wana,

22

¹ “Mawmato-antawo ko boy pawpatel, leng-en moyo bayti ya halita-en ko ya pangidipinsa ko nin sarili ko komoyo.” ² Hin nalengè nin hatoy Hawhodiyo ya hi Pablo ay ampaghalitâ nin sarili lan halitâ ay lalò hilan tinominek. Hapa-eg, insigi ni Pablo ya paghalitâ na.

³ “Hiko,” wana, “ay Hodiyò ya in-anak ha siyodad nin Tarso ha probinsyan Silisya, piro hinomlay ako bayri ha siyodad nin Hirosalim. Natotowan kon mahampat ya intorò kongko ni Gamalil ya tongkol ha panhohomonol ha

kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis ya hinonol itaman nin kawka-apo-apowan tamo. Matibolos ya nakem ko ha Diyos nin bilang komoyon anti bayri hapa-eg allo. ⁴ Hin hato ay pinadya-dya-an koy ampipantompel koni Apo Hisos, boy hay kanayon ay pinati ko. Dinakep koy lawlalaki boy bawbabayi ta inggawà ko hila ha pirisowan. ⁵ Hay pinakapo-on nin pawparì boy Hawhodiyoy ampipamo-on ya makapapteg nin hiko ay ampaghalità nin kaptegan. Hin tinanggap koy hawholat ya na-ibat konla ya para ha Kawkahodiyo ko ya ampa-iri ha siyodad nin Damasko ay nanigè akon mako bayro, ta dakpen ko baytoy tawtawoy ampipantompel koni Apo Hisos biha ko hila ibira ha siyodad nin Hirosalim ta parosawan.”

Imbalità ni Pablo no pangno ya binayo ni Apo Hisos

⁶ “Hapa-eg,” wana et ni Pablo, “hin magayna mi-ogtoy allo, peleg kon andomani ha siyodad nin Damasko ay biglà akon napalibotan nin masyadoy kahawangan ya nangibat ha langit. ⁷ Hapa-eg, natomba ko ha lotà, boy nakalengè ako nin bosis ya naghalità kongko nin ombayri: ‘Sawlo, Sawlo,’ wana, ‘antà ampadya-dya-an mo ko?’ ⁸ Tinombay ako, ‘Hino ka, Pangino-on?’ wangko. ‘Hiko,’ wana, ‘hi Hisos ya taga Nasarit ya ampadya-dya-an mo.’ ⁹ Hatoy hawang ay nakit nin kawkalamo ko, piro agla nalengè baytoy bosis ya naghalità kongko. ¹⁰ Hapa-eg, nagpastang ako ya wangko, ‘Anyay gaw-en ko, Pangino-on?’ Tinombay kongkoy Pangino-on,

ya wana, ‘Mireng ka ta mako ka ha siyodad nin Damasko. Bayro ay ipatandà komo ya kaganawan nin ipagawà komo nin Diyos.’ ¹¹ Hapageg, banà do ha masyadoy hawang ay nabowag ako. Kayà inakay akoyna nin kawkalamo ko nin gintan ha siyodad nin Damasko.

¹² “Bayro ay ma-in mihay lalaki ya nagngalan Ananyas. Hiya ay tapat nin anhomonol ha kaganawan kawkapanogo-an tamo, boy an-igalang ya nin kaganawan Hodiyo ya ampa-iri bayro ha siyodad nin Damasko. ¹³ Nilako na kon tinibaw ta hinalità na kongko, ya wana, ‘Sawlo, patel ko, makakit kan oman.’ Hin habayto et oras ay nakit ko ya ta ampakakit akoyna. ¹⁴ Insigi nay paghalità na kongko, ‘Hin hato et,’ wana, ‘ay pinili kayna nin Diyos ya pinahimala-an nin kawka-apo-apowan tamo emen mo matanda-an ya kalabayan na. Pinili na ka emen mo makit boy malengè ya Magsisirbi na ya ayin kapintasan. ¹⁵ Ginawà na bayti ta hika ya mamapteg ha kaganawan tawo nin tongkol koni Apo Hisos no anyay nakit mo boy no anyay nalengè mo. ¹⁶ Kayà hapa-eg ay anya et ya an-anti-en mo? Mireng ka ta mako kan pabinyag. Domawat ka ha ngalan nin Pangino-on emen ka malinisan ha kawkasalan mo.’ ”

Hinalità ni Pablo no pangno ya inhogò nin mangaralha tawtawoy alwan Hodiyo

¹⁷ Insigi ni Pablo ya paghalità na, ya wana, “Hin nagbira ko ha siyodad nin Hirosalim ay nako ko ha bali nin Diyos ta manalangin. Mintras ampanalangin ako ay napakit kongko.

¹⁸ Hi Pangino-on Hisos ya naghalità kongko, ya wana, ‘Manandalì kan mog-alih bayri ha Hiroslim, ta agla pinto-owen ya pamapteg mo nin tongkol kongko.’ ¹⁹ Piro hinalità ko, ‘Pangino-on,’ wangko, ‘tandà nin kaganawan tawo ya ampako ko ha hawhimba-an nawen nin Hawhodiyo, ta andakpen ko boy ambogbogen baytoy ampi-pantompel komo. ²⁰ Hin pinati la hi Istiban ya ampamapteg nin tongkol komo ay anti ko bayro nin ampamantay boy miha ko ha kakampi la. Hikoy ampangasikaso nin aw-alimenmen la mintras ampatyen la ya.’ ²¹ Piro hinalità kongko nin Pangino-on, ‘Manigè ka,’ wana, ‘ta ihogò katan mangi-arat halità ko ha tawtawoy alwan Hodiyò ya ampa-iri ha mangarayò ya dawdogal.’ ”

²² Hapa-eg, ahè labay leng-en nin Hawhodiyo baytoy hinalità ni Pablo ya tongkol ha pangan-garal na ha alwan Hawhodiyo. Kayà nambo-angaw hila, ya wanla, “Patyen ya! Alwa yan dapat biyayen!” ²³ Mintras ampipambo-angaw hila ay an-iwawasiwas lay dawdolo la boy am-pangihabwag hila nin gabok ha tag-ay banà ha kapahangan la. ²⁴ Hapa-eg, immanda nin hatoy koronil ha hawhondalò na ya hi Pablo ay ipahok ha kowartil. Immanda na et ya barogen hi Pablo emen na ibalità ya bara-nan no antà ombayro ya an-ibolyaw nin tawtawo. ²⁵ Hin na-ibalol la hi Pablo ta barogen la yayna ay hinalità na do ha kapitan nin hawhondalò ya anti bayron ampireng, “Tama nayì ha layih ya hay mihay Romano ay barogen maski ahè et binista emen

makit no ma-in yan kasalanan?”

²⁶ Hin nalengè bayto nin hatoy kapitan ay nako ya do ha koronil ta hinalità na kona, ya wana, “Anyay anggaw-en mo? Haba-in ya tawo ay mihay Romano.”

²⁷ Hapa-eg hatoy koronil ay nako koni Pablo ta pinastang na ya, “Peteg nayı,” wana, “nin miha kay Romano?”

“Awò,” wani Pablo.

²⁸ Hinalità nin hatoy koronil, “Hiko,” wana, “ay nag-in Romano ta malhay ya alagà ya imbayad ko.”

“Hiko balè,” wani Pablo, “ay Romano pa-ibat hin in-anak.”

²⁹ Antimano, hatoy mag-imbistiga dayi koni Pablo ay nipampog-alih. Kateng hatoy koronil ay nalimo hin natanda-an na ya hi Pablo ay mihay Romano ya impabalol na.

*Hi Pablo ay in-arap ha Hawhodiyoy
ampipamo-on*

³⁰ Labay matanda-an nin hatoy koronil no anya talagay bara-nan ta hi Pablo ay an-iriklamo nin Hawhodiyo. Kayà ika-ibokah ay impakalag nay tawtikalà ya pinamalol koni Pablo, biha na pinatipon ya pawpo-on nin pawparì boy kaganawan Hodiyoy ampipamo-on, biha na kinwa hi Pablo ta in-arap na ya konla.

23

¹ Tinegtek ni Pablo baytoy Hawhodiyoy ampipamo-on, biha ya naghalià, ya wana, “Pawpatel ko, pirmin mahampat ya nakem ko ha arapan nin Diyos.” ² Hapa-eg hi Ananyas

ya pinakapo-on nin pawparì ay nagmanda do ha tawtawoy anti ha dani ni Pablo nin manampal bebey ni Pablo. ³ Hinalità ni Pablo koni Ananyas, ya wana, “Hikay magkakanwari, sigoradon tampalen ka nin Diyos! Ampiknò ka bahen nin manosga kongko kompormi ha kawkapanogo-an, piro mismon hika ay anlomabag ha kawkapanogo-an ta an-ipatampal mo ko.”

⁴ Hinalità nin hatoy ampipampireng ha dani ni Pablo, “Antà angkaregdegan mon insoltownen ya pinakapo-on nin pawparì ya ampagsirbi ha Diyos?”

⁵ Tinombay hi Pablo, “Pawpatel ko,” wana, “agko tandà ya hiya ya pinakapo-on nin pawparì. No tandà ko ay agko naghalità nin ombayro ta hay nakaholat ha Halità nin Diyos ay ombayri: ‘Agka maghalità nin mala-et ha ampamo-on ha tawtawo mo.’ ”

⁶ Tandà ni Pablo ya hay kanayon ya anti bayro ay Sawsadosiyo boy hay kanayon ay Pawparisiyo. Kayà impakakhaw ni Pablo ya bosis nan naghalità do ha ampipamo-on, ya wana, “Pawpatel ko, hiko ay Parisiyo ta Parisiyo ya tatay ko. Anti ko bayri nin ambistawen banà ta hiko ay ampinto-o nin hay nikati ay mabiyyay oman.”

⁷ Hin hinalità bayto ni Pablo ya ombayro, hay Pawparisiyo boy Sawsadosiyo ay nangapididiskosyon; kayà hay gropo ay napi-atag. ⁸ (Hay Sawsadosiyo ay ahè ampinto-o nin hay nikati ay mabiyyay oman. Aghila simpri ampinto-o nin ma-in aw-anghil boy ma-in aw-ispirito. Piro

kaganawan nin habayti ay ampinto-owen nin Pawparisiyo.) ⁹ Hay pamibobonghaw la ay lalò hinomkaw. Kayà hay anti bayro ya ongnoy mangitorò nin kawkapanogo-an ya Pawparisiyo ay nireng ta nanombalang, ya wanla, “Ayin kayin makit ya kamali-an nin habayti ya tawo. Maka talagan ma-in nin ispirito o anghil ya naghalità kona.”

¹⁰ Anlomalò ya pamididiskosyon nin hatoy tawtawo; kayà nalimo baytoy koronil, ta hi Pablo ay makhitan no pi-a-ayowan la yan kowen. Hay ginawà nin hatoy koronil ay minandawan nay hawhondalò na nin mako do ha gropo ta kowen hi Pablo konla nin gitan ha lo-ob nin kowartil.

¹¹ Hin yabi ana, hay Pangino-on ay ampireng ha dani ni Pablo nin naghalità, ya wana, “Hokawen moy nakem mo ta no pangno mo ko pinaptegan ha tawtawo bayri ha siyodad nin Hirosalim ay ombayro simpri ya gaw-en mo ha siyodad nin Roma.”

Hi Pablo ay pinagtangka-an patyen

¹² Kinabayombokahan nin homonoy allo ay ma-in ongnoy Hodijo ya nititipon ta amplanowen lan patyen hi Pablo. Hila ay naghompa nin ahè mangan o minom anggan agla ya mapati. ¹³ Habayti ya ampagplano nin mamati kona ay ma-igit apatapò ya lalaki. ¹⁴ Hapa-eg, nako hila ha pawpo-on nin pawparì boy ha mawmato-ay mangama-in katongkolan, ta hinalità la, ya wanla, “Hikayi ay naghompa nin nagpangakò nin ahè mangan nin maski anya anggan agnawen mapati hi Pablo. ¹⁵ Kaya

hikawo, kateng kaganawan ampipamo-on ay mamagtan halità ha koronil nin gitan na bayri hi Pablo ta pakapastangen moyo ya nin tongkol ha ginawà na, piro biha ya mi-abot bayri ay harangen nawen ya ha daan ta patyen.”

¹⁶ Hapa-eg hay tangkà la ay nabalita-an nin ka-anakan ni Pablo ya anak nin Patel nay babayi. Kayà nako ya ha lo-ob nin kowartil ta naghom-bong koni Pablo. ¹⁷ Hay ginawà ni Pablo ay iningat nay miha ha aw-opisyal ta hinalità na, ya wana, “Gitan mo bayti ya malagò ya lalaki ha koronil ta ma-in yan ibalità kona.”

¹⁸ Kayà hatoy malagò ya lalaki ya ka-anakan ni Pablo ay gintan nin hatoy kapitan ha koronil boy hinalità na kona, ya wana, “Hi Pablo ya piriso ay naghaliità kongko nin habayti ya malagò ya lalaki ay gitan ko komo ta ma-in yan ibalità komo.”

¹⁹ Hapa-eg hatoy malagò ya lalaki ay inakay nin hatoy koronil ta napa-alilih hila, biha na ya pinastang, ya wana, “Anyay ibalità mo kongko?”

²⁰ Hinalità nin hatoy malagò ya lalaki, ya wana, “Nangapisosondo-an nin Kawkahodiyo ko ya ampipamo-on ya nobokah ay awoken la komo nin hi Pablo ya kamato-antawowan ko ay i-arap ha Hawhodiyoy mangama-in katongkolan. Hila ay magkakanwari nin hi Pablo ay pakapapastangen la. ²¹ Piro agka minto-o konla ta habayto ay kaparanan lan bongat. Ma-in ma-igit nin apatapò ya lalaki ya magtagò nin mangabang kona. Naghompà hilay kaganawan nin ahè mangan boy ahè minom anggan agla ya mapati.

Hapa-eg ay handà hilayna; an-anti-en lan bongat ya disisyon mo.”

²² Hinalità nin hatoy koronil do ha ka-anakan ni Pablo, “Agmo,” wana, “halita-en ha hinoman ya imbalità mo kongko bayti.” Hapa-eg, pina-alih nayna baytoy malagò ya lalaki.

Hi Pablo ay impagtan koni Gobinador Pilih

²³ Hapa-eg hatoy koronil ay nangingat nin lowa ha aw-opisyal na ta minandawan na, ya wana, “Ihandà moyoy hawhondalò ya gitan moyo nin paglamo ni Pablo nin mako ha siyodad nin Sisarya papa-inghan ha alas nowibi nin yabi. Hay gitan moyo ay lowanggatoy hondalò ya mipampowako, pitompò ya homakay ha kabayo, boy lowanggatoy mipantan pawpikà. ²⁴ Mangihandà kawo nin kawkabayo ya hakyen ni Pablo emen agya mapangno ya mi-abot koni Gobirnador Pilih.”

²⁵ Hapa-eg, nanolat baytoy koronil koni Gobirnador Pilih nin ombayri:

²⁶ “Anggalangen kon Gobirnador Pilih, hiko hi Klawdiyo Lisiyas ay nanolat komo ta angkomostawen kata. ²⁷ Habayti ya tawoy impagtan ko komo ay dinakep nin Kawkahodiyo na ta patyen la ya dayi. Piro hiko boy hawhondalò ko ay nako nin nangilibri kona ta natanda-an ko ya hiya ay Romano. ²⁸ Banà ta labay kon matandaan no anyay pinangidimandawan la kona ay gintan ko ya ha Hawhodiyo ya mangama-in katongkolan. ²⁹ Bayro ko natanda-an ya hay dimanda la ya laban koni Pablo ay tongkol ha sarili lan kawkapanogo-an, piro ayin yan ginawà

ya bawbagay ya pamatyán o pangipapirisowan la kona. ³⁰ Hapa-eg, hin natanda-an ko ya ma-in ongnoy Hodíyo ya ampagplano nin mamiati koni Pablo ay nagdisisyon ako nin ipagtán ya komo. Hinalitá ko do ha nipagdimanda kona ya bahan hila mako komo nin magriklamo nin laban koni Pablo. Angga tana bayri ya mahalitá ko komo.”

³¹ Hapa-eg hay hawhondalò ay hinomonol ha immanda nin hatoy koronil. Kayà habayton yabi ay kinwa la hi Pablo ta gintan la anggan siyodad nin Antipatris. ³² Kinabayombokahan, hatoy hawhondalò ya nipampowako ay nipagbirayna ha kowartil. Hato balè ya nipagkabayo ay nagdiritso nin nangi-atel koni Pablo. ³³ Hin ni-abot hila ha siyodad nin Sisarya, hi Pablo kateng hatoy holat ya gintan la ay in-intriga la ha gobirnador. ³⁴ Binaha nin hatoy gobirnador baytoy holat, biha na pinastang hi Pablo no ayri ya taga. Hin natanda-an na ya hi Pablo ay taga Silisyà ³⁵ ay hinalitá na kona, “Asikasowen ko,” wana, “ya kasó mo panlomateng nin hatoy nipangidimanda komo.” Hapa-eg, immanda nin hatoy gobirnador ya hi Pablo ay bantayan mahampat bayro ha palasyo ya impagawà ni Arì Hirodis ya bali nin gobirnador.

24

Hi Pablo ay indimanda nin Kawkahodíyo na

¹ Nalabah ya limay allo, hi Ananyas ya pinakapo-on nin pawparì kateng ongnoy mangato-ay mangama-in katongkolan, boy hi Tirtolo ya mihay abogado ay nakalateng

ha siyodad nin Sisarya. Hila ay nako koni Gobirnador Pilih ta nanggawà hila nin riklamo ya laban koni Pablo. ² Hin anti ana ha arapan la hi Pablo ay imprisinta ni Tirtolo ya dimanda koni Gobirnador Pilih laban koni Pablo, ya wana, "Anggalangen kon gobirnador, banà ha katalinowan mon mamo-on, hay katinekan ay anti konnawen nin naboyot anan pana-on, boy malakè et ya ginawà moy bawbagay ya pagbabayo nin habayti ya nasyon nawen. ³ Habayti ay ambalayen nawen otang ya nakem boy lobos nawen ampasalamatan maski makakano. ⁴ Agko labay ma-abalà kan masyado, piro an-ipaki-ilgo ko komo ya leng-en moy halita-en nawen komo. ⁵ Habayti ya tawo ay nakit nawen ya ampanggawà kagolowan. Anggolowen nay Hawhodiyo ha kaganawan dogal ya anlakwen na, boy hiya ay miha ha ampamo-on ha gropo ya an-ingaten Nasarino. ⁶ Alwan mahampat ya anggaw-en na ta labay nan demekan ya bali nin Diyos ha pangilo-ob na nin alwan Hodiyò. Kayà dinakep nawen ya. Hosgawan nawen ya dayi nin kompormi ha kawkapanogo-an nawen, ⁷ piro hi Koronil Lisiyas ay nilomateng boy pinowirsa na hi Pablo nin kinwa konnawen. ⁸ Hay hinalità konnawen ni Koronil Lisiyas ay komo nawen iriklamo hi Pablo. No pakapapastangen mo bayti ya lalaki ay matanda-an mo ya peteg bayti ya dimanda nawen komo ya tongkol kona." ⁹ Hapa-eg hatoy Hawhodiyo ya kalamo ni Tirtolo ay naki-ayon boy namapteg nin kaganawan nin habayti ay peteg.

*Indipinsa ni Pablo ya sarili na ha arapanni
Gobirnador Pilih*

¹⁰ Hapa-eg, nagmostra baytoy gobirnador nin hi Pablo ya maghalità. Kayà naghalità hi Pablo, ya wana, "Tandà ko ya naboyot anay pana-on ya hika ay gobirnador nin habayti ya nasyon nawen. An-ikaliga ko ya pangidipinsa ko nin sarili ko ha arapan mo. ¹¹ Labinloway allon bongat ya nalabah pa-ibat hin nako ko ha siyodad nin Hirosalim nin homamba ha Diyos. Habayti ay mapaptegan komo nin tawtawo. ¹² Mintras anti ko bayro, hiko ay ahè nakit nin habayti ya Hawhodiyo nin nakidiskosyon ha maski hino ha lo-ob bali nin Diyos, boy agla ko nakit ya nanggolo nin tawtawo ha hawhimba-an nawen Hawhodiyo, o maski ha ayrin dogal ha siyodad nin Hirosalim. ¹³ Habayti ya tawtawo ay ayin ma-ipakit ya kaptegan ha dimanda la ya laban kongko. ¹⁴ Ombayro man ay anaminen ko ya kaptegan ya hiko ay anhomonol ha tawtorò ni Apo Hisos ha panhohomamba ko ha Diyos ya pinahimala-an in kawka-apo-apowan ko. Habayti ya tawtorò ya anhonolen ko ay anhalita-en nin habayti ya tawtawo nin alwan tamà. Piro ampinto-o ko simpri ha kaganawan bagay ya nakaholat ha kawkapanogaan ya inggawà ni Moysis, boy ampinto-o ko et ha impaholat nin Diyos ha pawpropita hin hato. ¹⁵ An-omasa ko ha Diyos nin bilang ha anasawan nin habayti ya tawtawo ya hay nikati, mag-in mahampat o mala-et ay biyayen oman nin Diyos. ¹⁶ Kayà ampagsikap akon manggawà kahampatan emen ako mag-in mahampat ha

tegtek nin Diyos boy ha tawtawo.

¹⁷ "Nalabah ya ongnoy ta-on nin ayin ako ha siyodad nin Hirosalim ay nagbira ko bayro ta mangi-atel ako nin kowalta ya tambay ha Kawkahodiyo ko ya ampipanga-ilangan, boy mambi kon ayop ya patyen ta idolog ha Diyos. ¹⁸ Mintras anggaw-en ko bayti ha lo-ob bali nin Diyos ay nakit ako nin ongnoy Hodiyo ya taga Asya. Balè nayarì koyna pon nin ginawà baytoy ka-ogali-an ya paglilinis. Hin habayto ay ayin malakè ya tawo bayro boy ayin golo. ¹⁹ Dapat dayin anti bayri baytoy nakakit kongko ta hila ya mangidimanda no ma-in bawbagay ya kontra kongko, ²⁰ o habayti ya tawtawoy anti bayri ya maghalità no ma-in hilan nakit ya ginawà koy kasalanan hin in-arap akon pinastang nin Hawhodiyo ya mangama-in katongkolan. ²¹ Ma-ari lan halitaen ya nakagawà akon alwan mahampat hin imbolyaw ko ya ombayri: 'Anhosgawan moyo ko hapa-eg allo ta ampinto-o ko nin hay nikati ay mabiyyay oman.' Habayti tana ya mahalità ko," wani Pablo.

²² Hapa-eg, tandà ni Gobirnador Pilih baytoy an-itorò nin tawtawoy antompel koni Apo Hisos. Kayà integen nay bisa biha na hinalità do ha Hawhodiyo, ya wana, "Disisyonan ko bayti ya kaso panlomateng ni Koronil Lisiyas." ²³ Immanda ni Gobirnador Pilih do ha kapitan ya hi Pablo ay bantayan mahampat, piro biyan yan amò ya kalaya-an boy hay aw-amigo ni Pablo ay payagan nin manibaw boy manambay kona.

Hi Pablo ay in-arap koni Gobirnador Pilihboy

koni Drosila

²⁴ Nalabah ya ongnoy allo, hi Gobirnador Pilih ay anti et ha siyodad nin Sisarya. Kalamo na hi Drosila ya ahawa nay Hodiyo. Hapa-eg hi Pablo ay impakwa ni Gobirnador Pilih ta labay lan ma-intindiyán mahampat ya tongkol ha pantotompel koni Pangino-on Hisokristo. ²⁵ Impalinaw konla ni Pablo ya ka-ilangan pakahampat ya tawtawo boy dapat lan pendanan ya sarili lan kalabayán emen aghila makagawà nin mala-et; boy impalinaw na et konla ya ma-in lomateng ya allon panonosga nin Diyos ha kaganawan tawo nin banà ha kawkasalanán la. Mintras ampag-ilgo hi Pablo ay kinerehan ya gobirnador ta nalimo ya; kayà hinalitá na koni Pablo, "Mog-alih kayna," wana. "No ma-in akon oras ay ipa-ingat katan oman." ²⁶ An-asawan nin gobirnador ya hi Pablo ay mambi konan sohol ya kowalta; kayà pirmi na yan an-ipa-ingat nin pagka-ilgo.

²⁷ Hin nalabah ya loway ta-on, hi Pilih ay na-alih ha pagkagobirnador ta hi Porsiyo Pisto ya hinomagili kona. Banà ta labay ni Pilih nin mangonsowilo kona ya Hawhodiyo, hi Pablo ay agna pinalwahan ha pirisowan.

25

Hi Pablo ay nagriklamo koni Arì Sisar ya pinakapo-on nin aw-ari ha angkasakopan nin siyodad nin Roma

¹ Hi Gobirnador Pisto ay nilomateng ha siyodad nin Sisarya ha probinsyan Hodiya ta nag-ompisa yan mamo-on. Nalabah ya tatloy

allo, hiya ay nako ha siyodad nin Hirosalim.
² Hay pawpo-on nin pawparì bayro kateng Hawhodiyyoy ampipamo-on ay nako koni Gobirnador Pisto nin nagriklamon kontra koni Pablo.
³ Impaki-ilgo la ya hi Pablo ay pabirawen ha siyodad nin Hirosalim. Ombayroy impaki-ilgo la ta hay plano la ay abangan la hi Pablo nin patyen ha daan. ⁴ Piro tinombay konla hi Gobirnador Pisto, ya wana, "Hi Pablo ay anti ha pirisowan ha siyodad nin Sisarya, boy mismon hiko ay magbiran tampol bayro. ⁵ Kayà ipakilako moyo kongko ya ampipamo-on komoyo ta bayro la ya idimanda no talagan ma-in yan ginawà ya alwan tamà."

⁶ Hapa-eg hi Gobirnador Pisto ay nanatili ha siyodad nin Hirosalim nin mangawalo o mapò ya allo, biha ya norong ha siyodad nin Sisarya. Ika-ibokah ay niknò yayna ha panosgawan, biha na impakwa hi Pablo. ⁷ Hin hi Pablo ay anti ana ha arapan nin hosgado, hiya ay pinalibotan nin ampipamo-on ya Hawhodiyyoy na-ibat ha siyodad nin Hirosalim. Malakè ya mangabyat ya riklamo la ya kontra koni Pablo ya agla itaman mapaptegan.

⁸ Hapa-eg, hi Pablo ay nagdipinsa ha sarili na, ya wana, "Ayin akon ginawà ya kontra ha kawkapanogo-an nawen Hawhodiyo, o kontra ha bali nin Diyos, boy ayin akon ginawà ya kontra koni Arì Sisar ya ampamo-on ha Roma."

⁹ Piro banà ta labay ni Gobirnador Pisto nin hay Hawhodiyo ay mangonsowilo kona ay pinastang na hi Pablo, ya wana, "Labay mo nayì nin

mako ha siyodad nin Hirosalim ta bayro kata bistawen?”

¹⁰ Tinombay hi Pablo, “An-omarap ako,” wana, “bayri ha hosgado ya anti ha hilong kapang-yariyan ni Arì Sisar. Bayri ko dapat bistawen. Hikan mismo ya magtandà nin ayin akon ginawà ya alwan tamà ha Kawkahodiyo ko. ¹¹ No nilomabag ako ha kawkapanogo-an o nakagawà akon bawbagay ya nararapat kongko ha kamatyan ay agko magriklamo. Piro no ayin kaptegan ya riklamo la ya kontra kongko, hiko ay ahè magtan bayro nin maski hino. Pakarani ko koni Arì Sisar ta bayro ko magriklamo.”

¹² Hapa-eg hi Gobirnador Pisto ay nakipapano pon ha mawmagwawali na biha na hinalità koni Pablo, ya wana, “Banà ta hinalità mo ya pakarani ka nin magriklamo koni Arì Sisar ay ipagtan kata bayro.”

Hinalità ni Gobirnador Pisto koni Arì Agripaya tongkol koni Pablo

¹³ Nalabah ya ongnoy allo, hay arì nin Hawhodiyo ya hi Agripa boy hi Birinisi ya patel na ay nako ha siyodad nin Sisarya ta manibaw hila koni Gobirnador Pisto. ¹⁴ Mintras anti hila bayro nin ongnoy allo, hay kaso ni Pablo ay ingkowinto ni Gobirnador Pisto koni Arì Agripa, ya wana, “Bayri ay ma-in mihay lalaki ya nagngalan Pablo ya piriso ya imbalag ni Gobirnador Pilih. ¹⁵ Hin anti ko ha siyodad nin Hirosalim, hay pawpo-on nin pawparì boy mawmato-ay mangama-in katongkolan ya Hawhodiyo ay nagriklamo kongko nin kontra

koni Pablo. Impaki-ilgo la kongko ya hi Pablo ay sintinsyawan patyen.

¹⁶ “Piro hinalità ko konla ya ka-ogali-an nin Rawromano ya pi-arapen pon baytoy indimanda boy hatoy nagdimanda, ta hay indimanda ay ahè pon sintinsyawan anggan ahè pon malengè ya pagdipinsa na nin sarili na. ¹⁷ Hin nakilako bayri kongko baytoy nangidimanda kona ay tampol kon inasikaso baytoy kaso. Ika-ibokah et nin habayto ay niknò ako ha panosgawan biha ko impa-ingat hi Pablo nin i-arap kongko. ¹⁸ Hapa-eg, nipampireng baytoy nipagdimanda koni Pablo, piro ayin hilan riklamo kona ya anyaman ya kala-etan nin bilang ombayro ha an-asawan ko. ¹⁹ Hay pinangidimandawan la koni Pablo ay banà bongat ha kawka-ogali-an lan Hawhodiyo, boy tongkol ha mihay lalaki ya nagngalan Hisos ya nati ya an-ipilit ni Pablo nin angkabiyay. ²⁰ Agko tandà ya gaw-en ko no pangno ko imbibistigawan bayti ya bawbagay ya habayti. Kaya pinastang ko hi Pablo no pomayag yan mako ha siyodad nin Hirosalim ta bayro bistawen ya rawriklamo kona. ²¹ Piro impaki-ilgo kongko ni Pablo ya hay labay nan manosga kona ay hi Arì Sisar. Kaya immanda ko ya hiya ay bantayan mahampat ha pirisowan angga ha ma-ipagtan ko ya koni Arì Sisar.”

²² Hapa-eg, hinalità ni Arì Agripa koni Gobirnador Pisto, ya wana, “Labay ko yan malengè ya maghalità.”

“Nobokah,” wani Gobirnador Pisto, “ay malengè mo ya.”

²³ Ika-ibokah hi Arì Agripa boy hi Birinisi ya patel na ay nakaholot nin doloy pagkaganda ya nilomo-ob do ha dogal ya panosgawan. Kalamo la hi Gobirnador Pisto kateng pawpo-on nin hawhondalò boy kanayon ya mangama-in katonkolan do ha siyodad nin Sisarya. Hin nakalob hilayna ya kaganawan, hi Pablo ay impakwa ni Gobirnador Pisto nin i-arap konla. ²⁴ Hapa-eg, naghàlità ya gobirnador, ya wana, “Anggalangen kon Arì Agripa, boy hikawoy kaganawan anti bayri nin kalamo nawen, habayti ya tawoy angkakit moyo ay indimanda nin kaganawan Hodiyoy ampa-iri ha siyodad nin Hirosalim boy ampa-iri bayri ha siyodad nin Sisarya. Anipilit lan ibolyaw ya hiya ay ayin karapatan mabiyay. ²⁵ Piro ayin akon nakit ya ginawà nay dapat pamatyán kona, boy banà ta impaki-ilgo na kongko ya pakarani yan magriklamo koni Arì Sisar ay dinisisyonan kon ipagtán ya bayro. ²⁶ Piro tongkol kona ay ayin akon tandà ya maràì kon iholat koni Arì Sisar no antà impagtán ko ya kona. Kayà in-arap ko ya komoyon kaganawan, lalo-lalò ana komo, Arì Agripa, emen pangayàì mo yan imbistigawen ay ma-in akon ma-iholat koni Arì Sisar. ²⁷ Para kongko ay ayin karasonrason no ipagtán koy mihay piriso koni Arì Sisar ya ahè napalinawan ya riklamoy kontra kona.”

26

Indipinsa ni Pablo ya sarili na ha arapan ni Arì Agripa

¹ Hapa-eg, hinalità ni Arì Agripa koni Pablo, ya wana, "Ampayagan kata nin maghalità ha pagdipinsa mo ha sarili mo." Kayà intag-ay ni Pablo ya gamet na ta nambi yan galang ha arì biha ya nag-ompisan naghalità nin pagdipinsa ha sarili na, ya wana,

² "Anggalangen kon Arì Agripa, mahalità ko ya makalmà ako hapa-eg allo, ta malengè mo ya pagdipinsa ko nin sarili ko ha kaganawan bagay ya pinangidimandawan kongko nin Kawkahodiyo ko. ³ Talagan makalmà ako ta angka-intindiyan mon mahampat ya kawkaogali-an nawen Hawhodiyo kateng bawbagay ya agnawen mangapikakanokatan. Kayà an-ipaki-ilgo ko komo ya pagpasinsyawan mon leng-en bayti ya halita-en ko.

⁴ "Kaganawan Hodiyò ay magtandà no pangno ya biyay ko pa-ibat hin anak ako ha siyodad nin Tarso ya sarili kon dogal, boy tandà la no pangno ya biyay ko ha siyodad nin Hirosalim. ⁵ No labay lan mapaptegan ay naboyot laynan tandà ya paibat hin hato, hiko ay miha ha gropo nin istriktoy rilihyon nin Pawparisiyo. ⁶ Hay bara-nan no antà anti ko bayri hapa-eg nin ambistawen ay banà ha pan-o-omasa ko ha pangakò nin Diyos ha kawkapo-apowan nawen ya hay nikati ay biyayen oman nin Diyos. ⁷ Hikayi ya kaganawan Hodiyò ha lipì nin labinloway anak ni Israyil ay anomasa nin matopad baytoy impangakò nin Diyos ya hay nikati ay biyayen nan oman. Banà bayri, hikayi ya Hawhodiyo ay allo yabin anhomamba ha Diyos. Kayà hapa-eg, Arì Agripa, hiko ay indimanda nin Kawkahodiyo ko nin banà bayro

ha an-asawan ko. ⁸ Antà ket ma-irap moyon pinto-owen ya hay nikati ay biyayen oman nin Diyos?

⁹ “Hiko mismo hin hato ay inihip ko ya dapat kon gaw-en ya kontra ha ampipantompel koni Apo Hisos ya taga Nasarit. ¹⁰ Kayà do ha siyodad nin Hirosalim ay malakè ya impiriso koy nag-in tawtawo nin Diyos, ta hay pawpo-on nin pawparì ay nambi kongko nin katongkolan nin mandakep konla. Hin sinintinsyawán patyen baytoy nag-in tawtawo nin Diyos ay inomayon ako. ¹¹ Ha hawhimba-an nin Hawhodiyo ay mabetbet kon amparosawan baytoy nag-in tawtawo nin Diyos, ta labay kon alihen ya pantotompel la koni Apo Hisos. Ha kapahangan ko konla ay antotowen ko hila maski ha mangarayò ya sawsiyodad ta padya-dya-an.

¹² “Habayti ya bara-nan nin pamako ko ha siyodad nin Damasko. Hay pawpo-on nin pawparì ya nambi kongkon kaholatan ya katibayan nin binyan la kon katongkolan nin mandakep nin ampipantompel ha Pangino-on. ¹³ Hin magayna mi-ogtoy-allo hin anti ko ha daan ya magpalako ha siyodad nin Damasko ay nakakit akon nangibat ha langit ya mas mahawang ha hilà nin allo. Hiko kateng kawkalamowan ko ay napalibutan nin habaytoy hawang. ¹⁴ Banà bayro, hikayi ya kaganawan ay natomba boy nakalengè ako nin bosis ya naghalità kongko ha Hibriyo ya Halità nawen Hawhodiyo, ya wana, ‘Sawlo, Sawlo, antà ampadya-dya-an mo ko? Haba-in ya anggawen mo ay sarili mo ya ampakakhitan mo ta emen kan bakà ya ampanipa nin matolis ya

kayo ya anggamiten nin ampamalombon kona.' ¹⁵ Hapa-eg, tinombay ako, 'Hino ka, Pangino-on?' wangko. Tinombay kongko ya Pangino-on, 'Hiko,' wana, 'hi Hisos ya ampadya-dya-an mo. ¹⁶ Mireng ka. Napakit ako komo ta hika ay gaw-en kon magsisirbi ko. Kaganawan nin nakit mo hapa-eg boy ipakit ko komo lano ay paptegan mo. ¹⁷ I-atap kata ha mangala-et ya gaw-en komo nin Kawkahodiyo mo boy ha alwan Hawhodiyo ya pangihogo-an ko komo. ¹⁸ Ihogò katan manorò ha tawtawoy alwan Hawhodiyo ya anti ha karegleman ya kasalanan emen hila mibira ha kahawangan nin Diyos. Ha ombayro ay malih hila ha hilong kapangyariyan ni Satanas boy pakarani hila ha Diyos emen hay kawkasalanan la ay patawaren banà ha pantotompel la kongko, boy emen hila mapalamo ha tawtawoy pinili nin Diyos nin tompel kongko.'

¹⁹ "Kayà, Arì Agripa," wana et ni Pablo, "banà bayro ha nakit ko boy nalengè ko ya nangibat ha langit ay hinomonol ako ha impagawà kongko nin Diyos. ²⁰ Nangaral ako pon ha siyodad nin Damasko, biha ha siyodad nin Hirosalim, boy ha kaganawan angkasakopan nin probinsyan Hodiya, kateng ha alwan Hawhodiyo. In-aral ko konla ya hila ay dapat nin maghehe ha kawkasalanan la ta pakarani hila ha Diyos, boy paptegan la ha panggawà la nin bawbagay ya mangahampat ya hila ay naghehe ha kawkasalanan la. ²¹ Banà bayri ha pangangaral ko, hin anti ko ha lo-ob bali nin Diyos ay dinakep ako nin Kawkahodiyo ko ta labay la ko dayi nin

patyen. ²² Piro antambayan ako nin Diyos angga hapa-eg; kayà anti ko bayri nin ampamapteg ha kaganawan, mag-in ha manga-aypà o mangatagay ya pawpagkatawo. Ayin akon kanayon ya an-i-aral no alwan hatoy hinalità hin hato ni Moysis boy hinalita nin pawpropita ya mangyari. ²³ Hinalità la ya hi Kristo ya impangakò nin Diyos ay ka-ilangan magdanas nin kadya-dya-an biha mati, boy hiya ya ka-oná-onawan nin mabiyay oman emen na ma-ibalità konnawen Hawhodiyo boy ha alwan Hawhodiyo ya tongkol ha kalibriyan ha kawkasalanan.”

²⁴ Mintras ampag-ilgo hi Pablo nin pagdipinsa na ha sarili na ay nambo-angaw hi Gobirnador Pisto, ya wana, “Lokoloko ka, Pablo! Masyadon malaké ya pinag-aralan mo; kayà haba-in ya ampakahirà nin olo mo.”

²⁵ Tinombay hi Pablo, “Alwa ko,” wana, “nin lokoloko, Gobirnador Pisto. Kaganawan anhalita-en ko ay makatoynongan boy talagan peteg. ²⁶ Tandà nin arì ya tongkol ha bawbagay ya habayti; kayà agko ampag-alangan nin maghalità kona. Angka-isigoro ko ya tandà nay kaganawan bagay ya habayti, ta habayti ay nangyari nin ahè insikrito. ²⁷ Arì Agripa, alwa nayı ampinto-owen moy impaholat nin Diyos ha pawpropita? Tandà koy ampinto-o ka.”

²⁸ Hinalità ni Arì Agripa koni Pablo, “An-ihipen mo nayı nin ha maparay pana-on ay tompel ako koni Pangino-on Hisokristo?”

²⁹ Tinombay hi Pablo, ya wana, “Mag-in ha maparah o maboyot ya pana-on, an-ipanalangin

ko ha Diyos ya hika boy kaganawan anti bayrin ampanlengè hapa-eg allo ay tompel dayi boy mag-in nin bilang kongko, piro agkawo dayi matikala-an nin bilang ombayri kongko.”

³⁰ Hin nayarì naghalità hi Pablo, hi Arì Agripa, hi Birinisi, kateng gobirnador boy kaganawan tawoy anti bayro ay nipampireng. ³¹ Nilomikol hila ta ni-i-ilgo nin ombayri: “Habayti ya tawo ay ayin nagawà ya dapat pangipapirisowan o pamatyan kona.”

³² Hapa-eg, hinalità ni Arì Agripa koni Gobirnador Pisto, ya wana, “Habayti ya lalaki ay mapalwahan ana dayi no agya nagdisiyon nin magriklamo koni Arì Sisar.”

27

Hi Pablo ay nadisisyonan nin ipagtan ha siyodadnin Roma

¹ Hapa-eg hi Pablo ay nadisisyonan nin ipagtan koni Arì Sisar ha nasyon Italia. Hiya kateng ongnoy piriso ay impaba-alà ha mihay opisyal nin hawhondalò. Hay ngalan nin hatoy opisyal ay Holyo ya miha ha gropo nin hawhondalò ya bantay ni Arì Sisar. Hiko hi Lokas ay nanlamo koni Pablo, ² boy kalamo et hi Aristarko ya taga Tisalonika ha probinsyan Masidonya. Hinomakay kayi ha barko ya na-ibat ha siyodad nin Adramitiyo. Habayti ya barko ya anhakyan nawen ay palako ha pawpantalan ha probinsyan Asya.

³ Ika-ibokah ay ni-abot kayi ha siyodad nin Sidon. Hi Holyo ay maba-it koni Pablo; kayà

pinayagan na hi Pablo nin manibaw nin awamigo na bayro. Ha ombayro ay mabiyan la ya nin pawpanganga-ilangan na. ⁴ Hin nogalih kayi bayro ha Sidon ay anhalonga-en nawen ya angin. Kayà nagdaan kayi ha pingit nin islan Sipri ta bayroy mahalipnè. ⁵ Nagdaan kayi ha eteb nin probinsyan Silisya boy probinsyan Pampilya, biha hin ni-abot kayi ha siyodad nin Mira ha probinsyan Lisya ay bayro kayi tinonggen. ⁶ Hatoy opisyal ya ampama-alà konnawen ay nakakit bayro nin mihay barkoy na-ibat ha siyodad nin Alihandriya ha nasyon Ihipto. Habaytoy barko ay mako ha nasyon Italia. Kayà bayro kayi pinahakay nin hatoy opisyal.

⁷ Ongnoy allo ya hay paninigè nin barkoy anhakyan nawen ay makapey boy masyado kayin na-irapan nin ni-abot ha eteb nin siyodad nin Sinido. Agnawen makayan halonga-en ya angin; kayà agkayi makadirito. Hay ginawà nawen ay nagdaan kayi ha mahalipnè ya dogal ha pingit nin islan Krita ha eteb ambay nin Salmon. ⁸ Nangambay kayi piro na-irapan kayi simpri biha kayi ni-abot ha dogal ya an-ingaten nin Mahampat ya Pagtegenan ya marani ha banowan Lasiya.

⁹ Bayro kayi naboyot ta nalabah ana ya allo nin hay Hawhodiyo ay ampagpalta mangan ta kapanahalangin anggan nalatngan kayi nin dilikadoy pana-on nin magbiyahi. Kayà winawaliyan hila ni Pablo, ya wana, ¹⁰ "Kawkalamowan, angkatanam ko ya no isigi tamoy paninigè tamo ay alwan bongat kawkarga

tamo boy barko ya andilikadowen, no alwan kateng biyay tamo.” ¹¹ Hi Holyo ya kapitan nin hawhondalò ay ahè ninto-o do ha hinalità ni Pablo, no alwan hay pininto-o na ay hatoy hinalità nin kapitan nin barko boy hinalità nin ma-in ikon nin hatoy barko. ¹² Banà ta hatoy dogal ya pagtegenan ay alwan magandan pagtegenan maboyot no abagat ay nagdisisyon ya kalak-an nin isigi nawen ya paninigè nawen. An-omasa hila nin mi-abot kayi ha dogal ya an-ingaten Pinisi ya miha ha bawbanowa nin islan Krita. Bayro ay ma-in pagtegenan ya naka-arap ha bagatan ya babà boy ha mayanan ya babà. Labay lan bayro nawen palabahen ya abagat.

Hay bagyo ha dagat

¹³ Hin nag-ompisay makapey ya angin ya am-pangibat ha bagatan ay inihip la ya mahampat no manigè kayi. Kayà hay ginawà la ay inalih lay pondo nin barko biha kayi nanigè ya hay ampagdanan nawen ay ha pingit islan Krita. ¹⁴ Piro ahè naboyot ay binagyo kayi ya hay angin ya ampangibat ha isla pa-aypà konnawen ya an-ingaten “Angin nin Mayanan ya Baytan.” ¹⁵ Hay hokaw nin angin ya angkahalongà nawen; kayà ahè makayan halonga-en nin barko ya anhakyan nawen. Hin ayin kayin magawà ay pina-olayan nawen anan ipadpad kayi nin habaytoy angin. ¹⁶ Hin nipadpad kayi ha mayamò ya isla ya an-ingaten Klawda ay nahalimbengan kayi ha angin. Bayro ay na-irapan kayin mangihapat nin bangkà ya anggoloyen nin hatoy barko ya anhakyan nawen. ¹⁷ Hin na-ihapat nawen ana

baytoy bangkà ay intakel nawen nin yobil ha mamalibot nin barko. Banà ha kalmowan lan misadsad ya barko ha makapati-an ya ambay dagat nin nasyon Libya ay in-aypà lay layag, ta hay barko ay pina-olayan lan ipadpad nin angin. ¹⁸ Ika-ibokah ay sigisigi et ya hokaw nin bagyo. Kayà hay kawkarga ay inompisawan la nin intapon ha dagat. ¹⁹ Hinomonoy allo, hay kawkahangkapan ya anggamiten bayro ha barko ay intapon la simpri ha dagat. ²⁰ Malakè anay allo ya nalabah ay agnawen et makit ya hilà nin allo o bawbito-en banà ha sigisigi ya kakhawan nin bagyo. Kayà hikayi ay na-alihan anan pagasa nin makalibri.

²¹ Hapa-eg, hin ongnoy alloyna nin hay tawtawo bayro ha barko ay ahè ampangan, hi Pablo ay nireng ha arapan la nin naghalità, ya wana, "Kawkalamo, no nanlengè kawo dayi ha inwawali ko komoyo ya agtamo mog-alih ha islan Krita ay agtamo dayi dinanas bayti ya ombayri ya kadya-dya-an, boy hay kawkarga ay ahè dayi nasayang. ²² Ombayro man ay hokawen moyoy nakem moyo ta ayin mati kontamo. Hay mahirà bongat ay habayti ya barko ya anhakyan tamo. ²³ Tandà moyo ya hiko ay ikon nin Diyos boy ampagsirbi ko kona. Nayabi hay mihay anghil nin Diyos ay ampireng ha dani ko boy naghalità, ²⁴ ya wana, 'Pablo, agka malimo ta kailangan kan i-arap nin bistawen koni Arì Sisar. Banà ha kahampatan nin Diyos, kaganawan nin kalamowan mon nakahakay bayri ha barko ay ahè mati.' ²⁵ Kayà, kawkalamowan ko, hokawen moyoy nakem moyo ta ampinto-o kon toparen

nin Diyos baytoy impangakò nay impahalità na do ha anghil. ²⁶ Ombayro man, hitamo ay mipadpad ha mihay isla.”

²⁷ Hin na-abot ya ikalabin-apat yabi ay im-padpad kayi nin angin ha dagat ya an-ingaten Adriyatiko. Hin magayna mibotlay ya yabi ay inola-lem nin kawkalamowan nawen ya marani kayi ha ambay. ²⁸ Kayà tinakaran la no pangno kalalè baytoy lanom. Habayto ay tatlompò boy anem ya mitroy kalale-an. Amò maboyot ay ombayro simpri ya ginawà la. Hapa-eg, natanda-an lay lowampò boy pitoy mitro ya kalale-an nin kama-inan la. ²⁹ Ha kalimowan la nin mipalakoy barko la ha bawbato ay indabò lay apat ya pondo ha bandan hoyotan nin barko. Labay la dayin tampol anan homilà ya allo. ³⁰ Hay tawtawowan ha barko ay labay dayin mipaglayas; kayà in-aypà la ha lanom baytoy bangkà ta ampagparaan hilan mangidabò nin pondo ha arapan nin hatoy barko. ³¹ Piro hinalità ni Pablo boy do ha opisyal boy do ha hawhondalò, ya wana, “No ahè manatili bayri bayti ya tawtawowan nin barko ay agkawo malibri.” ³² Kayà hay ginawà nin hawhondalò ay pinotoh lay yobil nin hatoy bangkà ta pina-olayan la bayto nin matata ha lanom.

³³ Hin maghahawang ana, hilay kaganawan ay pinakitotolan ni Pablo nin mangan, ya wana, “Labin-apat anay allo nin agkawo ampangan ha panganti moyon tonggen ya angin. ³⁴ Kayà an-ipaki-ilgo ko komoyo ya mangan kawo emen kawo homkaw. Agkawo mahlak ta ayin man mapangno kontamo.” ³⁵ Hin nayarì baytin

hinalità ni Pablo ay nangwa ya nin tinapay. Ha arapan lan kaganawan ay pinasalamatán na bayto ha Diyos, biha na pinotoh ta nangan ya. ³⁶ Banà bayro ha hinalità ni Pablo ay hinomkaw ya nakem la; kayà nangan hilay kaganawan. ³⁷ Hikayi ya kaganawan nin anti bayro ha barko ay lowanggato boy pitompò boy anem katawo. ³⁸ Hin nabhoj hilayna ay intapon lay kargay trigo emen omopaw ya barko.

Nahirà ya barko

³⁹ Hin bayombokayna ay agla tandà no anya baytoy dogal ya pini-abotan la. Piro ma-in hilan natamolawan ya nagrikodoy ambay. Kayà nagdisisyon hila ya no ma-arì ay gitan la baytoy barko nin isadsad bayro. ⁴⁰ Hapa-eg, pinotoh lay yobil nin pawpondò ta pina-olayan layna bayto nin nipanlomdeg, boy inokà lay yobil ya pinanakel nin tawtimon, biha la intag-ay ya layag ha arapan nin hatoy barko emen magtan nin angin bayto bayro ha ambay. ⁴¹ Piro hay onawan nin hatoy barko ay nisadsad ha nagpantal ya kapati-an; kayà hay onawan ay agana magalaw, boy hay hoyotan ay nangawawatak ha kalhayan nin dawdawoyon.

⁴² Hay labay nin hawhondalò ay patyen lay pawpiriso emen aghila makatangoy nin maglayas. ⁴³ Piro aghila pinayagan nin hatoy opisyal nin hawhondalò ta agna labay mati hi Pablo. Kayà immanda na ya kaganawan maronong tomangoy ay magtaboy ana ha lanom ta tomangoy anan mako ha lakatan. ⁴⁴ Hay alwan maronong tomangoy ay minandawan nan

komabit ha tapì o ha pawpidaso nin hatoy nawatak ya barko. Ombayroy ginawà nawen; kayà hikayi ya kaganawan ay ni-abot ha lakatan nin ahè napangno.

28

Ha islan Malta

¹ Hin nakalibri kayi boy nakalakat ay natandaan nawen ya habaytoy dogal ay isla awod ya an-ingaten Malta. ² Hay tawtawo bayro ay namakit nin kahampatan konnawen. Banà ta ampangoran boy malay-ep ya pana-on ay namagket hilan apoy ya pinanengeyan nawen. ³ Hi Pablo ay nangwa nin mihay peteh nin kayo biha na inggawà ha apoy. Hin angkalanglang ana bayto ay ma-in nilomway otan ya ma-in dità ya nangyat nin gamet ni Pablo. ⁴ Nakit nin tawtaga bayro baytoy otan ya naka-ombitin nin nakakayat ha gamet ni Pablo; kayà ni-i-ilgo hila, ya wanla, “Haba-in ya lalaki ay sigoradon mapamatin tawo; kayà maski nakalibri ya ha dagat ay ahè i-aboloy kona nin Pinakamakapangyariyan ya hiya ay mabiyay et.” ⁵ Piro impagpag bongat ni Pablo baytoy otan ha apoy, boy hiya ay ahè napangno. ⁶ An-anti-en nin tawtawo ya hi Pablo ay bomaya o biglà nin mati. Piro ha kaboyotan panganti la ay ahè napangno hi Pablo; kayà impalagay la ya hi Pablo ay mihay diyos.

⁷ Hi Pobliyo ya ampamo-on bayro ha islan Malta ay ma-in malawang ya lotà ya marani bayro ha kama-inan nawen. Hiya ay maba-it; kayà maliga yan nagkahandà konnawen lo-ob

tatloy allo. ⁸ Hin habayto, hay tatay ni Pobliyo ay naka-irà ta an-amoten boy andisintiriyawen. Hin natanda-an bayto ni Pablo ay nako ya do ha kama-inan nin hatoy ampagmasakit, ta impanalangin na ya boy inaptoh. Hapa-eg, hinomampat baytoy tatay ni Pobliyo. ⁹ Hin nibahwag baytoy pangyayari, kaganawan tawoy ampipagmasakit bayro ha isla ya habayto ay nako konnawen boy hinomampat hila itaman. ¹⁰ Banà bayri ay nakatanggap kayi nin malakè ya rigalo ya na-ibat konla. Hin manigè kayina ay kinargawan lay barko nawen nin pawpanganga-ilangan nawen ha pagbibiyahi.

Nog-alih hili Pablo ha islan Malta

¹¹ Tatloy bowan pon ya nalabah biha kayi naka-alih bayro ya hinomakay ha barkoy naibat ha siyodad nin Alihandriya ya namalabah nin abagat bayro ha islan Malta. Habayti ya barko ay an-ingaten Kastor boy Polok. ¹² Paibat do ha islan Malta ay ni-abot kayi ha siyodad nin Sirakosa. Bayro kayi nanatili nin tatloy allo. ¹³ Hapa-eg, nanigè kayina et anggan ni-abot kayi ha siyodad nin Rigiyo Ika-ibokah, hin nag-ompisan nangangin nin ampangibat ha bagatan ay nanigè kayina et. Nalabah ya loway allo ay ni-abot kayi ha siyodad nin Potiyoli. ¹⁴ Bayro ay nakakit kayi nin ongnoy ampipantompel ha Pangino-on. Pinaki-ilgowan la kayin manatili bayro nin pitoy allo. Nalabah bayto ay nowako kayi anan magpalako ha siyodad nin Roma. ¹⁵ Hapa-eg, nabalita-an nin pawpatel ha Pangino-on bayro ha Roma ya hikayi ay anti ha daan

nin magpalako bayro. Kayà hikayi ay hinakbat la ha Palingkin Apiyo boy hay kanayon ay ha dogal ya an-ingaten Tatloy Bali ya Pamakihandaan. Hin nakit ni Pablo baytoy ampipantompel ha Pangino-on ay nagpasalamat ya ha Diyos boy hinomkaw ya nakem na.

Ni-abot ha siyodad nin Roma

¹⁶ Hin ni-abot kayi ha siyodad nin Roma, hi Pablo ay pinayagan magsarili nin pa-iriyan, piro bantayan ya nin mihay hondalò. ¹⁷ Nalabah ya tatloy allo ay impa-ingat ni Pablo nin mititipon ya Hawhodiyoy ampipamo-on. Hin nangapititipon hilayna ay hinalità na konla, ya wana, “Pawpatel ko, maski ayin akon nagawà ya kontra ha kawkapariho tamon Hodiyo, o ha kawkaogali-an nin kawka-apo-apowan tamo ay impiriso la ko ha siyodad nin Hirosalim, biha la ko inggawà ha gamet nin Rawromano. ¹⁸ Hin nayari akon inimbistiga nin hatoy Rawromano ay labay la koyna dayin palwahan, ta ayin hilan nakit ya nagawà koy dapat lan pamatyam kongko. ¹⁹ Piro hin ahè pinomayag ya kawkapariho tamon Hodiyo ay napilitan akon magriklamo koni Ari Sisar maski ayin akon ma-iriklamo ya kontra ha Kawkahodiyo ko. ²⁰ Hay bara-nan nin pangipa-ingat ko komoyo ay emen katawo makit boy mapagka-ilgo. Hiko ay nakabalol nin tikalà banà ha pantompel ko ha an-asawan tamo nin aw-inalalak ni Israyil.”

²¹ Hapa-eg, hinalità la koni Pablo, ya wanla, “Ayin kayin natanggap ya holat ya na-ibat ha probinsyan Hodiya ya tongkol komo. Ayin

simprin hinalità o inhombong ya kontra komo ya pawpatel tamo ya nika-ibat bayro. ²² Ombayro man ay labay nawen malengè no anyay mahalità mo, ta tandà nawen ya maski ayrin dogal, hay tawtawo ay ampaghàlità nin kontra ha gropo ya ampakilamowan mo.”

²³ Hapa-eg, intaning lay allo nin pamititipon la. Hin na-abot bayto ay malakè ya nititipon bayro ha ampa-iriyan ni Pablo. Pa-ibat bayombokah anggan yabi, hi Pablo ay nag-ilgo konla boy impalinaw na ya tongkol ha pamomo-on nin Diyos. Impalinaw na et konla ya kawkapanogohan ya hinolat ni Moysis kateng hinolat nin pawpropita emen hila tompel koni Apo Hisos. ²⁴ Hay kanayon ya anti bayro ay ninto-o ha hinalità ni Pablo; hay kanayon balè ay ahè ninto-o. ²⁵ Kayà hin aghila mangapikakanokat ha hinalità ni Pablo konla ay mog-alih hilayna. Piro biha hila nog-alih ay ma-in et mihay bagay ya hinalità ni Pablo konla ya ombayri ya pagkahalitá: “Hay impaholat nin Ispirito nin Diyos ya tongkol ha kawka-apo-apowan tamo ay talagan peteg. Habayto ya impaholat na koni propita Isayas ay ombayri:

²⁶ ‘Mako ka ha tawtawoy habayti ta halita-en mo konla: manlengè kawo man anan manlengè piro agkawo maka-intindi; manegteg kawo man anan manegteg piro agkawo makakit. ²⁷ Habayti ya tawtawo ay nag-in mangatyà ya nakem; ampagteek-teek hila boy ampagbowagbowag. No alwa hila dayin ombayro ay makakit hila, makalengè, maka-intindi, boy pakarani

hila kongko ta biyan ko hila nin mahampat
ya kanakeman.’”

²⁸ Hinalità et ni Pablo, ya wana, “Hapa-eg ay labay kon matanda-an moyo ya hay kalibriyan ha kasalanan ya an-igwà nin Diyos ay impatandà ana ha tawtawoy alwan Hodíyo; hila ay man-lengè.” ²⁹ Hin nayari baytin hinalità ni Pablo ay nog-alih baytoy kawkapariho nan Hodíyo ya masyadon ampididiskosyon.

³⁰ Ha lo-ob nin loway ta-on, hi Pablo ay napa-iri bayro ha siyodad nin Roma ha bali ya an-abangan na. Maliga yay ampananggap nin hinoman ya tawoy ampako konan manibaw. ³¹ An-i-aral nay tongkol ha pamomo-on nin Diyos, boy an-itorò nay tongkol koni Pangino-on Hisokristo nin ma-in katapangan boy ayin ampakabawal kona.

**Hay halitá nin Diyos hay kawkanta boy
kawkahalita-an (The New Testament Psalms
and Proverbs)**

**Sambal, Botolan: Hay halitá nin Diyos hay kawkanta
boy kawkahalita-an (The New Testament Psalms and
Proverbs) New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Botolan Sambal

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

062b5b5e-5dc7-52fd-b99b-efadb471edf5